

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM BİLİŞİM AĞI'NI (EBA) EĞİTİM
ÖĞRETİM SÜRECİNDE KULLANIMININ İNCELENMESİ**

ERKAN ALSANCAK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA / 2021

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM BİLİŞİM AĞI'NI (EBA) EĞİTİM
ÖĞRETİM SÜRECİNDE KULLANIMIN İNCELENMESİ**

ERKAN ALSANCAK

**Danışman: Prof. Dr. Ahmet DOĞANAY
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Memet KARAKUŞ
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Burcu GÜRKAN**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA / 2021

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne;

Bu çalışma, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Ahmet DOĞANAY
(Danışman)

Üye: Doç. Dr. Memet KARAKUŞ

Üye: Doç. Dr. Burcu GÜRKAN

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylıyorum.
.../.../2021

Prof. Dr. Serap ÇABUK
Enstitü Müdürü

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ETİK BEYANI

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. .... / .... / 2021

Erkan ALSANCAK

ÖZET

ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM BİLİŞİM AĞI'NI (EBA) EĞİTİM ÖĞRETİM SÜRECİNDE KULLANIMIN İNCELENMESİ

Erkan ALSANCAK

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ahmet DOĞANAY

Ağustos 2021, 132 sayfa

Bu araştırmanın amacı ortaokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanım durumlarını ve uzaktan eğitimde EBA kullanımını hakkındaki görüşlerini incelemektir. Araştırmaya Kozan ilçesinde 29 ortaokulda görev yapan 200 öğretmen katılmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak çevrimiçi anket formu kullanılmıştır. Yapılan araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden olan tarama modeli ve nedensel karşılaştırma modeli kullanılmıştır.

Verilerin analizi sonucunda, öğretmenlerin görüşlerine göre uzaktan eğitimde eba içeriklerinin ve canlı derslerin yetersiz kaldığı, öğrencilerin EBA içerikleri aracılığıyla kendi kendine öğrenmelerinde sıkıntı yaşadıkları belirlenmiştir. Öğretmenlerin EBA'da bulunan video, görsel, sunum, uygulama ve oyunlar gibi öğretim materyalleri ile tarama testleri, alıştırmalar, kazanım kavrama testleri, beceri temelli testler ve tekrar testleri gibi değerlendirme araçlarını uzaktan eğitim süreçlerinde kullandıkları belirlenmiştir. Ancak bu materyalleri ve değerlendirme araçlarını kendileri hazırlayarak EBA'da paylaşmamaktadır. Öğretmenlerin EBA'nın bazı bölümlerini kullanma durumları cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu, branş ve hizmet süresi değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaştığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: EBA, FATİH projesi, uzaktan eğitim, canlı ders

ABSTRACT**EXAMINATION OF MIDDLE SCHOOL TEACHERS' USE OF
EDUCATIONAL INFORMATION NETWORK IN EDUCATIONAL
PROCESSES****Erkan ALSANCAK****Master Thesis, Department of Educational Sciences****Supervisor: Prof. Dr. Ahmet DOĞANAY****August 2021, 132 pages**

The purpose of this research is to examine middle school teachers' use of EBA in distance education processes and their views on the use of EBA in distance education. 200 teachers working in 29 middle schools in Kozan district participated in the research.

An online questionnaire was used as a data collection tool in the research. In the research, survey model and causal comparison model, which are quantitative research methods, were used.

As a result of the analysis of the data, according to the opinions of the teachers, it has been determined that the EBA contents and online courses are insufficient in distance education, and the students have difficulties in self-learning through the EBA contents. It has been determined that teachers use teaching materials such as videos, visuals, presentations, applications and games in EBA and assessment tools such as screening tests, exercises, acquisition comprehension tests, skill-based tests and repetition tests in distance education processes. However, teachers do not prepare these materials and assessment tools themselves and share them on EBA. It has been determined that teachers' use of some parts of EBA differs significantly according to gender, education level, participation in EBA-related training, branch and length of service.

Keywords: EBA, FATİH project, distance learning, online course.

ÖNSÖZ

Bu çalışmamın hazırlanmasında ve yüksek lisans eğitimim boyunca, engin bilgi ve tecrübeleriyle varlığını sürekli yanımda hissettiğim, çok kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Ahmet DOĞANAY'a,

İlkokul yıllarımdan başlayarak bu güne kadar yetişmemde emeği olan çok kıymetli öğretmenlerime, anket formları ile çalışmama katkı sunan değerli meslektaşlarıma, yüksek lisans eğitimime odaklanmam için bana her türlü desteği veren okul yöneticilerime ve desteklerini sürekli yanımda hissettiğim aileme,

Değerli vakitlerinden çalmama rağmen sabırla yanımda olan sevgili eşim Dilek ALSANCAK'a ve evlatlarım Tarık ile Mehmet Ayaz'a teşekkürü bir borç bilirim.

Çalışmamın eğitim ekosisteminin tüm paydaşları ile birlikte akademik literatüre katkı sunması dileklerimle...

Erkan ALSANCAK

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ	vi
KISALTMALAR	xi
TABLolar LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xvi
EKLER LİSTESİ.....	xvii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem.....	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	5
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sayıtlılar.....	6
1.5. Sınırlılıklar	7
1.6. Tanımlar.....	7

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Uzaktan Eğitim	8
2.1.1. Birinci Evre: Posta (Mektup) ile Eğitim.....	10
2.1.2. İkinci Evre: Çoklu Ortam Modeli.....	11
2.1.3. Üçüncü Evre: Tele Öğrenme Modeli.....	11
2.1.4. Dördüncü Evre: Esnek Öğrenme Modeli	13
2.2. FATİH Projesi.....	13
2.3. Eğitim Bilişim Ağı (EBA)	16
2.3.1. EBA Anasayfa	18
2.3.1.1. TRT EBA TV Ders Yayını.....	19
2.3.1.2. Arama Çubuğu	19

2.3.1.3. Hızlı Erişim	20
2.3.1.4. Canlı Dersim Var Mı?	20
2.3.1.5. Sıkça Sorulan Sorular (Yardım Merkezi).....	21
2.3.1.6. EBA Destek Noktası	21
2.3.1.7. EBA'ya Devam Et.....	22
2.3.1.8. EBA Akademik Destek	24
2.3.2. EBA Ders Portalı	25
2.3.2.1. Sayfam Bölümü.....	26
2.3.2.2. Dersler Bölümü	27
2.3.2.3. Canlı Dersler Bölümü.....	29
2.3.2.4. Sınavlar Bölümü.....	31
2.3.2.5. Kütüphane Bölümü	32
2.3.2.6. Listeler Bölümü.....	34
2.3.2.7. Çalışmalar Bölümü.....	34
2.3.2.8. Raporlar Bölümü	35
2.3.2.9. Mesleki Gelişim Bölümü	36
2.3.2.10. Gruplar Bölümü.....	37
2.3.2.11. Portfolyolar Bölümü.....	38
2.3.2.12. Dosyalar Bölümü.....	40
2.3.2.13. İçerik Üretimi Bölümü	41
2.3.2.14. Soru ve Sınav Sistemi Bölümü.....	44
2.4. İlgili Çalışmalar	45

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli	56
3.2. Evren ve Örneklem	57
3.3. Veri Toplama Aracı	59
3.3. Verilerin Toplanması	61
3.3. Verilerin Analizi	61

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular.....	63
4.2. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	66
4.2.1. Cinsiyet, Eğitim Durumu ve EBA İle İlgili Eğitime Katılma Durumuna Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	67
4.2.2. Branşa Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	67
4.2.3. Hizmet Süresine Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	70
4.3. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanım Durumlarına Yönelik Bulgular	71
4.4. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	77
4.4.1. Cinsiyete Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	77
4.4.2. Eğitim Durumlarına Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular.....	80
4.4.3. EBA İle İlgili Eğitime Katılma Durumuna Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	84
4.4.4. Branşlarına Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular.....	87
4.4.5. Hizmet Sürelerine Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular.....	97

BÖLÜM V

TARTIŞMA

5.1. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgularla İlgili Tartışma.....	101
5.2. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgularla İlgili Tartışma.....	102
5.3. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA Kullanım Durumlarına Yönelik Bulgularla İlgili Tartışma	103
5.4. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgularla İlgili Tartışma	105

BÖLÜM VI

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar	109
6.1.1. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar	109
6.1.2. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Sonuçlar	110
6.1.3. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA Kullanım Durumlarına İlişkin Sonuçlar	110
6.1.4. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Sonuçlar	112
6.2. Öneriler	113
6.2.1. Uygulamaya Dönük Öneriler	113
6.2.2. Araştırmacılara Dönük Öneriler	114
KAYNAKÇA.....	116
EKLER	123
ÖZGEÇMİŞ	132

KISALTMALAR

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

BT: Bilişim Teknolojileri

FATİH: Fırsatları Arttırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

YEĞİTEK: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

TABLOLAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1. Fatih Projesinin Hedefleri ve Sağladığı Olanaklar	15
Tablo 2. Öğretmenlerin Cinsiyetlere Göre Dağılımı.....	57
Tablo 3. Öğretmenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	57
Tablo 4. Öğretmenlerin Branşlara Göre Dağılımı.....	58
Tablo 5. Öğretmenlerin EBA veya FATİH Projesi İle İlgili Eğitime Katılma Durumu	58
Tablo 6. Uzaktan Eğitimden Önce Öğretmenlerin EBA Kullanma Durumları	59
Tablo 7 Öğretmenlerin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımları	59
Tablo 8. Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Yönelik Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar	63
Tablo 9. Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Yönelik Frekans (f) ve Yüzde (%) Değerleri	65
Tablo 10. Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA Üzerinden Öğrencilere Gönderilen Ödev ve Çalışmalar Etkili Öğrenmeyi Sağlıyor Maddesinin Branşlara Göre Farklılık Durumlarını Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları.....	68
Tablo 11. EBA'da Bulunan Video, Sunum, Uygulama ve Testlerle Öğrenci Kendi Kendine Öğrenebilir Maddesinin Branşlara Göre Farklılık Durumlarını Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları	69
Tablo 12. Tablet, Bilgisayar, İnternet Gibi Donanım Eksiklikleri Nedeniyle Öğrenciler Uzaktan Eğitimde EBA'dan Yararlanamıyor Maddesinin Hizmet Süresine Göre Farklılık Durumlarını Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları ..	71
Tablo 13. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA Kullanım Durumlarına Yönelik Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar	72
Tablo 14. Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Öğretmenlerin EBA Kullanım Durumlarına Yönelik Frekans (f) ve Yüzde (%) Değerleri	74
Tablo 15. Kendi Oluşturduğum Testleri EBA'da Sınavlarım Sayfasına Kaydederek Çevrimiçi Testler Oluştururum Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları.....	79
Tablo 16. Resim Formatında Yaprak Testler Hazırlayarak EBA'da Yaprak Testlerim Sayfasına Kaydederim Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları	79

Tablo 17. EBA Dosyalar Bölümünü Kendime Ait Eğitsel Dosyaları Depolamak Ve Bu Dosyaları Öğrencilere Çalışma Olarak Göndermek İçin Kullanırım Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları.....	79
Tablo 18. EBA İçerik Üretim Sistemini Özgün Ders İçerikleri Üretmek İçin Kullanırım Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları.....	80
Tablo 19. EBA’da Dersimle İlgili Çevrimiçi Sınavlar Organize Ederim Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları.....	80
Tablo 20. EBA Haricinde Zoom, Google Meet ve Skype Gibi Çevrimiçi Toplantı ve Ders Uygulamaları İle Canlı Dersler Yaparım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları	82
Tablo 21. EBA Ders Bölümünde Yer Alan Video, Görsel, Kitap, Doküman, Uygulama ve Testlerden Listeler Oluştururum Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları	82
Tablo 22. EBA Mesleki Gelişim Bölümünü Kendimi Mesleki Olarak Geliştirmek İçin Kullanırım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları	83
Tablo 23. EBA’da Herkese Açık Sosyal Kulüp, Proje ve Çalışma Grupları Oluştururum Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları.....	83
Tablo 24. EBA Dosyalar Bölümünü Kendime Ait Eğitsel Dosyaları Depolamak ve Bu Dosyaları Öğrencilere Çalışma Olarak Göndermek İçin Kullanırım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları.....	84
Tablo 25. EBA Ders Bölümünde Yer Alan Tarama Testlerini Bir Konuyu Pekiştirmek İçin Kullanırım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları	85
Tablo 26. Kendi Oluşturduğum Testleri EBA’da Sınavlarım Sayfasına Kaydederek Çevrimiçi Testler Oluştururum Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları.....	86
Tablo 27. EBA’da Sınavlar Bölümünde Yer Alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini	

Derslerimde Kullanırım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları.....	86
Tablo 28. EBA Ders Bölümünde Yer Alan Video, Görsel, Kitap, Doküman, Uygulama ve Testlerden Listeler Oluştururum Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları.....	87
Tablo 29. EBA “Ders” Bölümünde Yer Alan Konu Anlatımı Sekmesi Altındaki Videoları, Doküman ve Sunumları Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları.....	89
Tablo 30. EBA “Ders” Bölümünde Yer Alan Alıştırma Sekmesi Altındaki Uygulamaları, Oyunları ve Testleri Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları.....	90
Tablo 31. EBA “Ders” Bölümünde Yer Alan Tarama Testlerini Bir Konuyu Pekiştirmek İçin Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları	91
Tablo 32. EBA Canlı Derslerde Video, Görsel, Ses, Sunum, Etkileşimli Kitap vb. Öğretim Materyallerini Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları	92
Tablo 33. Kendi Oluşturduğum Testleri EBA’da Sınavlarım Sayfasına Kaydederek Çevrimiçi Testler Oluştururum Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları.....	93
Tablo 34. EBA’da Sınavlar Bölümünde Yer Alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini Derslerimde Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları	94
Tablo 35. EBA Dersler Bölümünde Yer Alan Konu Anlatım Videolarını, Sunum, Uygulama ve Testleri Öğrencilerime Çalışma Olarak Gönderirim Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları	95
Tablo 36. EBA’da Dersimle İlgili Çevrimiçi Sınavlar Organize Ederim Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları	96
Tablo 37. EBA Üzerinden Yapılan Canlı Derslerde Öğrencilere Geri Bildirim Veririm Maddesinin Hizmet Süresine Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları.....	98

Tablo 38. EBA’da Yapılan Canlı Derslere İlişkin Öğrenci Katılım Durumlarını Öğrenci Bazlı Raporlardan İncelerim Maddesinin Hizmet Süresine Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları	99
Tablo 39. EBA’da Kendi Dersime Ait Ders Akışları Oluştururum Maddesinin Hizmet Süresine Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları.....	99
Tablo 40. EBA’da Dersimle İlgili Çevrimiçi Sınavlar Organize Ederim Maddesinin Hizmet Süresine Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları.....	100

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa
Şekil 1. Fatih Projesinin 5 Ana Bileşeni.....	14
Şekil 2. EBA Portalının Anasayfası	19
Şekil 3. Öğrencilerin EBA Canlı Ders Programını Sorguladıkları Ekran	20
Şekil 4. Sıkça Sorulan Sorular (Yardım Merkezi) Sayfası	21
Şekil 5. EBA Destek Noktası Sayfası.....	22
Şekil 6. EBA Ders Portalı Öğrenci Giriş Ekranı	23
Şekil 7. EBA Ders Portalı Öğretmen Giriş Ekranı	23
Şekil 8. EBA Akademik Destek Sayfası Giriş Ekranı.....	25
Şekil 9. EBA Ders Portalı Öğretmen Giriş Ekranı	26
Şekil 10. Sayfam Bölümü Öğretmen Ekranı	27
Şekil 11. Dersler Bölümü Öğretmen Ekranı.....	28
Şekil 12. Dersler Bölümü Ders İçerikleri Sayfası	29
Şekil 13. Canlı Dersler Öğretmen Ekranı	30
Şekil 14. Harici Canlı Ders Oluşturma Sayfası	31
Şekil 15. Sınavlar Bölümü Öğretmen Ekranı	32
Şekil 16. Kütüphane Sayfası Öğretmen Ekranı	33
Şekil 17. Listeler Sayfası Öğretmen Ekranı	34
Şekil 18. Çalışmalar Sayfası Öğretmen Ekranı	35
Şekil 19. Raporlar Sayfası Öğretmen Ekranı.....	36
Şekil 20: Mesleki Gelişim Sayfası Öğretmen ve Okul Yöneticisi Ekranı	37
Şekil 21. Gruplar Sayfası Öğretmen Ekranı	38
Şekil 22. Öğrenciye Ait Kişisel Portfolyo Sayfası (1.Kısım).....	39
Şekil 23. Öğrenciye Ait Kişise Portfolyo Sayfası (2.Kısım)	40
Şekil 24. Dosyalar Sayfası Öğretmen Ekranı	41
Şekil 25. İçerik Üretimi Sayfası Öğretmen Ekranı.....	41
Şekil 26. Öğrenme Adımı Ekleme İle İlgili EBA Yardım Görseli.....	42
Şekil 27. Ders Akışı Oluşturma İle İlgili EBA Yardım Görseli.....	43
Şekil 28. VFabrika Uygulama İndirme Ekranı	43
Şekil 29. Soru Ve Sınav Sistemi Sayfası Öğretmen Ekranı	44

EKLER LİSTESİ

	Sayfa
Ek 1. Anket Geliştirme Sürecinde Kullanılan Uzman Değerlendirme Formu.....	123
Ek 2. Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Kullanımının Değerlendirilmesi Anketi Son Hali.....	127

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu araştırmanın amacı COVID-19 salgını ile birlikte başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) kullanımını hakkındaki ortaokul öğretmenlerinin görüşlerini ve uzaktan eğitim süreçlerinde ortaokul öğretmenlerinin EBA kullanım durumlarını incelemektir.

Araştırmanın birinci bölümünde yeni nesil teknolojilerin eğitim süreçlerine entegrasyonu konusunda eğitim alanında yapılmış en kapsamlı teknoloji yatırımlarını da içine alan Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi (FATİH) ve FATİH Projesinin en önemli bileşenlerinden biri olan EBA hakkında bilgi verilmiştir. FATİH Projesi ve EBA hakkındaki bilgilendirmeler sonrasında problem cümlesi, araştırmanın amaçları, araştırmanın önemi, sayıltılar, sınırlılıklar ve tez çalışmasının çerçevesini oluşturan kavramlara ilişkin tanımlara yer verilmiştir.

Araştırmanın ikinci bölümünde araştırmayla ilgili kuramsal çerçeve ele alınmış; uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi, FATİH Projesi ve FATİH Projesinin içeriği, hedefleri ve bileşenleri ile birlikte EBA ile ilgili açıklamalar yapılmıştır. Bunun yanında araştırma konusu ile ilgili daha önce yapılmış araştırmalara yer verilmiştir.

Araştırmanın üçüncü bölümünde araştırma modeline, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama aracına ve veri toplama aracının geliştirilme sürecine, verilerin toplanmasına, verilerin analizinde kullanılan yöntem ve tekniklere yer verilmiştir.

Araştırmanın dördüncü bölümünde araştırmadan elde edilen bulgulara ve bu bulguları yansıtan tablolara yer verilmiştir.

Araştırmanın beşinci bölümünde veri toplama aracı ile elde edilen bulgulara ilişkin tartışmaya yer verilmekte, araştırmadan elde edilen bulgular ilgili araştırmalar sonucunda elde edilen bulgularla benzerlik ve farklılık yönünden karşılaştırılmakta, tablolar halinde sunulan bulgulara ilişkin yorumlamalar yapılmaktadır.

Araştırmanın altıncı ve son bölümünde ise araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir. Yine bu sonuçlar doğrultusunda bundan sonra yapılacak çalışmalara ve uygulamalara dönük öneriler sunulmuştur.

1.1. Problem

Yeni nesil teknolojik bileşenlerin eğitimcilerin sahip olması gereken becerilerde, eğitim ortamlarında, öğretim yöntem ve tekniklerinde, öğrenme içeriklerinde, öğrencilerin öğrenme modellerinde, eğitim-öğretim-ders programlarında köklü değişikliklere neden olduğu tartışmasız bir gerçektir. Öğrenmenin kalıcılığının ve kalitesinin artırılması için bu teknolojik bileşenlerin çok önemli olduğu düşünülmektedir. Zira yapılan araştırmalar derslerde kullanılan eğitim teknolojilerinin ve araç gereçlerin eğitimde çok önemli bir yerinin olduğunu, dersleri bu materyallerle işlemenin öğrencilerin derslerde öğrendiklerinin kalıcılığında büyük etkisi olduğunu belirtmektedirler (Kurtde, 2008, s. 49).

Yeni nesil teknolojilerin eğitim süreçlerine entegrasyonunu sağlamak, öğrenmelerin kalıcılığını artırmak, yapılandırmacı eğitim yaklaşımına uygun olarak öğrencilerin bilgiyi öğrenmeleri yerine öğrenmeyi öğrenmelerini sağlamak için son zamanlarda ülkemizdeki çalışmalar da hızlanmıştır. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı'nın başlatmış olduğu FATİH Projesi sadece ülkemizde değil, gelişmiş eğitim sistemleri içinde de en göze çarpan çalışmalardan biridir. FATİH projesi 5 ana bileşenden oluşmaktadır. Bu ana bileşenlerden birisi olan EBA projesinin ruhunu oluşturan en önemli bileşendir. Zira FATİH Projesi ile birlikte okullarımıza entegre edilen donanımların (yüksek hızlı fiber internet, etkileşimli tahta, tablet, çok fonksiyonlu yazıcı) işlevselliği bu alanda üretilecek dijital içeriklerin kalitesine ve çeşitliliğine bağlıdır. EBA'nın hedeflenen ölçüde öğretmen ve öğrenciler tarafından aktif ve verimli kullanımı projesinin hedeflerinin gerçekleşmesinde çok önemli bir yer tutmaktadır.

FATİH projesi ve EBA ile ilgili birçok bilimsel çalışma ve araştırmalar yapılmıştır. Özellikle EBA ile ilgili literatürdeki çalışmalar incelendiğinde bu çalışmalara EBA ile ilgili öğretmen ve öğrencilerin görüşlerinin konu olduğu görülmektedir (Pamuk, Ergün, Çakır, Yılmaz ve Ayas, 2013; Ağır, 2014; Kaysı ve Aydın, 2014). Bununla birlikte EBA'nın sınıf içi uygulamalarının gözlemlenmesi, EBA'da bulunan farklı modüllerin öğrencilerin öğrenme düzeyleri üzerindeki etkisinin incelenmesi, öğretmenlerin ders içi süreçlerde EBA'ya hâkimiyeti gibi konularda, literatürdeki çalışmaların sayıca az olduğu görülmektedir.

Bununla birlikte 2012 yılında yolculuğuna başlayan FATİH projesi ve EBA çalışmaları günümüze kadar sayısız köklü değişikliklere uğramıştır. Bu değişikliklerin bir kısmı ışık hızında gelişen teknolojiye ayak uydurmak için zorunlu olarak yapılması

gereken değişiklikler olarak kabul edilebilir. Bu değişikliklerin altında başlangıçta proje ile ilgili net bir perspektifin ortaya konmamış olması da yatabilir. Her iki durumda da EBA'nın sürekli güncellenmesi ve köklü değişikliklere maruz kalması bu alanda yapılacak bilimsel çalışmaların da sürekli güncel olmasını gerektirmektedir. Zira 2019 yılında Milli Eğitim Bakanlığı 2023 Vizyon Stratejisi kapsamında değişikliğe uğrayan EBA, bu değişiklikten aylar sonra dünya ile birlikte ülkemizi de etkisi altına alan COVID-19 salgını nedeniyle köklü bir değişikliğe daha uğramıştır. 2020 yılı Mart ayı itibariyle ülkemizde tüm kademedeki okullar yüz yüze eğitime ara vererek uzaktan eğitim faaliyetlerine başlamıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda uzaktan eğitim faaliyetlerinin en önemli ayağını EBA üzerinden yapılan eğitsel çalışmalar oluşturmaktadır. EBA, başlangıçta öğrencilerin okul öğrenmelerini desteklemek ve öğrenci öğrenmelerinin derinleştirilmesinde yardımcı bir kaynak olarak yaratılmış olmasına rağmen, salgın sürecinde başlayan uzaktan eğitimler ile öğrenme yaşantılarının merkezi haline gelmiş ve bir uzaktan eğitim platformuna dönüşmüştür.

Salgın süreci ile birlikte uzaktan eğitim hayatın vazgeçilmezi haline gelmiş olsa da, esasında uzaktan eğitimin kökenleri yaklaşık üç asır önceye dayanmaktadır. Uzaktan eğitim, öğrenme ve öğretme sürecinde öğrenci ve öğreticinin farklı mekânlarda olduğu, taraflara yer, zaman ve mekân bakımından bireysellik, esneklik ve bağımsızlık imkânı sağlayan sistematik bir eğitim şeklidir (Uşun, 2006, s.11). Ülkemizde uzaktan eğitim 1923 ile 1960 yılları arasında kavramsal olarak tartışılmış ve 1970'li yıllardan sonra orta öğretim düzeyinde sınırlı sayıda girişim ile uygulama aşamasına geçmiştir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin 1980 sonrası kurulmasıyla birlikte uzaktan eğitim yükseköğretime taşınmıştır. Bu yıllardan sonra gerek orta, gerekse yükseköğretim düzeyinde uzaktan eğitim sistemi hızlı bir şekilde ilerleme kaydederek büyük ilgi ve kabul görmüştür (Bozkurt, 2017, s.86). Özellikle 2000'li yıllardan sonra bilgi ve iletişim teknolojisi alanında yaşanan gelişmeler, uzaktan eğitim sistemini çok farklı konumlara taşımış ve milyonlarca öğrenci için fırsatlar sunmuştur. Anadolu Üniversitesi'nin yanı sıra Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi tarafından da açık öğretim faaliyetleri düzenlenmeye başlanmıştır (Gürer, Tekinarslan, Yavuzalp, 2016, s.52).

Uzaktan eğitimle ilgili literatürdeki çalışmalar incelendiğinde Bircan, Eleroğlu, Arslan ve Ersoy (2018) yapmış olduğu çalışma öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik ilgileri ve uzaktan eğitimin devam edip etmemesini isteyip istemediklerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bozkurt (2017) ise uzaktan eğitimin ülkemizdeki tarihsel gelişimini haritalandırmak için teorik bir çalışma yapmıştır. Metin, Karaman ve Aksoy (2017),

öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin bakış açılarını ve uzaktan eğitimdeki başarı seviyelerini belirlemeyi amaçlamıştır. Birişçi (2013) ise video konferans tabanlı uzaktan eğitim sistemine dönük öğrencilerin görüşlerini ve tutumlarını incelemiştir. Yine Eygü ve Karaman (2013) yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin memnuniyet durumlarını incelemiştir. Keser ve Karahoca (2010) çalışmalarında uzaktan eğitim sistemiyle proje yönetim dersi tasarlamayı ve başarıyı artırmak için materyal geliştirmeyi amaçlamışlardır. Demirel ve Coşkun (2010) ise uzaktan eğitim alan öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin tutumlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Bu minvalde uzaktan eğitimle ilgili daha önce yapılmış araştırmaların, öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin başarı, tutum, görüş ve ilgilerini incelemek üzerine olduğu görülmektedir.

Gerek EBA ve FATİH projesi, gerekse uzaktan eğitimle ilgili geçmişte yapılmış çalışmalar incelendiğinde, EBA'nın bir uzaktan eğitim aracı olarak kullanımı ile ilgili yeni yapılacak bilimsel çalışmalarla literatürün zenginleştirilmesi gerektiği görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okulların her kademesinde uzaktan eğitim faaliyetlerinin çoğunluğunun EBA platformu üzerinden gerçekleştirildiği göz önüne alındığında, uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımı ile ilgili yapılacak bu çalışma literatüre önemli katkılar sunacaktır. Bu nedenlerle daha önce yapılmış bilimsel çalışmalarda yer verilmeyen EBA'nın uzaktan eğitim süreçlerinde kullanımı ilgili en güncel bilimsel çalışmalar ile elde edilecek bilgilerle literatürün zenginleştirilmesi açısından bu çalışmanın yararlı olması beklenmektedir. Bu çalışmayla birlikte bu alanda yapılacak bilimsel çalışmaların kalitesinin ve sayısının artması EBA'nın bir uzaktan eğitim platformu olarak kullanılması ve bu platformun güncel şartlara göre geliştirilmesi çalışmalarına katkı sunacaktır. Bu çalışma EBA üzerinden uzaktan eğitim süreçlerini planlayan, EBA'da eğitim, öğretim, ölçme ve değerlendirme, ödev, çalışma, sosyal faaliyet planlayan öğretmenlere önemli katkılar sunması beklenmektedir. Ayrıca bu çalışmanın sonuçları EBA'ya dijital içerik üretilmesi ile birlikte EBA teknik alt yapısının geliştirilmesi süreçlerine de katkılar sunması beklenmektedir.

Belirtilen nedenlerden dolayı literatürdeki eksikliğin giderilmesine katkı sunması beklenen bu araştırmada “Ortaokul öğretmenlerinin COVID-19 salgını ile birlikte başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanım durumları ve uzaktan eğitimde EBA kullanımı hakkındaki görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı ortaokul öğretmenlerinin COVID-19 salgını ile birlikte başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanım durumlarını ve uzaktan eğitimde EBA kullanımı hakkındaki görüşlerini incelemektir. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Adana'nın Kozan ilçesindeki ortaokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA'nın kullanımı ile ilgili görüşleri nasıldır?
2. Adana'nın Kozan ilçesindeki ortaokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımı ile ilgili görüşleri arasında cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu, branş ve hizmet süresi değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar var mıdır?
3. Uzaktan eğitim süreçlerinde Adana'nın Kozan ilçesindeki ortaokul öğretmenlerin EBA kullanım durumları nasıldır?
4. Adana'nın Kozan ilçesindeki ortaokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanım durumları arasında cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu, branş ve hizmet süresi değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Ülkemizde teknolojinin eğitime entegrasyonu FATİH projesi ile sağlanmaya çalışılmaktadır. FATİH projesi son yıllarda sadece ülkemizde değil dünyada eğitim alanında yapılan en kapsamlı yatırımlardan biridir. Ülkemizdeki okulların teknoloji ile entegrasyonunun başarısı FATİH projesinin başarısından geçmektedir. FATİH projesinin en önemli safhası bu proje ile gelecek donanım birimlerinin işlevselliğini sağlayacak yazılım desteğidir. EBA bu minvalde FATİH projesinin ruhunu oluşturmaktadır. Eğitim alanında yerli ve yabancı uzmanların FATİH projesi ve EBA'ya olan yüksek ilgisi bu çalışmaların önemini de göstermektedir.

Bu kapsamda EBA ile ilgili yapılan çalışmalarda önem taşımaktadır. Zira EBA'nın günümüz şartlarına göre güncellenmesi, bu platformda yer alan içeriklerin bilimsel ilkeler ışığında hazırlanması ve yenilenmesine bu alanda yapılacak bilimsel çalışmaların çok önemli katkılar sağlaması beklenmektedir.

2020 yılı başlarına kadar EBA okul öğrenmelerini desteklemek ve öğrenme araçlarını çeşitlendirmek için yardımcı bir kaynak olarak kullanılmıştır. Bu nedenle literatürde bulunan bilimsel çalışmalar bu perspektifte kurgulanmıştır. 2020 yılının başından itibaren dünya ile birlikte ülkemizi de etkisi altına alan COVID-19 salgını ile başlayan uzaktan eğitim faaliyetleri ile EBA eğitim öğretim faaliyetlerinin merkezi haline gelmiştir. Uzaktan eğitim faaliyetlerinin önemli bir kısmı EBA üzerinden yapılmaya başlanmıştır. EBA platformuna eklenen “Canlı Ders” özelliği ile öğretmen ve öğrenciler çevrimiçi dersler organize etmeye başlamışlardır. Nitekim yüz yüze eğitim faaliyetleri tekrar başlasa bile okul saatleri dışında EBA öğretmen ve öğrencinin eğitsel amaçla bulunduğu bir platform olmaya devam edecektir. Bu yeni durumla ilgili literatürde hâlihazırda kapsamlı çalışmalar yoktur. Uzaktan eğitim faaliyetlerinin bilimsel temeller üzerinde sağlıklı bir şekilde devam edebilmesi için EBA’nın bu alanda kullanımı ile ilgili bilimsel çalışmalara ihtiyaç olduğu tartışmasız bir gerçektir. Bu kapsamda bu çalışma ile;

- Öğretmenlerin EBA kullanım düzeylerini ve EBA ile ilgili görüşlerini belirlemek,
- EBA’nın uzaktan eğitim süreçlerinde kullanımına öğretmenlerin perspektifinden bir bakış açısı ortaya koymak,
- EBA’nın uzaktan eğitim süreçlerinde etkililiğini ve verimliliğini öğretmenlerin gözünden incelemek,
- Uzaktan eğitim süreçlerinde öğrencilerin EBA kullanım durumlarını öğretmenlerin bakış açısı ile irdelemek,

bu alanda yapılacak bilimsel çalışmalara önemli katkılar sunabilir. Bu alanda yapılacak bilimsel çalışmaların kalitesinin ve sayısının artması EBA’nın gelişimine ve uzaktan eğitim süreçlerinden efektif kullanımına bilimsel bir perspektifin hakim olmasına katkı sunabilir. Bu çalışmanın sonuçlarından, EBA ile uzaktan eğitim süreçlerini planlayan öğretmenler, EBA’ya dijital içerik üreten eğitimciler, çocuklarının EBA kullanımına rehberlik eden ebeveynler ve EBA’yı tasarlayan teknik uzmanlar faydalanabilecektir.

1.4. Sayıtlar

Bu çalışmada araştırmaya katılan öğretmenlerin veri toplama araçları olan anket formlarında bulunan sorulara içtenlik ve samimiyetle cevap verdikleri varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

1. 2020-2021 öğretim yılında Adana'nın Kozan ilçesinde 29 ortaokulda toplam 595 öğretmen görev yapmaktadır. Bu araştırma, evren üzerinden örneklem yoluyla seçilen 200 öğretmen ile sınırlıdır.
2. Bu araştırma, anket formlarında yer alan sorulara verilen yanıtlar ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi: Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen, 5 ana bileşenden oluşan ve bilişim teknolojileri araçlarının derslerde aktif olarak kullanımını sağlayarak eğitimde fırsat eşitliğini hedefleyen eğitim hareketidir (FATİH, 2021).

Eğitim Bilişim Ağı (EBA): FATİH projesi ile birlikte okullara entegre edilen yüksek hızlı fiber internet, etkileşimli tahta, tablet ve çok fonksiyonlu yazıcıların işlevselliğini arttırmak ve gelişen teknolojiye bağlı olarak zengin ve kaliteli e-içerikleri öğrenci ve öğretmenlerinin kullanımına sunmayı hedefleyen çevrimiçi web platformudur (EBA, 2021).

E-içerik: Elektronik ortama aktarılan veya alınan herhangi bir ses, resim, video, haber, grafik gibi eğitim materyalleridir (EBA, 2021).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma konusuyla ilgili kuramsal çerçeve ele alınmış ve araştırma konusuyla ilgili daha önce yapılmış araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Uzaktan Eğitim

21. yüzyıl ülkelerin eğitime dayalı çetin bir rekabetine sahne olmaktadır. Ülkeler eğitimle nitelikli insan gücü yaratma ve bu insan gücünü sosyal, siyasal ve ekonomik bir güce dönüştürme alanında kıyasıya rekabet etmektedir. İnsanı diğer canlılardan farklı kılan en önemli özelliği düşünme yeteneğine sahip olması ve kendini sürekli olarak geliştirebilmesidir (Özbay, 2015). İnsanın kendini geliştirebilmesi ise ancak eğitimle mümkün olmaktadır. Bu yüzden gelişmiş ve gelişmekte olan toplumlarda eğitim her zaman için birinci öncelikli politika olmuştur (Ünlükahraman, 2011).

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişimle birlikte farklı kurum ve kuruluşlar çeşitli amaçlarla uzaktan eğitim faaliyetlerine başlamıştır. Uzaktan eğitim tanımı ilk olarak Wisconsin Üniversitesi'nin 1892 yılın kataloğunda geçmiş ve bu terim ilk olarak 1906 yılında William Lighty tarafından yazdığı bir yazıda kullanılmıştır (Adıyaman, 2002). Uzaktan eğitim genel olarak öğrenen ve öğreten arasındaki mesafeleri kaldırarak öğretmen ile öğrenci arasında yazılı, sözlü ve görüntülü olarak eğitim öğretim faaliyetlerinin yapılmasına imkan tanıyan araçlarla yapılan eğitim olarak tanımlanabilir. Yine uzaktan eğitim, “geleneksel nitelikteki eğitim-öğretim sorunlarına bir seçenek olarak ortaya çıkmış, eğitim etkinliklerini planlayarak ve uygulayıcılar ile öğrenciler arası iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belirli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemi” olarak tanımlanabilir (Özdemir, Çakıroğlu, Bayılmış, Ekiz, 2004, s.17).

21. yüzyılın getirdiği rekabetçi politikalar ülkelerin eğitimde çağa ayak uydurma çabalarını da arttırmıştır. Bu doğrultuda yaşam boyu eğitim perspektifi tüm ülkelerin eğitim politikalarına yön veren önemli bir perspektif haline gelmiştir. Ancak bu faaliyetleri geleneksel eğitim yöntemleri ile fiziki ortamlarda gerçekleştirmek ülkelere büyük bir maliyet yüklemektedir. Ülkeler bu faaliyetleri hem pratik hem de ekonomik hale getirmek için uzaktan eğitim sistemlerine ciddi yatırımlar yapmaktadır. Bu sayede

lkeler eğitimdeki fırsat eğitsizliğini en aza indirgeyerek eğitimi her birey için ulaşılabilir kılmaya çalışmaktadır.

Wedemeyer uzaktan eğitim sisteminden öğrencilerin bağımsız olduğunu savunmuş ve uzaktan eğitimi “bağımsız çalışma” olarak adlandırmıştır. Holmberg ise uzaktan eğitim sisteminde öğrencilerin daha rahat hareket ettiklerini ve gözetim altında olmadıkları için başarılarının daha da yükseldiğini savunmuştur. Böylece ğrencilerin iletişim süreçlerine aktif bir şekilde katıldıklarını ve bu eğitim neticesinde güdülenmenin meydana geldiğini aktarmıştır.

Uzaktan eğitim kavramının temelinde dört ana unsur yer almaktadır ve bu unsurları aşağıdaki gibi sıralayabilmek mümkündür (zarslan, 2008, s.56).

- Uzaktan eğitim, devlet kurumları aracılığıyla formel bir eğitim imkanı sunmaktadır. Öğrenci başarılı olduğu takdirde diploma, sertifika alabilme şansına sahiptir.
- Uzaktan eğitim aracılığıyla ğretim elemanları ve öğrenciler farklı zaman-mekânlarda bir araya gelebilmektedirler.
- Uzaktan eğitim hem eşzamanlı hem de ayrı zamanlı bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir. Bunun yanında uzaktan eğitim yeni iletişim teknolojileri aracılığıyla etkileşim imkânı da sunabilmektedir.
- Uzaktan eğitim kaynak ya da kaynaklar arasında bağlantı sağlanmasını gerçekleştirmektedir. Böylelikle daha kolay bir şekilde bütçe, tasarım, iletim planlaması meydana getirilebilmektedir.

Uzaktan eğitimin evrelerinin gelişimi ve dönüşümü teknolojiadaki gelişmelerle paralel olarak ilerlemektedir. Yapılan bu sınıflamalarda ortaya çıkan her evre bir önceki evreyi kapsayarak ilerlemektedir (Moore & Kearsley, 2011). Bu evreler belirli bir mantık çerçevesinde birbiri üzerine inşa edilerek ilerlemektedir. Yani bu evrelerin birbirinden bağımsız olduğunu söylemek yanlıştır. Bu evreler incelendiğinde, o dönemde en yaygın olarak kullanılan bilgi ve iletişim teknolojisinin uzaktan eğitim aracı olarak kullanıldığı görülmektedir. Uzaktan eğitimin evreleri şöyledir;

2.1.1. Birinci Evre: Posta (Mektup) ile Eğitim

Mektupla eğitim posta aracılığıyla yürütülen bir faaliyet olup, uzaktan eğitimin ilk başlangıcı olarak görülebilir. Mektupla eğitim yöntemi mesleki ve kültürel gelişim eğitimleri olmak üzere birçok bilim dalında kullanılmıştır. Fiziksel engeli nedeniyle eve bağlı yaşayanlar için mektupla eğitim geçmişte verimli olarak kullanılmıştır. Mektupla öğretim ile engelli bireylerin ebeveynlerine özel eğitim programları da düzenlenmiştir. İş çevreleri, dernekler ve silahlı kuvvetler, mektupla öğrenimden yoğun biçimde yararlanmış olan kurumlardır. 1840 yılında, İngiltere’de, bir stenograf olan Pitman, mektupla steno öğretmeye başlamıştır. Pitman, gerçekleştirdiği uzaktan eğitim uygulamalarıyla, öğrencilere eğitim vermiştir. Bu eğitim uygulamalarında, öğrencilere İncil’de yer alan küçük parçaları steno ile yazmayı öğretmiştir. Bu derslerde öğrencilerin başarıları da notla değerlendirilmiştir. 1919 yılında ABD’de eğitim ile ilgili ilk radyo istasyonu kurulana kadar mektupla eğitim hızlı bir şekilde farklı ülkelerde kullanım alanı bulmuştur (URL-4).

Türkiye’de uzaktan eğitim alanındaki ilk faaliyet banka çalışanlarının hizmetiçi eğitimlerinin sağlanması amacıyla 1956 yılında Ankara Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen mektupla yapılan eğitim faaliyetidir. Bu uzaktan eğitim faaliyeti ile banka çalışanları mektupla hizmetiçi eğitim almışlardır. 1958 yılında ise Türk Eğitim Sisteminde uzaktan eğitim uygulamasında ilk önemli adım atıldığı görülmüştür. Bu önemli adım Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde Mektupla Öğretim Merkezi kurup dışarıdan okul bitirmek isteyenlere hazırlık kurslarının mektupla verilmeye başlamasıdır. 1974 yılında Mektupla Öğretim Merkezi, Mektupla Öğretim Okuluna dönüştürülmüştür. Üçüncü aşamada ise Uzaktan öğretimin yükseköğretim kademesine girmesidir. İlk girişim ise 1974 yılında Mektupla Yüksek Öğretim Merkezinin kurulmasıdır. Bu merkez 1983 yılında Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu adını almıştır (URL-4).

Uzaktan Öğretimin yükseköğretim kademesindeki bu girişimlerinin yerini 15 ay sonra Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR) almıştır. Bu kurum çeşitli nedenlerle başarısız olmuş ve 1981 yılında yürürlüğe giren 2547 sayılı Yüksek Öğretim yasası nedeniyle ve aynı yasa ile Anadolu Üniversitesi bünyesinde Açık Öğretim Fakültesi kurulmuştur. Bu modelin en büyük dezavantajı ise iletişim sorunlarına neden olabilen bir model olmasıdır. Posta sistemini kullanan mektupla eğitim modelinde öğrencilere tanınan eşitlik ilkesi bazı durumlarda ortadan kalkabilir. Posta dağıtımında yaşanan sıkıntılar,

kayıplar veya gecikmeler öğrencilerin eğitimini direkt olarak etkiler. Ayrıca bu model öğrencilerin grup çalışmasına elverişli bir model değildir bunun için gelişen teknolojiyle birlikte uzaktan eğitim alanında da, mektupla eğitim modelinden diğer evrelere geçişler yaşanmıştır (URL-4).

2.1.2. İkinci Evre: Çoklu Ortam Modeli

Radyo aracılığıyla ilk uzaktan eğitim faaliyeti 1919 yılında ABD’de gerçekleştirilmiş ve bundan sonraki süreçte radyo ve televizyonun bir uzaktan eğitim aracı olarak kullanılması daha sık rastlanır bir durum haline gelmiştir. Radyo ve televizyon ile yapılan uzaktan eğitimin geniş kitlelere kolayca ve ekonomik olarak ulaşabilmesi, uzaktan eğitim faaliyetlerinin kayıt altına alınarak istenildiği sıklıkta kullanılması gibi nedenlerden dolayı bu yolla yapılan uzaktan eğitim faaliyetleri uzun yıllar popülerliğini sürdürmüştür. Bugünlerde radyo ve televizyon çeşitli sosyo-kültürel tabakadan birçok insana hitap edebilmektedir. Bu da uzaktan eğitimde çoklu ortam araçlarının kullanılabilirliğini önemli ölçüde artırmaktadır. Radyo ve televizyon aracılığıyla verilen eğitimsel yayınların yapısı yapılan yayının kapsamına göre değişiklik gösterir. Ulusal yayın yapan bir televizyon kanalının yaptığı yayınlara bölgesel yayın yapan bir radyo arasında ciddi farklılık vardır. Mesela “Elazığ-Fırat Üniversitesi Radyo-Televizyonu il yayınının, ulusal yayın yapan TRT televizyon programlarının gerek içerik, gerek yayın saatleri yönünden farklı olacağı doğaldır.” (Emre, 2004). Uzaktan eğitimde kullanılan her araç gibi radyo ve televizyonun da dezavantajları vardır. İlk akla gelen etkileşimin tek yönlü olmasıdır. İzleyiciye ileti verilir ama bir tepki alınamaz. Bu da konunun etkili bir şekilde öğrenilmesini kısıtlar. Klasik öğrenme ortamından örnek verecek olursak derste sürekli konuşanın öğretmen olduğu ve öğrencilerin hiçbir müdahalede bulunmadığı bir sınıf ortamını düşünelim. Böyle bir ortamda öğrenmenin sağlıklı bir şekilde gerçekleştiği söylenemez. Diğer bir aksaklık ise radyo veya televizyon yayınına herkesin yararlanabileceği bir saatte yayınlamanın zorluğudur. Bu da eğitim materyalinin öğrenciye ulaşmasını zorlaştırmaktadır (URL-5).

2.1.3. Üçüncü Evre: Tele Öğrenme Modeli

Üçüncü nesil tele öğrenme modeli sesli konferanslar, video konferanslar, görsel metin tabanlı konferanslar ve canlı televizyon ve radyo yayınlarını kapsar. İki yönlü ses, iki yönlü görüntülü sesli ve görüntülü konferans uygulamalarına verilen genel isim olan

senkron model, aynı zamanda tele öğrenme modeli olarak da bilinir. Video konferans iki ya da daha fazla bölgede eş zamanlı olarak ses ve görüntü transferine olanak sağlayan bir etkileşimli telekonferans teknolojisidir. Video konferans, farklı yerlerdeki insanların oturdukları yerde sanki yüz yüzeymişçesine birbirleriyle iletişime geçebilmelerini sağlar. 2 çeşit video konferans vardır (URL-6).

- Bir Noktayla Video Konferans
- Birden Çok Noktayla Video Konferans

Bir Noktayla Video Konferans: Bu video konferans yönteminde iki ayrı noktada bulunan öğretmen ve öğrenci görüntü ve ses transferi ile ders işlemektedir. Bu sistemde öğretmen başka bir yerde bulunan öğrenciye ders anlatırken, öğrencilerde senkronize olarak sorularını öğretmene sorabilmektedir.

Birden Çok Noktayla Video Konferans: Bu sistemde bir noktada bulunan öğretmen anlık görüntü ve ses transferi ile birden farklı noktadaki öğrencilere ders anlatabilir. Farklı noktalarda bulunan öğrenciler yine takıldıkları yerleri senkronize olarak öğretmenlerine sorabilirler. Bu sisteme Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde uygulanan uzaktan eğitim sistemi örnek olarak gösterilebilir. Üniversitenin ilk zamanlarında bazı bölümlere ait dersler video konferans yöntemi ile Türkiye'de bulunan öğretmenler tarafından verilmiştir. Uzaktan eğitimin üçüncü neslindeki bir diğer uygulamada canlı Televizyon ve radyo yayınlarıdır. Bu yayınlara öğrenciler bilgisayar ve mail aracılığıyla veya telefon ya da faxla katılarak sorularını canlı yayın esnasında programı sunan öğretmen veya öğretmenlere iletebilmektedirler. Türkiye'de ise bu uygulamaya örnek olarak, Anadolu Üniversitesi'nde uzaktan öğretim için İktisat, İşletme ve Açıköğretim fakülteleri öğrencilerine sınava hazırlık olması amacıyla canlı yayın programları hazırlanıp sunulması verilebilir. Bu programlar 26-30 Mart 2007 tarihleri arasında ve 21:30 - 23:20 saatleri arasında TRT4'ten yayınlanmıştır. Bu canlı yayın programlarında 6 ders ve her ders için 30 dakikalık süreler mevcuttur. Genel Muhasebe, Genel Matematik, İktisada Giriş, Maliyet Muhasebesi, İstatistik, Finansal Yönetim derslerinde önceki yıllarda sorulan örnek sorular cevaplandırılmıştır (URL-6).

2.1.4. Dördüncü Evre: Esnek Öğrenme Modeli

Esnek uzaktan eğitim modelinde etkileşimli çoklu ortamlar, internet vasıtasıyla web tabanlı kaynaklara ulaşım, iletişimi internet tabanlı yapmak ve kullanıcıya otomatik cevap veren sistemleri kullanmak, sanal kampüs ortamları oluşturmak yer almaktadır. Uzaktan eğitim teknolojilerini karşılaştırdığımızda yeni teknolojilerin eskilere öğrenme ve kaynak açısından daha etkili ve sınırlılıklarının daha az olduğunu görüyoruz. Yeni teknolojiler bireye zaman, mekân ve öğrenme hızında esneklik sağlıyor. Kurum maliyetlerinin azalması ve bununla rafine edilmiş bilgi en etkileşimli vasıtalarla öğrenciye sunulmaktadır (URL-7).

Yeni nesil teknolojik bileşenlerin kullanıldığı bu uzaktan eğitim sisteminin avantajları nedeniyle birçok üniversite esnek öğrenme modelini tercih etmiştir. Esnek öğrenme modelinde üniversitelerin öğretim görevlilerine daha az ihtiyaç duyması, uzaktan eğitim faaliyetlerinin zamana ve mekâna bağlı kalmadan daha kolay yürütülebilmesi üniversitelerin bu modeli tercih etmesinde etkili olmuştur. Ayrıca bu sistemin öğrenciler açısından da birçok kolaylığı vardır. Bunların yanı sıra Daugherty ve Funke'e (1998) göre uzaktan eğitimin öğrencilerin katılımı açısından teknik üstünlükleri de vardır. Mesela, 24 saat erişimin olduğu bir sistemin olması, öğrencilerin fiziksel katılımını gerektirmemesi ve planlamada çatışmanın olmaması gibi teknoloji temelli uygulamaların oluşturduğu üstünlüklerdir. Bütün bu üstünlüklere rağmen uzaktan eğitimde bir sınırın gözetilmesi söz konusu olabilir. Örneğin uzaktan eğitimin kurslara uygulanması sistemin öğretim planlaması ve içerik hazırlamasında zaman tasarrufuna büyük katkıda bulunabilir. Bu kurslar bunun yanı sıra teknolojiyle önlemeye çalışsalar da personel öğrenci iletişiminin azalması sorunuyla karşılaşabilirler (URL-7).

2.2. FATİH Projesi

Teknoloji insan hayatının her alanını doğrudan etkilerken eğitimin bu alanın dışında kalmasını beklemek hayalperestlik olacaktır. Zira teknoloji eğitimin her dinamiğini ve eğitim ekosisteminin her paydaşını doğrudan etkilemiştir. Teknolojinin eğitim süreçleri üzerinde yarattığı bu etki öğretim yöntem ve tekniklerinde, öğretim araçlarında, müfredatta ve öğrencilerin öğrenme modellerinde köklü değişikliklere neden olmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı teknolojideki bu baş döndürücü değişimi okullarda sağlıklı bir şekilde yönetebilmek için 2012 yılında FATİH projesini başlatmıştır. MEB, FATİH

projesi ile eğitimde ve öğretimde eşitliği sağlayarak tüm okullara teknolojiyi getirmeyi hedeflemiştir. Eğitimde FATİH Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde, derslerde etkin kullanımı için başlatılmıştır. Bu prensiplerden yola çıkarak çözümü oluştururken başarı faktörleri 5 temel esasa dayandırılmıştır (FATİH, 2021).

1. Erişilebilirlik: Her an her yerden, zaman ve araçlardan bağımsız olarak hizmet sunabilmek
2. Verimlilik: Hedef odaklı, daha verimli çalışma ortamları ve gelişim alanları sunabilmek,
3. Eşitlik (Fırsat Eşitliği): Tüm paydaşların en iyi hizmete erişilebilmesini sağlayabilmek,
4. Ölçülebilirlik: Gelişimin doğru değerlendirilebilmesi için sürecin ve sonuçların doğru ölçülebilmesini sağlamak, buna göre düzgün geri bildirim verebilmek
5. Kalite: Tüm eğitimin kalitesini ölçülebilir şekilde yükseltmek.

Şekil 1. FATİH projesinin ana bileşenleri

Kaynak:: FATİH, 2021

Eğitimde FATİH Projesi dersliklere donanımların sağlanmasını, geniş bant internetin bütün dersliklere ulaştırılmasını, derslere ait e-içeriklerin sağlanmasını, öğretmenlerin BT teknolojilerine entegrasyonunu ve içerik geliştirilmesi için web platformlarının kurulması ile proje uygulama desteği de dâhil olmak üzere faaliyetlerin gerçekleştirilmesini amaçlamaktadır (FATİH, 2021). Bu kapsamda eğitimde FATİH Projesinin ana bileşenleri aşağıda verildiği gibidir:

1. Donanım ve yazılım alt yapısının sağlanması
2. Eğitsel e-içeriklerin sağlanması
3. Öğretmenlerin hizmetiçi eğitimleri
4. Bilinçli, güvenilir, yönetilebilir ve ölçülebilir BT kullanımının sağlanması
5. Öğretim programlarında etkin BT kullanımı

Tablo 1

Fatih Projesinin Hedefleri ve Sağladığı Olanaklar

HER OKUL İÇİN	HER DERSLİK İÇİN	HER ÖĞRETMEN İÇİN	HER ÖĞRENCİ İÇİN
Altyapı	Etkileşimli Tahta	EBA Uygulamalar	EBA Uygulamalar
Yüksek Hızlı Erişim	Kablolu/Kablosuz İnternet Erişimi	EBA Market	EBA Market
VPN – Genişbant İnternet Erişimi		Bulut Hesabı	Bulut Hesabı
		Ders Notları Paylaşımı	Dijital Kimlik
			Ödev Paylaşımı

Kaynak: FATİH, 2021

Eğitimde FATİH Projesi ile öğrencinin, sadece dersteki başarısıyla değil, ilgi alanları, aktiviteleri ve eğilimleriyle değerlendirilebilmesi ve bu yolla, öğrencilerin tüm öğrencilik hayatlarına ait verinin analizinin yapılmasının önemi de ortaya çıkmaktadır. Burada söz konusu olan sadece toplanan verilerle istatistik oluşturulması değildir. Bu proje ile öğrencinin eğitimi sürecinde oluşan her türlü bilginin tek bir kimlik yönetimi sisteminde tutulması ve bir veri havuzu ile analizlerin anında yapılabileceği bir altyapı oluşturulması amaçlanmaktadır. Milyonlarca verinin arasından doğru veriye ulaşım analiz edebilmek bireysel eğitim aracılığıyla günümüze kadar kazanılamayan öğrencilerin kazanılabilir hale getirilmesini sağlayacak, aynı zamanda ilgi ve başarı alanlarına göre mesleğe yönlendirme anlamında da bilgi kaynağı olacaktır. Öğrencinin kişisel

kazanımının sağlanabilmesi için bireysel veri analizinin yapılabilmesi esastır. Öğrencinin sadece sınavla değerlendirildiği sistemden; Sınav sonuçlarına göre eksik kalan yönlerini görerek, bunları görsel olarak analiz ederek, ders dışındaki ilgi alanlarını tespit ederek, özel yeteneklerini keşfederek, hangi yolla daha kolay öğrendiğini anlayarak, hangi alanlara eğilimli olduğunu fark ederek, değerlendirildiği bir sisteme geçiş bu proje ile hedeflenmektedir. Bu sistemin sınıflarda etkin kullanımı için tüm okullarımıza yüksek hızlı ve güvenli internet (VPN) sağlanmaktadır. Okul bilgi sistemi ile okullara kurulan sistemler ve okullara ait donanım değişiklikleri izlenebilmektedir. Ayrıca öğrenci okul dışında da öğrenme sürecine devam edebilecek ya da pekiştirebilecektir. Eğitimde FATİH Projesi ile öğrenci, bulunduğu ortamdan bağımsız olarak ders notlarına, ders içi projelere ve öğretmen tarafından verilen ödevlere ulaşabilmekte, ürettiği bilgileri öğretmeni ve diğer arkadaşları ile paylaşabilmekte ve ayrıca EBA ile yardımcı dokümanlarla öğrendiği konuları pekiştirebilmektedir. (FATİH, 2021). Bu doğrultuda FATİH Projesi ile;

1. Her okula internet altyapısı, VPN (Virtual Private Network), geniş bant internet ve yüksek hızlı ve güvenli internet erişiminin sağlanması,
2. Her dersliğe etkileşimli tahta ve kablolu/kablosuz internet erişiminin sağlanması
3. Her öğretmene tablet bilgisayar, EBA market, EBA portal, e-posta adresi, içerik geliştirme stüdyosu, bulut hesabı, öğrenim yönetim sistemi (LMS), ders notları paylaşımı imkanlarının sağlanması,
4. Her öğrenciye tablet bilgisayar, EBA market, EBA portal, bulut hesabı, dijital kimlik, ödev paylaşımı, e-posta hesabı, bireysel öğrenim materyalleri imkanlarının sağlanması hedeflenmektedir.

2.3. Eğitim Bilişim Ağı (EBA)

FATİH projesi ile birlikte eğitim süreçlerine entegre edilen donanım ve yazılım alt yapısının etkinliğinin artırılması için Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEGİTEK) tarafından 2012 yılında bir çevrimiçi eğitsel platform olan EBA kurulmuştur. EBA ile FATİH projesinin beş ana bileşeninden biri olan “eğitsel e-içeriğin sağlanması” bileşeninin hayata geçirilmesi ve eğitim alanında profesyonel içerik hazırlayıcıların yanında öğretmenlerin de kendi hazırladıkları içerikleri eğitim

paydaşlarına sunabileceği çevrimiçi bir platformun yaratılması hedeflenmiştir. EBA öğrenciler ile öğretmenlere ücretsiz hizmet vermektedir. EBA sınırlıda olsa öğretmen ve öğrenci dışında ki kişilere de hizmet vermektedir.

Ana teması öğretmen ve öğrencilere hizmet ederek okul içi öğrenme faaliyetlerinin sanal ortamda da devamlılığını amaçlayan EBA,

- Etkili materyal kullanımını desteklemek,
- Eğitim ve teknolojiadaki yenilikleri takip ederek gelişmek,
- İncelemeden geçmiş, sınıf seviyelerine uygun ve güvenilir e-içerikler sunmak,
- Öğrencilerin farklı öğrenme stillerine (sayısal, sözel, görsel, işitsel, sosyal öğrenme) hitap etmek,
- Ders içeriği açısından zenginleşmek,
- Öğrenci merkezli eğitime geçilmesini kolaylaştırmak,
- Öğrencilerin akranlarıyla iş birliği yaparak ekip çalışmasında bulunmasına katkı sağlamak,
- Ezberci eğitimden yapılandırmacı eğitime geçiş yapmak amaçlarıyla üretilmiştir (EBA, 2021).

Eğitim teknolojileri projelerinin başarıya ulaşması teknolojik araç ve gereçlerin temini sürecinin ötesinde; öğretmenlerin gelişen teknolojiye yönelik bilişsel ve duyuşsal özelliklerini geliştirme ihtiyacına da dayanmaktadır (Demirarslan ve Usluel, 2005). Alanında uzman ekipler tarafından, öğrenci ve öğretmenlerin okulda ve evde yararlanabilmesi, ihtiyaç duydukları güvenilir ve etkili elektronik içeriklere ulaşmaları ve öğretmenlerin kendi ürettikleri içerikleri diğer öğretmen ve öğrencilerle paylaşmaları için sınıf seviyelerine uygun e-içerikler oluşturulmuştur. İçeriğindeki ders kitapları, ders konuları, dergiler, belgesel, çizgi film, video, ansiklopedi, animasyon ve simülasyon gibi materyaller ile EBA dijital bir çatı ve dijital bir kütüphane görevi yürütmektedir (Demir, Özdiñç, Ünal, 2018, s.409). EBA içerisinde paylaşılan tüm eğitsel dokümanlar Talim Terbiye Kurulu onayı ile sistemde yayımlanmaktadır (EBA, 2021). 2015-2016 eğitim öğretim yılında içerisinde birçok eğitim hizmetinin yer aldığı EBA, günümüzde ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri tarafından önemli ölçüde kullanılmaktadır. 2015-2016 eğitim öğretim yılında EBA sisteminin 10 milyon ilköğretim ve ortaöğretim öğrencisi tarafından kullanıldığı görülmektedir (Aktay ve Keskin, 2016). Milli Eğitim

Bakanı Ziya SELÇUK'un kişisel sosyal medya hesabı olan Twetter'da 7 Mayıs 2020 tarihinde paylaştığı bir gönderide EBA'yı 6 milyondan fazla öğrencinin ve 1 milyona yakın öğretmenin aktif olarak kullanıldığı ifade edilmektedir. Yine aynı gönderide EBA'nın 1,2 milyar defa ziyaret edildiği ve bu anlamda EBA'nın Türkiye'de en çok ziyaret edilen 12. web sitesi, dünyada ise en çok ziyaret edilen 6. web sitesi olduğu ifade edilmektedir.

Eğitim ve öğretim içeriklerinin elektronik ortamda sunulması öğrencilerin bilgiye erişimini kolaylaştırarak etkin bir öğrenme sağlayacak; eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkı sağlayacaktır. Çevrimiçi ve etkileşimli bir sosyal platform olan EBA; zengin ve eğitici içerik sunmak, bilişim kültürünü yaygınlaştırmak, içerik taleplerine yanıt vermek, bilgiyi kullanmak ve yapılandırmak, farklı öğrenme stillerine hitap etmek ve teknolojiyi bir araç olarak kullanmak amacıyla tasarlanmıştır (FATİH, 2021).

2.3.1. EBA Anasayfa

EBA portalı YEĞİTEK tarafından 2010 yılında tasarlanmaya başlamış ve 2012 yılında yayın hayatına başlamıştır. 2016 yılına kadar dört farklı anasayfa versiyonu yayımlanmıştır. EBA, eğitim ve teknolojideki senkronize gelişmelere paralel olarak 2019 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayınladığı 2023 Vizyon Strateji Belgesi kapsamında köklü bir değişikliğe daha uğramıştır. Bu doğrultuda EBA anasayfası sadeleştirilmiş ve işlevsel hale getirilmiştir. Ancak bu değişiklikten aylar sonra dünya ile birlikte ülkemizi de etkisini altına alan COVID-19 salgını nedeniyle EBA anasayfasında yeniden değişikliğin yapılması zaruri hale gelmiştir. 2021 yılı itibariyle EBA portalının anasayfası Şekil 2'de görüldüğü gibidir.

The screenshot shows the EBA portal homepage. The layout is divided into several sections:

- 1**: TRT EBA TV Ders Yayını (TRT EBA TV Lesson Broadcast) button.
- 2**: Search bar with the text "Ne aradığınıza?" (What are you looking for?).
- 3**: "EBA'dan Canlı Sınıf" (Live Class from EBA) section with a "Nasıl?" (How?) button.
- 4**: "CANLI DERSİM VAR MI?" (Do I have a live lesson?) button.
- 5**: "Eğitim Bilişim Ağı" (Education and Information Network) section.
- 6**: "EBA'ya Devam Et" (Continue with EBA) section with buttons for "ÖĞRENCİ" (Student), "ÖĞRETMEN" (Teacher), "VELİ" (Parent), "MESLEKİ GELİŞİM" (Professional Development), and "AKADEMİK DESTEK" (Academic Support).
- 7**: A group of buttons for "ÖĞRENCİ", "ÖĞRETMEN", "VELİ", "MESLEKİ GELİŞİM", and "AKADEMİK DESTEK".
- 8**: "EBA ASSISTANT" chatbot icon.

The main content area displays a table of lesson schedules for the current week, including times, subjects, and broadcast channels (EBA, TRT, etc.).

Şekil 2. EBA portalının anasayfası

2.3.1.1. TRT EBA TV Ders Yayını

COVID-19 salgınının nedeniyle Mart 2020'de Milli Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı okullarda online (çevrimiçi) eğitime geçilmesi ile birlikte TRT ile MEB arasında yapılan işbirliği ile EBA TV İlkokul, Ortaokul ve Lise TV kanalları oluşturulmuştur. Bu kanallar sınıf seviyelerine göre günün belirli saatlerinde belirli bir yayın akışına göre eğitim yayınları yapmaktadır. EBA anasayfasının bu bölümünde bu TV kanallarına ait yayın akışları verilmektedir. Örneğin; anasayfada TRT eba İlkokul linkine tıklandığında alt kısımda 1,2,3,4 gibi sınıf seviyeleri çıkmakta, bu sınıf seviyelerinden birine tıklandığında o sınıf seviyesine ait yayın akışında yayının saati, dersin adı ve hangi konunun işleneceği listelenmektedir.

2.3.1.2. Arama Çubuğu

EBA kullanıcıları arama çubuğunu kullanarak EBA içerisinde bulunan sayfaları ve içerikleri arayabilmektedir. Bu kısım kullanıcılara EBA içerisinde aradığı şeyleri daha kolay ve hızlı bulma imkânı tanımaktadır.

2.3.1.3. Hızlı Erişim

Bu bölümde TRT EBA TV, Dil Öğrenim Portalı, Siber Güvenlik Portalı, Okul Öncesi Portalı, Temel Eğitim Materyali, Ortaöğretim Materyali, Din Öğretimi Materyali, Yardım gibi EBA içi ve MEB'e bağlı EBA dışı birimlere ait web sitelerinin kısa yol bağlantıları bulunmaktadır.

Bu bağlantılardan TRT EBA TV bağlantısı TRT kanallarında yapılan uzaktan eğitim yayınlarının daha sonra da internet üzerinden izlenebilmesi için oluşturulan sayfanın bağlantısıdır. Bu bağlantı ile öğrenciler TRT'deki yayınları kaçırdığında ya da tekrar izlemek istediğinde bu sayfayı kullanmaktadır. Yardım bağlantısı ise 2.3.1.5'te bulunan Sıkça Sorulan Sorular bağlantısı ile aynı sayfayı açmaktadır. Diğer bağlantılar ise MEB'e bağlı birimlere ait EBA dışı web sitelerinin kısa yol bağlantılarıdır.

2.3.1.4. Canlı Dersim Var Mı?

Uzaktan eğitim süreçlerinde canlı dersler TRT EBA TV kanallarının yanında EBA portalı üzerinde online canlı dersler de yapılmaktadır. Online canlı dersler okul yöneticisi ya da öğretmen tarafından EBA Ders Portalı üzerinden planlanmakta ve bu ders planı öğrencilere sunulmaktadır. Öğrenciler EBA ders portalına T.C. Kimlik numarası ve şifre ile giriş yaparak canlı derslerini kontrol edebilmektedir. Bu sayfa öğrencilere şifre girmeden kısa yoldan canlı derslerini takip edebilme imkanı tanımaktadır. Öğrenci açılan sayfaya T.C. Kimlik numarasını ve güvenlik kodunu girerek kendi sınıfı için belirlenen canlı derslerin tarihini, saatini ve bu canlı dersin ders ve konu bilgisini görebilmektedir. Bu sayfa Şekil 3'te gösterilmiştir.

Eğitim Bilişim Ağı
Sınıf Bazlı Zaman Çizelgesi

Bütün sınıflar için istenilen saatte*
"Canlı Ders" açılabilir.

Okulunuzun size özel oluşturduğu canlı ders saatlerini öğrenmek için TC Kimlik Numaranız ile sorgulama yapabilirsiniz.

* Pazartesi - Cumartesi günleri dahil hergün 8:30 - 20:20 arası.

CANLI SINIF ANLAŞMAMIZ

EBA Canlı Ders programınızı öğrenebilmek için lütfen ilgili bilgileri giriniz.

TC Kimlik No
TC Kimlik No giriniz.

Güvenlik Kodu
Güvenlik Kodu

Lütfen resimde gördüğünüz karakterleri, yanlarda bulunan kutuya giriniz.

65916

eba CANLI DERSİM VAR MI? EBA Asistan

Şekil 3. Öğrencilerin EBA canlı ders programını sorguladıkları ekran

2.3.1.5. Sıkça Sorulan Sorular (Yardım Merkezi)

Bu bölümde öğrenci, öğretmen, veli ve okul yöneticisi için dört farklı kullanıcı türünde yardım konuları listelenmektedir. Öğrenci, öğretmen, veli ve okul yöneticisi bağlantılarına tıkladığında sayfadaki yardım konuları ve bu yardım konularına ait içerikler kullanıcı türüne göre değişmektedir. Bu sayfada EBA ve EBA Akademik Destek ile ilgili 2 farklı kategoride yardım konuları mevcuttur. Yardım Merkezi sayfası Şekil 4'te gösterilmiştir.

The screenshot shows the EBA Yardım Merkezi (Help Center) page. The page has a green header with the EBA logo and the text 'Yardım Merkezi'. Below the header is a search bar with the placeholder text 'Yardıma mı ihtiyacınız var?'. The main content area is divided into four tabs: Öğrenci, Öğretmen, Veli, and Okul Yöneticisi. The 'EBA' tab is selected, showing a grid of help topics. The 'EBA Akademik Destek' tab is also visible. The 'EBA' tab contains three columns of topics: 'EBA Destek Noktası', 'Sayfam', and 'Dersler'. The 'EBA Akademik Destek' tab contains two columns of topics: 'Kütüphane' and 'Çalışmalarım'.

Şekil 4. Sıkça sorulan sorular (yardım merkezi) sayfası

2.3.1.6. EBA Destek Noktası

Okullarda eğitim öğretime ara verilmesi ve online eğitime geçilmesi ile birlikte EBA'ya erişim öğrenciler için hayati bir önem kazanmıştır. Nitekim EBA üzerinden yapılan canlı derslerle birlikte EBA içerisinde bulunan video, oyun, uygulama, kitap, doküman ve test gibi içerikler öğrencilerin eğitimini destekleyen ana unsurlar haline gelmiştir. Ancak her öğrencinin evinde internet erişimi ve bilişim aygıtı olmadığından öğrencilere bu imkânın sunulması için şartları uygun olan okullarda EBA Destek

Noktaları oluşturulmuştur. Bu noktalarda yüksek hızlı internet, bilgisayar, kulaklık, mikrofon ve kamera donanımları bulundurulmuş ve böylece öğrencilerin canlı derslere efektif olarak katılımının sağlanması amaçlanmıştır. Öğretmenlerin de bu noktalar aracılığıyla canlı dersler organize etmesi hedeflenmiştir. Öğrenciler kayıtlı olduğu okula bakılmaksızın istediği il veya ilçedeki bir okula başvurarak o okuldaki EBA Destek Noktasını kullanabilmektedir. EBA Destek Noktası sayfası Şekil 5’te gösterilmiştir.

Şekil 5. EBA destek noktası sayfası

2.3.1.7. EBA'ya Devam Et

EBA ana sayfasında bulunan bu bölüm kullanıcıların EBA Ders portalına yönlendirildiği bölümdür. EBA Ders portalına sadece öğretmen, öğrenci ve veliler girebilmektedir. Bu bölümde ÖĞRENCİ butonu tıklatıldığında Şekil 6’da bulunan sayfa karşınıza çıkmaktadır. Bu sayfadan öğrenciler T.C. Kimlik numaraları ve daha önce oluşturdukları şifre ile EBA Ders portalına giriş yapmaktadırlar. Aynı zamanda bu ekranda Yurt Dışı Öğrenci girişi ve Açık Öğretim Lisesi öğrenci girişleri de sayfanın alt kısmında ayrı bir bağlantı olarak bulunmaktadır. Bu sayfada EBA şifresini unutan öğrenciler ve ilk kez EBA’ya girecek öğrenciler için iki ayrı bağlantı bulunmaktadır. Bu bağlantı ile öğrenciler T.C. Kimlik Belgesi bilgileri ile şifrelerini yenilemekte veya EBA sistemine ilk kez kayıt olmaktadır. Daha önce sisteme kayıt olan öğrenciler, kayıt

esnasında telefon numarası ve e-posta bilgisini kayıt etmişlerse, kimlik bilgilerini kullanmadan kolayca şifre yenileme işlemi yapabilmektedirler.

Şekil 6. EBA ders portalı öğrenci giriş ekranı

EBA'ya devam et bölümünde ÖĞRETMEN ve MESLEKİ GELİŞİM butonları tıklandığında öğretmenler için, Şekil 7'de gösterilen, EBA Ders portalı giriş ekranı karşınıza çıkmaktadır.

Şekil 7. EBA ders portalı öğretmen giriş ekranı

EBA ders portalı öğretmen giriş ekranında ilk olarak karekod ile giriş seçeneği karşınıza çıkmaktadır. EBA'nın mobil uygulamasını kullanan öğretmenler bu mobil uygulamasında bulunan karekod ikonuna tıklayarak giriş ekranında çıkan karekodu telefonuna okuttuğunda EBA ders portalına hızlı bir şekilde giriş yapabilmektedir. Bunun yanında öğretmenler Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri (MEBBİS) bilgileri ile, e-devlet bilgileri ile, EBA'nın mobil uygulamasından edinecekleri EBA kod ile de sisteme giriş yapabilmektedir. Bunların yanında bu ekranda yurt dışı öğretmen girişi, 11 ve 12. sınıf öğrencileri ve öğretmenleri için oluşturulan akademik destek girişi, Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PİKTES) girişi de bulunmaktadır.

Bu bölümde VELİ butonuna tıklandığında e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Sistemi sayfası karşınıza çıkmaktadır.

2.3.1.8. EBA Akademik Destek

EBA Akademik Destek sayfası 11 ve 12. sınıf öğretmen, öğrenci ve velileri için hazırlanmış bir programdır. Bu program öğrencilerin tercih listesi ve mevcut seviyesini göz önüne alarak öğrencilere hangi konuyu ne kadar çalışmalarını gerektiğini planlayan özel bir programdır. Bu program ile öğrenciler için kişiselleştirilmiş çalışma planları hazırlanabilmektedir. Esasında akademik destek portalı EBA ders portalının içinde de yer alan bir portaldır. Yani EBA ders portalına giriş yapan bir kullanıcı aynı zamanda da akademik destek portalına da ulaşabilmektedir. EBA akademik destek butonuna tıklandığında Şekil 8'de gösterilen EBA akademik destek giriş sayfası kullanıcıların karşısına çıkmaktadır.

Şekil 8. EBA akademik destek sayfası giriş ekranı

EBA akademik destek sayfası giriş ekranında üç farklı giriş seçeneği mevcuttur. Bir önceki bölüm olan “EBA’ya Devam Et” bölümünde öğrenci, öğretmen ve veli için geçerli olan giriş seçeneklerinin aynısı bu sayfa için de geçerlidir. EBA ders portalı ile EBA akademik destek portalına giriş aynı yöntemlerle yapılmaktadır.

2.3.2. EBA Ders Portalı

EBA Ders Portalı yalnızca öğretmen ve öğrencilerin kullanıcı adı ve şifreleri ile giriş yapabildiği bir alandır. Bu portalda öğretmen ve öğrenci kullanıcıları farklı yetkilere sahiptir. Aynı zamanda bu kullanıcıların yapabildikleri işlemler de farklılık göstermektedir. EBA Ders Portalında öğretmenler oluşturduğu veya takip ettiği gruplarla paylaşımlar yapabilmekte, tartışma ve oylama etkinlikleri yapabilmekte, bu gruplara ödev ve çalışmalar göndererek bunlara ait raporları takip edebilmektedir. Öğretmenler bu portal üzerinden online canlı dersler planlayarak bu ders planlarını öğrencilerle paylaşabilmekte ve online derslerini başlatabilmektedir. Bu portal aracılığıyla öğretmenler mesleki gelişim gruplarına dahil olarak buradaki içeriklerden yararlanabilmektedir. Ayrıca içerik üretim araçlarını kullanarak oluşturdukları içerikleri kendi öğrencileri ile birlikte meslektaşları ile de paylaşabilmektedir. EBA Ders Portalına öğretmen kullanıcısı olarak giriş yapıldığında açılan sayfa Şekil 9’da gösterilmiştir.

Şekil 9. EBA ders portalı öğretmen giriş ekranı

2.3.2.1. Sayfam Bölümü

EBA Ders içerisinde bulunan Sayfam Bölümünü öğretmen ve öğrenciler için güvenli, eğitsel bir sosyal medya sayfasına benzetebiliriz. Sayfam bölümü öğretmen ekranında öğretmenler yazılı veya görsel bir ileti gönderebilmekte, bir tartışma başlatarak bu konuda meslektaşlarının ve öğrencilerin görüşlerine başvurabilmekte, bir oylama başlatabilmekte ve bir etkinlik duyurusu oluşturabilmektedir. Öğretmenler bu paylaşımı tüm okullara gönderebildiği gibi kendi oluşturduğu özel guruplara da gönderebilmektedir. Bunların yanında öğretmenlerin oluşturduğu canlı dersler, gönderdiği ödev ve çalışmalar da okuldaki diğer öğretmen ve öğrencilerin sayfam bölümünde listelenmektedir. Öğretmenler tarafından paylaşılan bu içerikler diğer öğretmen ve öğrenciler tarafından beğenilebilmekte, yorum yapılabilmekte ve favorilere eklenebilmektedir. Öğretmen kullanıcısı ile EBA ders portalına giriş yapıldığında açılan Sayfam Bölümü Şekil 10' da gösterilmiştir.

Şekil 10. Sayfam bölümü öğretmen ekranı

2.3.2.2. Dersler Bölümü

"Dersler" bölümü, EBA'da yer alan ders içeriklerinin yer aldığı bölümdür. Bu bölümde, bütün sınıf seviyelerine ve derslere ait içerikler, MEB müfredat yapısına uygun bir şekilde listelenir. Seçilen sınıf seviyesindeki bir dersin sayfasında; dersin üniteleri, kitabı, kütüphane içerikleri ve ünite testleri yer alır. Ünitelerin içinde ise konular ve alt konular görülebilmektedir. "Tüm Dersler" düğmesine tıklayarak farklı okul türlerine ait ders içeriklerine de erişilebilmektedir. (URL-1) Bu bölüme Şekil 11'de gösterilmiştir.

Sınıf seviyesi ve ders adı seçilir

Ünite ve konuları seçmek için tıklanır.

Farklı okul türlerine ait ders içeriklerine erişmek için tıklanır.

Seçilen sınıf ve derse ait içerikler bu bölümde listelenir.

Şekil 11. Dersler bölümü öğretmen ekranı

Dersler bölümünde sınıf seviyesi ve dersi seçtikten sonra MEB müfredat yapısına uygun olarak üniteler ve konular listelenir. Ünite ve konu seçildikten sonra o konuya özgü alt konulara ait ders içeriklerinin listelendiği sayfa açılır. Burada konu anlatımı olarak video, doküman ve sunumlar; alıştırmalar olarak uygulamalar, oyunlar ve testler; tarama testi olarak sınavlar ve öğretmene özel (öğrencinin göremediği) içerikler bulunmaktadır. Öğretmene özel içerikler öğretmen tarafından öğrencilere çalışma ve ödev olarak gönderilebilmektedir. Bu sayfada bulunan içerikler sıralı olarak oynatılabilmekte, etkileşimli tahta modunda açılabilen, liste olarak kaydedilebilmekte, çalışma olarak öğrencilere gönderilebilmekte, öğrencilerle paylaşılabilen, listeye eklenebilmektedir. Sıralı anlatım butonuna tıklanıldığında, bir alt konuya ait içerikler öğrenme sürecine uygun bir şekilde sunulmakta, konu anlatımları, alıştırmalar, özet dokümanları ve tarama testlerinin yer aldığı sıralı anlatımlar takip edilebilmektedir. Sayfanın sağ üst köşesinde seçilen konuya ait tüm alt konuların içeriklerinin öğrenciler tarafından tamamlanma oranı alt, orta, iyi, çok iyi, performans yok olarak gösterilmektedir. Bu sayfa Şekil 12’de gösterilmiştir.

Sıralı anlatımı başlatmak için tıklanır.

Öğrencilerin içerikleri tamamlama performansı

Etkileşimli tahta modunda açmak, gurupla paylaşmak, listeye eklemek, çalışma olarak göndermek için tıklanır.

Etkileşimli tahta modunda açmak, gurupla paylaşmak, listeye eklemek, çalışma olarak göndermek için tıklanır.

Şekil 12. Dersler bölümü ders içerikleri sayfası

2.3.2.3. Canlı Dersler Bölümü

“Canlı Dersler” bölümü COVID-19 salgınından sonra online eğitim döneminin başlaması ile birlikte EBA’ya eklenen bir bölümdür. Bu bölümde öğretmenler okul idaresi ya da kendileri tarafından oluşturulan canlı dersleri yönetebilmektedir. Öğrenciler ise kendi sınıflarına özgü okul idaresi ya da öğretmen tarafından oluşturulan canlı derslere ulaşabilmektedir. “Canlı Dersler” sayfası harici canlı dersler, katılımcı olduğum canlı dersler, öğrenci bazlı raporlar sayfalarından oluşmaktadır. Harici canlı dersler sayfasından öğretmenler dersine girdiği sınıflar için canlı ders planı oluşturmakta, bu dersleri değiştirip ders saati geldiğinde dersi başlatabilmektedir. Ayrıca yaklaşan ve süresi geçmiş canlı derslerini bu sayfadan görebilmektedir. Katılımcı olduğum canlı dersler sayfasından ise diğer meslektaşları tarafından dahil edildiği derslere katılımcı olarak katılabilmektedir. Öğrenci bazlı raporlar sayfasında ise öğretmenler oluşturdukları canlı derslere, sınıf ve öğrenci bazında katılım durumunu gösteren raporlara ulaşabilmektedir. “Canlı Dersler” öğretmen sayfası Şekil 13’te gösterilmiştir.

Canlı Dersler

Harici Canlı Dersler Katılımcı Olduğum Dersler Öğrenci Bazlı Raporlar

Harici Canlı Ders Nasıl Çalışır?

Harici Canlı Ders Nasıl Oluştururum? videosunu izleyiniz.

Harici Canlı Ders Ekle

Güncel Canlı Dersler

Derstlerin Durumunu Güncelle

Hazırlıklarınızı yapabilmek için canlı derslerinizi 2 dk erken başlatabilirsiniz.

Dersin Adı	Ders	Uygulama	Atanan Şubeler	Tarih - Saat	Öğrenci Sayısı
6/F Bilişim	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	Zoom	6. Sınıf / F Şubesi	24.11.2020 16:30 - 17:00	34
6-B Bilişim	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	Zoom	6. Sınıf / B Şubesi	24.11.2020 17:10 - 17:40	32
6-E Bilişim	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	Zoom	6. Sınıf / E Şubesi	24.11.2020 17:50 - 18:20	28
6-A Bilişim	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	Zoom	6. Sınıf / A Şubesi	24.11.2020 18:30 - 19:00	37

Şekil 13. Canlı dersler öğretmen ekranı

“Canlı Dersler” öğretmen sayfasında “harici canlı ders ekle” butonu bulunmaktadır. Öğretmenler bu butonu tıklayarak derslerine girdiği sınıflara özel canlı dersler oluşturabilmektedir. Öğretmenler dört sınıfa kadar birleştirme yaparak aynı anda dört sınıfa ders işleyebilmektedir. Oluşturulan canlı dersler sayfada listelenmekte ve buradaki ders üzerine tıklanarak canlı ders saatinde başlatılabilmektedir.

Öğretmenler EBA dışı uygulamalar üzerinden de canlı derslerini planlayabilmektedir. Harici canlı ders oluşturma sayfasında bulunan “uygulama” sekmesine tıklanarak Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders yapma uygulamalarının biri seçilerek canlı dersler bu uygulamalar üzerinden de yapılabilmektedir. Bu uygulamalar içerisinde Zoom hem öğretmenler hem de öğrenciler için en çok tanınan ve en çok kullanılan uygulamadır. Bu sayfada MEB müfredatına uygun olarak ünite, konu ve alt konuların seçiminden sonra dersin yapılacağı sınıflar seçildikten sonra “canlı dersi gönder” butonu ile canlı ders oluşturma işlemi tamamlanmaktadır. Harici canlı ders oluşturma sayfası Şekil 14’te gösterilmiştir.

Harici Canlı Ders Oluştur

Canlı Ders Bilgileri

Canlı Ders Başlığı* Sınıf* Canlı Ders Tarihi* Ders Saat Aralığı*

Açıklama

Uygulama* Ders Linki* Ders Şifresi

Canlı Dersin Konusu ve Öğrenci Seçimi

Ders* Ünite Konu

Şube/Grup*

* ile belirtilen alanların doldurulması zorunludur.

Toplam Katılımcı Sayısı: 35

Şekil 14. Harici canlı ders oluşturma sayfası

2.3.2.4. Sınavlar Bölümü

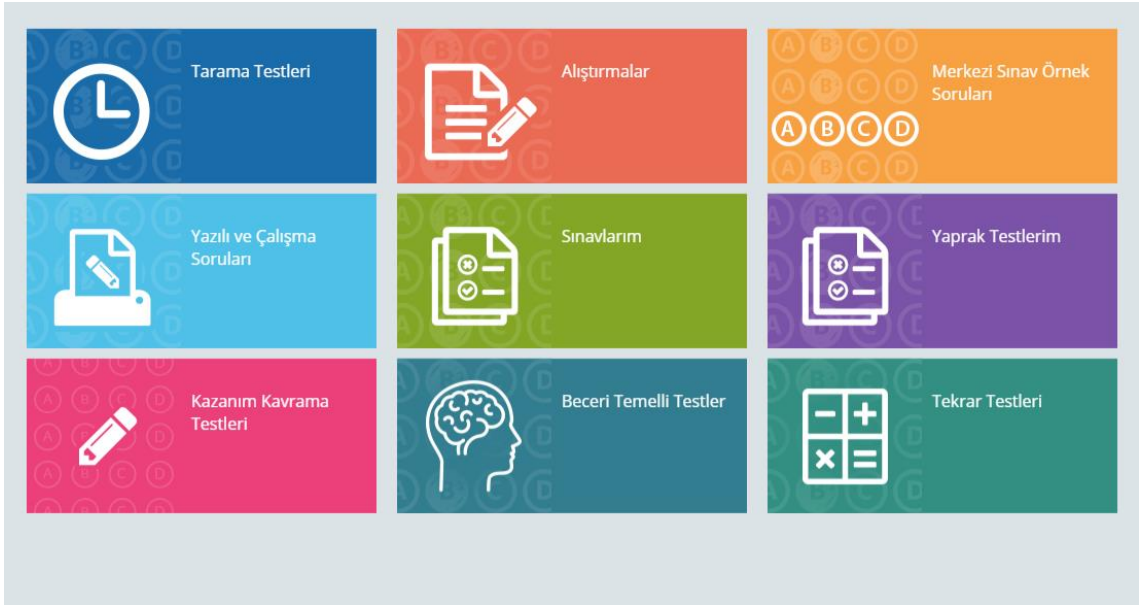
EBA içerisinde yer alan sınav, test ve alıştırmaya dokümanlarına bu alandan ulaşılmaktadır. Sınavlar bölümünde farklı derslere ve sınıflara ait alt konu, konu ve ünite seviyelerinde testler yer almaktadır. (URL-1)

Sınavlar bölümünde Tarama Testleri, Alıştırmalar, Merkezi Sınav Örnek Soruları, Yazılı ve Çalışma Soruları, Sınavlarım, Yaprak Testlerim, Kazanım Kavram Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testleri alt sayfaları bulunmaktadır. Bu sayfalardan Sınavlarım ve Yaprak Testlerim sayfalarını öğretmenler kendilerine göre özelleştirebilmektedir. Öğretmenler kendi oluşturdukları soruları Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluşturabilmekte ve bu testler kendi EBA hesaplarında kaydedilmektedir. Bu testleri öğrencilere çalışma ve ödev olarak gönderebilmekte ve bu testleri seçtiği gruplarla paylaşabilmektedir. Yaprak Testlerim sayfasına ise resim formatlarında hazır olarak taranmış testleri EBA sistemine kaydedebilmektedir. Yine bu testleri seçilen gruplara ödev ve çalışma olarak gönderilebilmektedir.

Sınavlar bölümünde bulunan diğer sayfalardaki içerikler herkese açık ve öğretmene özel olmak üzere iki grupta toplanmaktadır. Herkese açık sınav içerikleri öğrenciler tarafından görülebilmektedir. Ancak öğretmene özel içerikler öğretmen

tarafından seçilen guruplarla paylaşıldığında ya da ödev veya çalışma olarak gönderildiğinde öğrenciler tarafından görülebilmektedir.

Merkezi Sınav Örnek Soruları sayfasında 8.sınıf öğrencilerinin girdiği merkezi sınavla ilgili MEB ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ölçme ve Değerlendirme Merkezlerinin hazırlamış olduğu sınav hazırlık soruları bulunmaktadır. Bu sorulara tüm öğretmenlerle birlikte sadece 8.sınıf öğrencileri ulaşabilmektedir. Sınavlar bölümü öğretmen ekranı Şekil 15'te gösterilmiştir.

Şekil 15. Sınavlar bölümü öğretmen ekranı

2.3.2.5. Kütüphane Bölümü

Kütüphane sayfasında, farklı kategorilere ait binlerce içerik yer almaktadır. Hem eğitsel hem de genel kültür içeriklerinin yer aldığı bu bölümde video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi farklı içerik tiplerine ulaşılabilir. (URL-1) Kütüphane sayfası Eğlence ve Oyun, Bilim ve Teknoloji, Sağlık ve Spor, Türk Dili ve Yabancı Diller, Kültür ve Sanat, Doğa ve Çevre, Rehberlik Hizmetleri kategorilerinden oluşmaktadır.

Eğlence ve Oyun kategorisi altında Çizgi Filmler, Oyunlar, Radyo Tiyatrosu, Okuma Saati, Tatil Kitapları gibi alt başlıklar altında video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi içerikler bulunmaktadır.

Bilim Ve Teknoloji kategorisi altında Siber Güvenlik, Teknolojinin Doğru Kullanımı, Kodlama, Bilgisayar Bilimi, Bilimsel Çalışmalar, STEM, Bilim Yayınları alt başlıklarında farklı tipte içerikler mevcuttur.

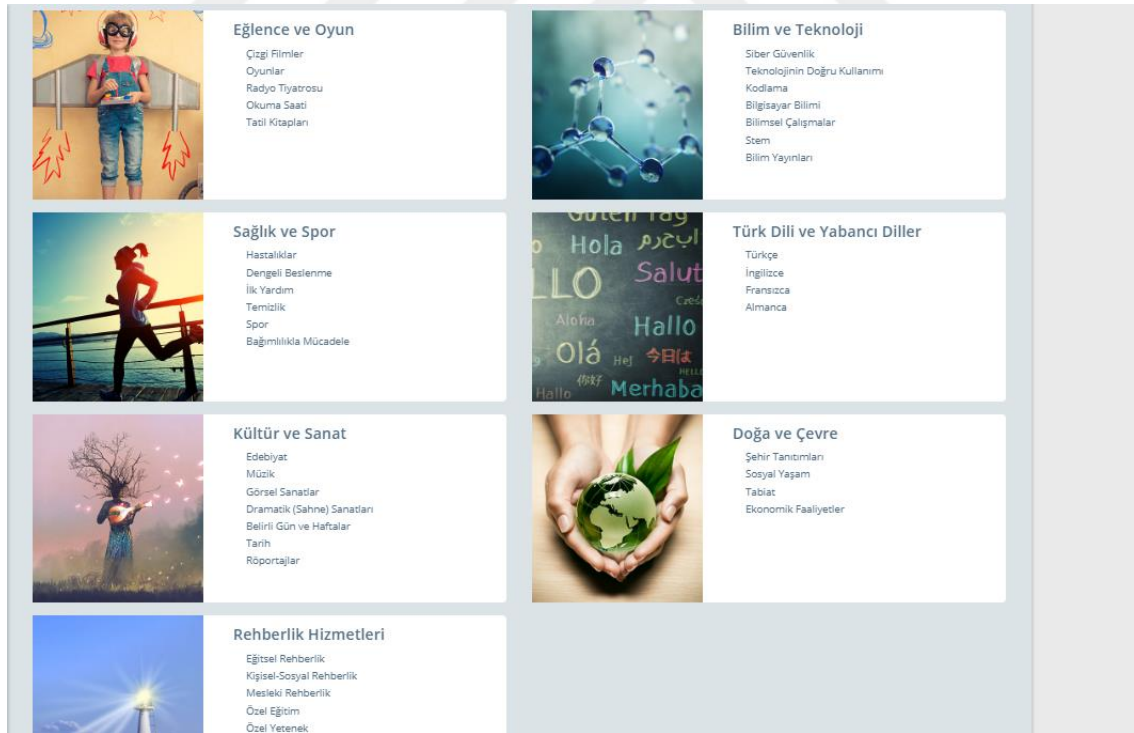
Sağlık ve Spor kategorisi altında Hastalıklar, Dengeli Beslenme, İlk Yardım, Temizlik, Spor, Bağımlılıkla Mücadele alt başlıklarında içerikler bulunmaktadır.

Türk Dili ve Yabancı Diller kategorisi altında Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca alt başlıklarında içerikler mevcuttur.

Kültür ve Sanat kategorisi altında Edebiyat, Müzik, Görsel Sanatlar, Dramatik (Sahne) Sanatları, Belirli Günler ve Haftalar, Tarih, Röportajlar alt başlıklarında içerikler listelenmektedir.

Doğa ve Çevre kategorisinde Şehir Tanıtımları, Sosyal Yaşam, Tabiat ve Ekonomik Faaliyetler alt başlıklarında içerikler mevcuttur.

Rehberlik Hizmetleri kategorisi altında Eğitsel Rehberlik, Kişisel-Sosyal Rehberlik, Mesleki Rehberlik, Özel Eğitim ve Özel Yetenek alt başlıkları altında içerikler vardır. Kütüphane bölümü öğretmen ekranı Şekil 16'da gösterilmiştir.

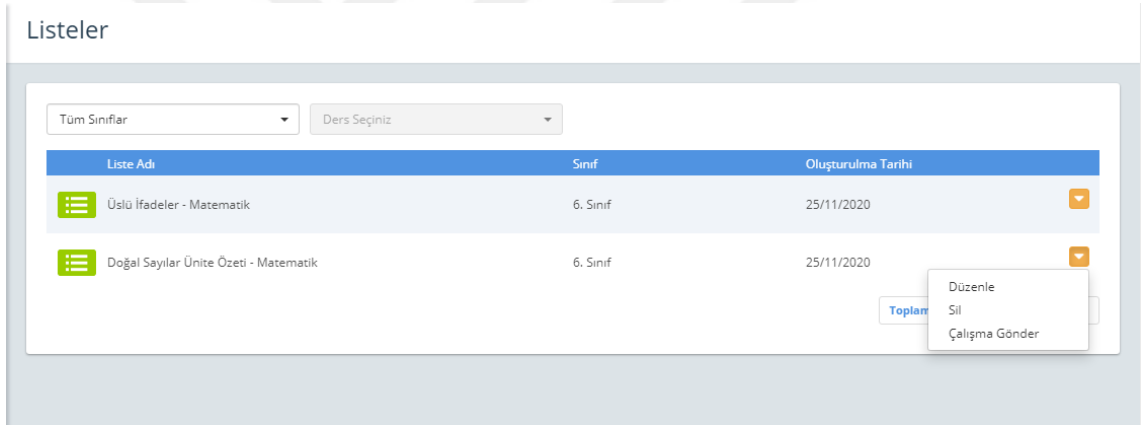

Şekil 16. Kütüphane sayfası öğretmen ekranı

2.3.2.6. Listeler Bölümü

Dersler sayfasında MEB müfredatına uygun olarak bir derse ait üniteler, konular ve alt konular bulunmaktadır. Derse ait ünite ve konu seçildikten sonra, alt konulara ait video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden oluşan içeriklerin olduğu sayfa açılmaktadır. Bu sayfada “liste olarak kaydet” ve “listeye ekle” butonları kullanarak istenen içerik “listeler” sayfasına dahil edilmektedir. Dersler sayfasından bir alt konuya ait içeriklerin tamamı öğrenme sürecine uygun bir sırayla liste olarak kaydedilebildiği gibi farklı ünite, konu ve alt konulara ait içeriklerden özel olarak seçim yapılarak karma bir liste de oluşturulabilmektedir.

Listeler sayfasına dahil edilen listeler düzenlenebilmekte, silinebilmekte ve çalışma olarak seçilen guruplara gönderilebilmektedir. Listeler sayfası öğretmen ekranı Şekil 17’de gösterilmiştir.

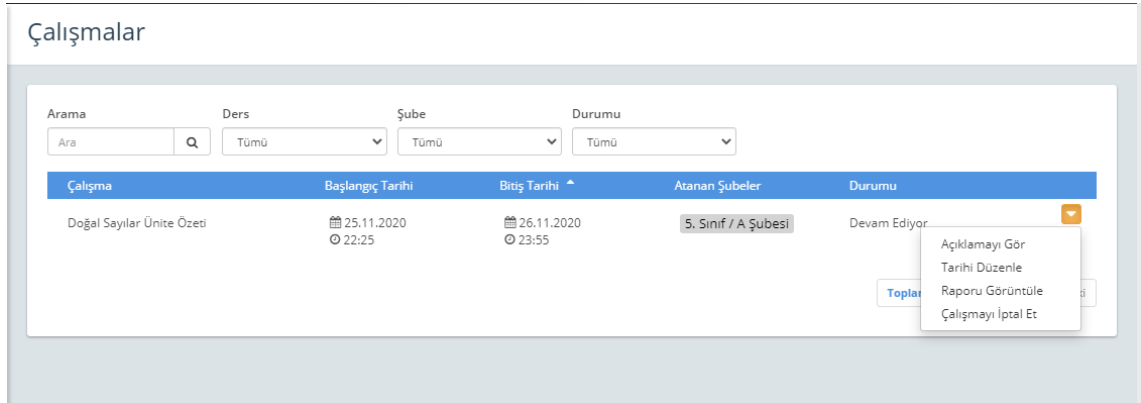
Şekil 17. Listeler sayfası öğretmen ekranı

2.3.2.7. Çalışmalar Bölümü

Çalışmalar bölümünde “dersler” sayfasından ve “listeler” sayfasından öğretmenin seçtiği guruplara çalışma olarak gönderdiği içerikler listelenmektedir. Öğretmenler dersler sayfasına girerek bir konu altındaki alt konunun tamamını öğrenciye çalışma olarak gönderebildiği gibi, alt konu içinde yer alan video, kitap, doküman, sunum, test, uygulama gibi içerikleri de ayrı ayrı çalışma olarak gönderebilmektedir. Yine öğretmenler dersler sayfasına girerek oluşturduğu listeleri daha sonra listeler sayfasından da çalışma olarak gönderebilmektedir.

Çalışmalar sayfasında öğretmenin seçtiği guruplara gönderdiği çalışmalar listelenmektedir. Bu sayfada bulunan çalışmaların sağ tarafındaki butona tıklanarak

çalışmalarla ilgili detaylar incelenebilmekte, çalışmanın tamamlanması gereken tarihler güncellenebilmekte, öğretmen isterse çalışmayı iptal edebilmektedir. Bu bölümden öğretmen gönderdiği çalışmaya ait raporlara da bakmaktadır. Bu raporlarda gönderilen içeriklerin tamamlanma oranını ve bu çalışmalarda yer alan sınavlardaki başarı durumunu öğrenci bazlı inceleyebilmektedir. Çalışmalar sayfası öğretmen ekranı Şekil 18’de gösterilmiştir.

Şekil 18. Çalışmalar sayfası öğretmen ekranı

2.3.2.8. Raporlar Bölümü

Raporlar sayfasında öğretmenin gönderdiği çalışmalara ait raporlar hem öğrenci bazlı hem de çalışma bazlı görülebilmektedir. Bu bölüm üç kategoriye ayrılmıştır. Birinci kategori çalışma raporları kategorisidir. Çalışma raporları kategorisinde öğretmenin oluşturduğu guruplara gönderdiği çalışmalar çalışma bazlı ve öğrenci bazlı raporlanmaktadır.

İkinci kategori Bireysel Çalışma Raporları kategorisidir. Bu kategoride öğretmen oluşturduğu gurubu / sınıfı ve herhangi bir dersi seçtikten sonra seçtiği gurubun ilgili dersle ilgili içerikleri tamamlama yüzdesi, sınavları tamamlama yüzdesi ve bu sınavları tamamlayan öğrencilerin ortalama puanları ile ilgili raporlar listelenmektedir.

Üçüncü kategori ise Genel Performans Raporları kategorisidir. Bu kategoride öğretmen oluşturduğu bir guruba / sınıfa ait herhangi bir dersle ilgili genel performans raporlarına ulaşabilmektedir. Örneğin gurup olarak 5A, ders olarak Matematik seçildiğinde, 5A sınıfının matematik dersine ilişkin genel performans raporları 5 kategoride listelenmektedir. Bu kategoriler alt, orta, iyi, çok iyi ve performans yok şeklindedir. Bu şekilde 5A sınıfın, matematik dersi içerikleri ile ilgili 5 öğrenci alt, 7

öğrenci orta, 9 öğrenci iyi, 11 öğrenci çok iyi, 4 öğrenci performans yok gibi raporlara ulaşılabilmektedir. Raporlar sayfası öğretmen ekranı Şekil 19'da gösterilmiştir.

Şekil 19. Raporlar sayfası öğretmen ekranı

2.3.2.9. Mesleki Gelişim Bölümü

"Mesleki Gelişim" alanı, EBA'ya erişimi olan tüm öğretmen ve okul yöneticilerine yönelik, özgün içerikli bir mesleki gelişim ve paylaşım platformudur. Kendisini sürekli geliştirme ihtiyacı hisseden, eğitim teknolojilerine ve yenilikçi eğitim yöntemlerine ilgi duyan, meslektaşlarıyla paylaşımın değerine inanan ve eğitimde kalitenin yükselmesinde sorumluluk hisseden tüm öğretmenlerin buluşma noktasıdır. Bu alan sadece öğretmen ve okul yöneticilerinin erişimine açıktır. (URL-1)

Mesleki gelişim sayfasında Gruplar ve İçerikler, Kurslarım / Derslerim, Programlarım ve Kitaplık alt sayfaları bulunmaktadır. Gruplar ve İçerikler sayfasında öğretmen ve okul idarecilerinin katılabileceği herkese açık gruplar, belirli bir eğitime veya kursa özgü gruplar ve özel olarak belli konuda oluşturulmuş gruplar yer almaktadır. Öğretmen ve okul yöneticileri bu gruplardan birine dahil olarak paylaşım yapabilmekte, diğer üyeler ile iletişim kurabilmekte, grup içinde yer alan video ve dokümanlardan faydalanabilmektedir. Bu platformlarda grup konusu ile ilgili güncel gelişmeler ve etkinlikler grup üyeleri tarafından paylaşılmaktadır.

Kurslarım / Derslerim sayfasında ise öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin mevcut durumda devam eden kursları ile geçmiş dönemde katıldıkları kurslara ait bilgiler yer almaktadır. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Genel Müdürlükler tarafından hazırlanan ve MEBBİS üzerinden başvuru yapılan ve uzaktan eğitim faaliyeti olarak düzenlenen kurslar bu alanda görüntülenmektedir. Kurs başlama tarihinde öğretmen ve okul yöneticileri için kursa başla butonu aktif olmakta kurs faaliyetleri bu alandan yürütülmektedir. Kurs sonunda alınan notla birlikte başarı durumu otomatik olarak MEBBİS'e aktarılmakta, öğretmen ve okul yöneticilerinin özlük bilgilerine işlenmektedir.

Programlarım sayfasında ise Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Genel Müdürlükler tarafından hazırlanan ve MEBBİS üzerinden başvurulmuş uzaktan eğitim programları (birden fazla kurstan oluşan sertifika programları) bu alanda görüntülenir. Programlarım sayfası güncel ve süresi geçmiş programlar olmak üzere iki alt sayfaya ayrılmıştır. Programın başlama tarihi geldiğinde öğretmen ve okul yöneticileri bu alandan programlarını tamamlayabilmektedir. Yine sonuçlar otomatik olarak MEBBİS özlük bilgileri ekranına aktarılmaktadır.

Kitaplık sayfasında ise öğretmen ve okul yöneticilerinin mesleki gelişimlerine uygun olarak Dünya Klasikleri Dizisi, Eğitim Tarihimize Öğretmen Kitapları, Eğitim Yayınları Dizisi, Mesleki Gelişim Kitapları, Şark İslam Klasikleri Dizisi, Türk Dünyası Dizisi, Türk Edebiyatı Dizisi, T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Kitaplığı, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Kitaplığı başlıkları altında elektronik kitaplar bulunmaktadır. Öğretmen ve okul yöneticileri bu kitapları indirerek okuyabilmektedir. Mesleki gelişim sayfası Şekil 20’de gösterilmiştir.

Şekil 20. Mesleki gelişim sayfası öğretmen ve okul yöneticisi ekranı

2.3.2.10. Gruplar Bölümü

EBA platformu öğretmen ve öğrenciler arasında etkileşim kurulmasını hedefleyen bir platformdur. Öğretmen ve öğrenciler arasındaki etkileşimi sağlamada “Gruplar” sayfası önemli bir yer tutmaktadır. Bu sayfa Sınıflar, Gruplar, Grupları Yönet ve Grupları Keşfet alt sayfalarından oluşmaktadır.

Sınıflar sayfasında öğretmenler dersine girdiği sınıflarla kendi hesabını ilişkilendirmektedir. Şube ekle butonu ile öğretmenler istediği kadar sınıfı sınıflar sayfasına ekleyebilmektedir. Gruplar sayfasında ise zümre, proje veya çalışma grupları oluşturulabilmektedir. Grubu oluşturan öğretmen istediği sınıftan farklı öğrencileri ve diğer meslektaşlarını gruba ekleyebilmektedir. Öğretmen ve öğrencilerin kendilerinin kayıt olmayı seçebileceği "Herkes aç" gruplar da oluşturmak mümkündür. EBA içerisinde bulunan içeriklerin paylaşılması veya çalışma olarak gönderilebilmesi için öğretmenlerin Gruplar sayfasında sınıf veya grup oluşturması zorunludur.

Grupları Yönet sayfasında ise öğretmen kendi oluşturduğu grupları yönetebilmekte, üyeleri görebilmekte ve üye ekleyebilmekte, grubu silebilmekte ve grupta yapılan tüm paylaşımları kaldırabilmektedir. Grupları Keşfet sayfasında ise okulunda oluşturulmuş çeşitli türdeki grupları görebilmekte ve bu grupların birine dahil olabilmektedir. Gruplar sayfası Şekil 21’de gösterilmiştir.

Gruplar

[Sınıflar](#) [Gruplar](#) [Grupları Yönet](#) [Grupları Keşfet](#)

Bilgilerinizin güncel olmadığını düşünüyorsanız lütfen bilgilerinizi güncelleyin. [BİLGİLERİMİ GÜNCELLE](#)

Okulum: İsmet İnönü Ortaokulu

5. Sınıf / A Şubesi	6. Sınıf / A Şubesi	6. Sınıf / B Şubesi
Üye: 45 Paylaşım: 279	Üye: 46 Paylaşım: 661	Üye: 39 Paylaşım: 253
6. Sınıf / C Şubesi	6. Sınıf / D Şubesi	6. Sınıf / E Şubesi
Üye: 44 Paylaşım: 907	Üye: 40 Paylaşım: 233	Üye: 36 Paylaşım: 265

[+ ŞUBE EKLE](#)

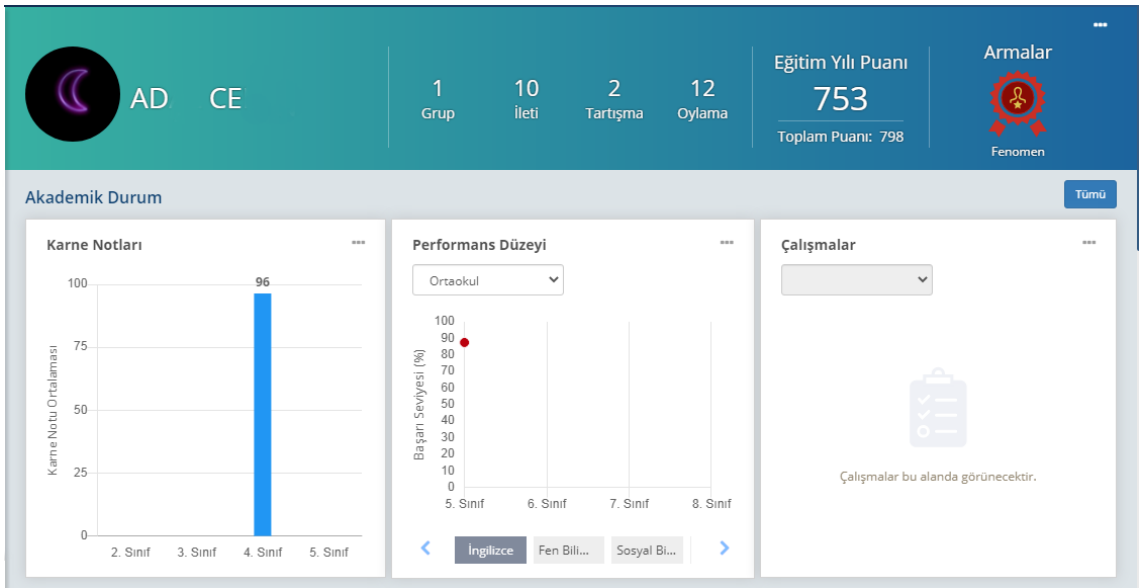
Şekil 21. Gruplar sayfası öğretmen ekranı

2.3.2.11. Portfolyolar Bölümü

Portfolyo, yapılan işlerin ve bu işlerle ilgili belgelerin toplanarak bireysel olarak düzenlendiği, belli bir süreç içindeki bilgi ve beceri gelişimini gösteren dosya olarak tanımlanabilir (Demir, 2012). Portfolyolar sayfası, öğrencilerin öğrenim hayatı boyunca karne notları, aldığı belgeler gibi akademik bilgilerinin, EBA performans göstergelerinin, öğrenim hayatları boyunca katıldığı proje ve etkinliklerle birlikte bunlarda aldığı sertifika

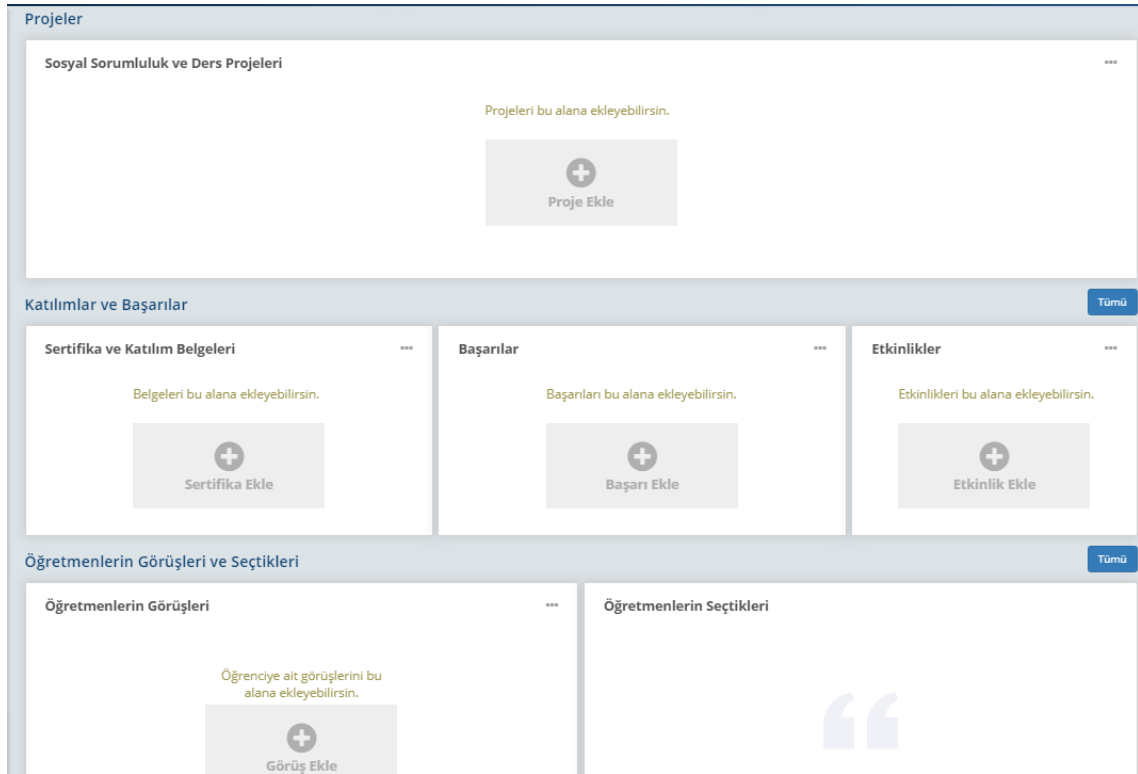
ve belgelerin, öğretmenlerinin kendileri hakkındaki gelişimini gösteren görüş yazılarının yer aldığı bir platformdur.

Portfolyolar sayfasında öğretmenlerin “Gruplar” sayfasında kendi hesabı ile ilişkilendirdiği “sınıflarda” bulunan öğrenciler isim ve soy isimlerine göre alfabetik olarak sıralanır. Öğretmenler bu sıralı listeden bir öğrencinin olduğu satıra tıkladığında öğrenciye ait kişisel portfolyo sayfası açılır. Öğrenci portfolyo sayfasının 1.kısım Şekil 22’de gösterilmiştir.

Şekil 22. Öğrenciye ait kişisel portfolyo sayfası (1.kısım)

Öğrenci portfolyo sayfasının birinci bölümünde öğrencinin adı soyadı ve profil resmi bulunmaktadır. Devam eden satırda öğrencinin EBA’da katıldığı grup bilgileri, gönderdiği ileti sayısı, katıldığı tartışma ve oylamalar ve EBA üzerinde yapmış olduğu aktivitelerden yıl içinde ve toplamda aldığı puanlar görünmektedir. İkinci bölümde ise öğrenciye ait karne notları, derslere ait EBA performans notları, öğretmenlerinin gönderdiği çalışmalarını tamamlama durumu ve öğrenim hayatı boyunca aldığı takdir, teşekkür, başarı belgeleri gibi belgeler yer almaktadır. Sayfayı aşağı indirdiğimizde öğrenci portfolyo sayfasının 2.kısımı görülmektedir. Bu kısım Şekil 23’te gösterilmiştir.

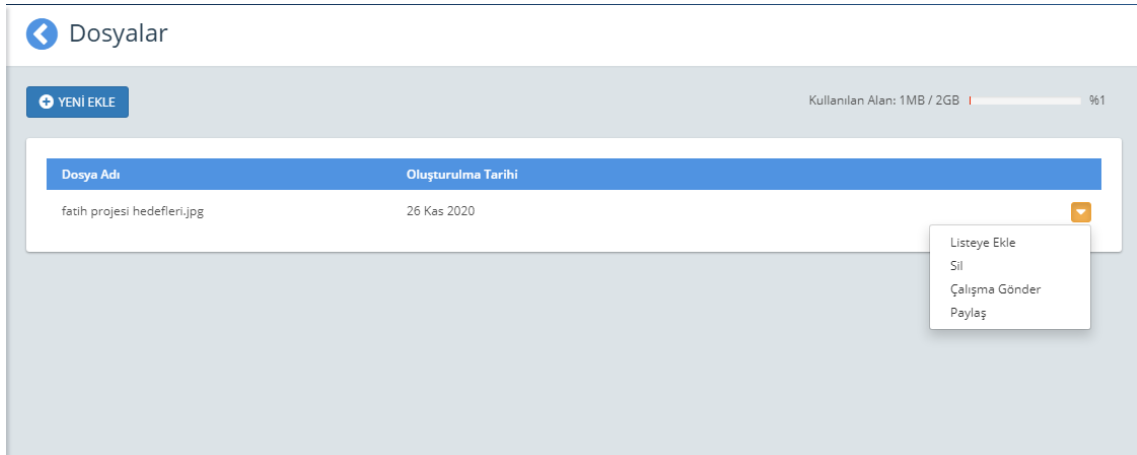

Şekil 23. Öğrenciye ait kişisel portfolyo sayfası (2.kısım)

Öğrenci portfolyo sayfasının üçüncü bölümünde ise öğrencinin dersi ile ilgili ve sosyal sorumluluk alanındaki projeleri yer almaktadır. Bu proje bilgilerini ilgili öğretmenlerden herhangi biri ekleyebilmektedir. Dördüncü bölümde ise öğrencinin katılım ve başarı bilgileri yer almaktadır. Öğrencinin herhangi bir kurs, eğitim veya faaliyetle ilgili sertifika, katılım belgesi, başarı belgesi gibi bilgi ve belgeleri bu alana yüklenmektedir. Beşinci bölümde ise öğretmenin öğrenci ile ilgili görüşleri yer almaktadır. Bunun yanında öğrenciye ait olan sözler içinden öğretmenin seçtikleri de bu bölüme kaydedilmektedir.

2.3.2.12. Dosyalar Bölümü

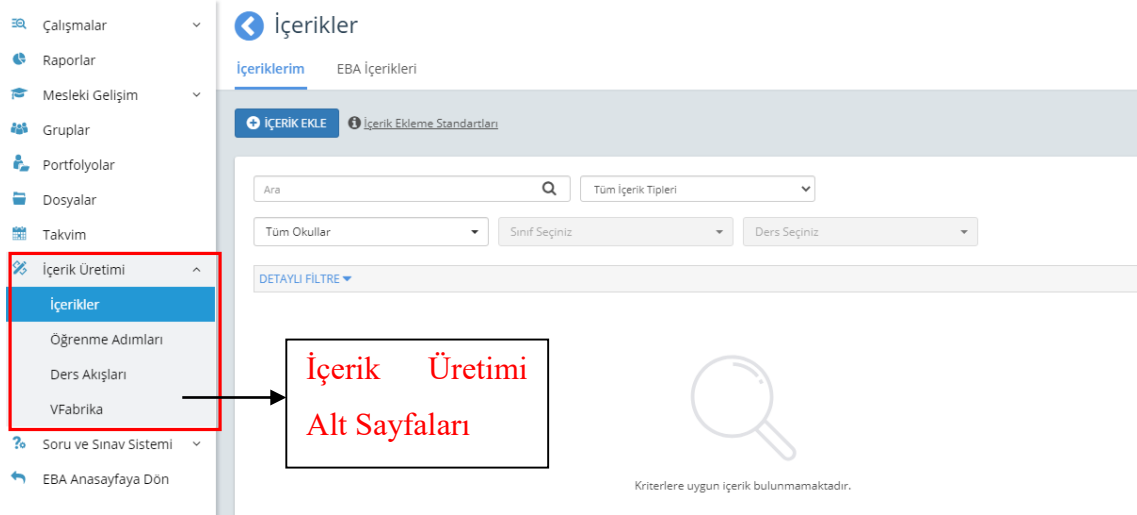
Dosyalar sayfasına öğretmenler görsel, doküman, link veya video ekleyebilmektedir. 2 GB büyüklüğündeki alanda öğretmenler, kişisel dosyalarını saklayabilmektedir. Bu dosyaları listeye ekleyebilmekte, çalışma olarak gönderebilmekte ya da gruplarında paylaşabilmektedir. EBA üyeliğiniz devam ettiği sürece öğretmenlerin dokümanları silinmemektedir. (URL-1) Bu sayfada öğretmenler ayrıca ekledikleri dosyaları kendileri silebilmekte ve seçtiği gruplarla da paylaşabilmektedir. Dosyalar sayfası Şekil 24'te gösterilmiştir.

Şekil 24. Dosyalar sayfası öğretmen ekranı

2.3.2.13. İçerik Üretimi Bölümü

“İçerik Üretimi”, öğretmenlerin özgün içerikler üretmelerine olanak sağlayan, aynı zamanda EBA tarafından eklenmiş hazır içeriklerin de sunulduğu bir sistemdir. Bu bölümde, oluşturulan “İçerikler”, bu içeriklerle oluşturulan “Öğrenme Adımları” ve son olarak bu “Öğrenme Adımları ile oluşturulan “Ders Akışları” bulunmaktadır. (URL-1). “İçerik Üretimi” sayfası Şekil 25’te gösterilmiştir.

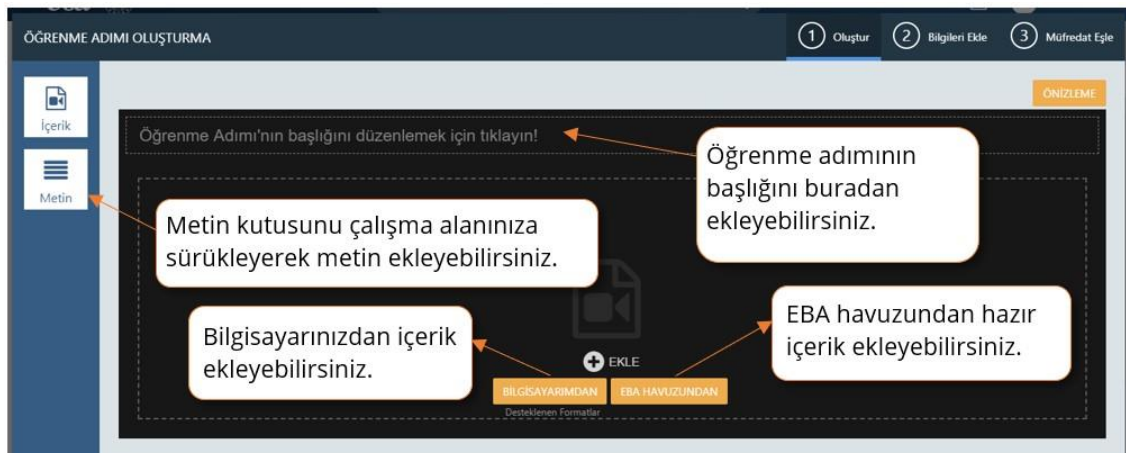

Şekil 25. İçerik üretimi sayfası öğretmen ekranı

“İçerik Üretimi” bölümü “İçerikler”, “Öğrenme Adımları”, “Ders Akışları”, “VFabrika” sayfalarından oluşmaktadır. “İçerikler” alt sayfasında öğretmenlerin oluşturduğu ve EBA’ya eklediği içeriklerle birlikte EBA’da var olan hazır içerikler bulunmaktadır. Öğretmenler bu sayfada bulunan “İçerik Ekle” butonuna tıklayarak

oluşturduğu içeriği sisteme kaydedebilmektedir. İçerik ekle butonu ile öğretmenler EBA harici bir sayfadan bir video, ses ya da bir dokümanın dış bağlantısını, kişisel aygıtında bulunan bir video, görsel, doküman, etkileşim, ses dosyalarını “İçerikler” sayfasına ekleyebilmektedir. EBA’ya eklenen bu içerikler öğretmenin oluşturduğu gruplarla paylaşılabilen ve çalışma olarak gönderilebilmektedir.

“Öğrenme Adımları” sayfasından öğretmenler kendi oluşturdukları veya EBA’da var olan içerikleri de kullanarak bir öğrenme adımı oluşturabilmektedir. Öğrenme adımı ekleme ile ilgili EBA’da bulunan yardım görseli Şekil 26’da gösterilmiştir.

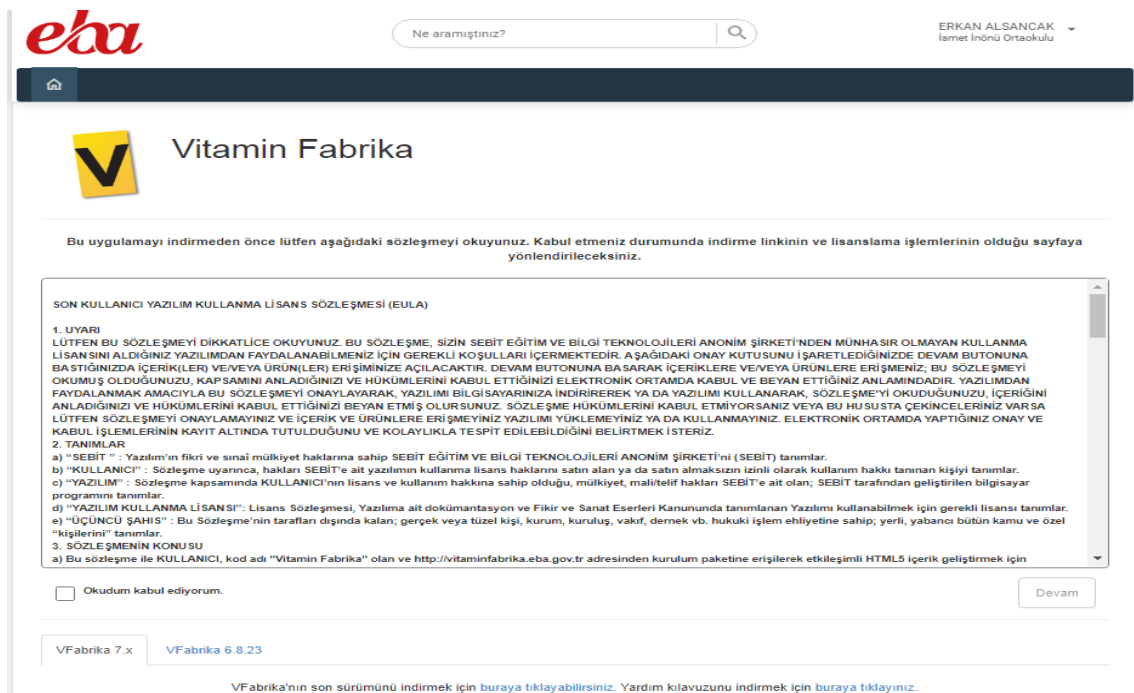
Şekil 26. Öğrenme adımı ekleme ile ilgili EBA yardım görseli

“Ders Akışları” sayfasında öğretmenlerin kendi oluşturdukları ve EBA’da hazır olarak bulunan ders akışlarının olduğu iki alt sayfa bulunmaktadır. Öğretmenler bu sayfada bulunan “Ders Akışı Oluştur” butonu ile bir ders akışı oluşturabilmektedir. Ders akışı oluşturma butonu tıklandığında “Ekle” ve “Oluştur” butonları öğretmenlerin karşısına çıkmaktadır. Ekle butonuna tıklanarak öğretmenin hazırladığı ya da EBA’da hazır olarak bulunan bir soru ve öğrenme adımını ders akışına eklemek mümkündür. Oluştur butonuna tıklanarak da ders akışına eklenmek üzere bir soru ya da öğrenme adımı oluşturmak mümkündür. Ders akışı oluşturma ile ilgili EBA yardım sayfasında bulunan görsel Şekil 27’de gösterilmiştir.

Şekil 27. Ders akışı oluşturma ile ilgili EBA yardım görseli

EBA'nın en önemli hedeflerinden biri öğretmenlerin kendilerine özgü ders içerikler üretmeleri ve bu içerikleri öğrencileri ve meslektaşları ile paylaşabilecek bilgi ve beceriye kavuşmalarıdır. Bu kapsamda "İçerik Üretimi" bölümü bu hedeflerin gerçekleştirilmesinde önemli bir yere sahiptir. Bu bölümde öğretmenlerin ders içerikleri hazırlama becerilerinin geliştirilmesi için VFabrika alt sayfası bulunmaktadır. VFabrika alıştırmaya, deney, canlandırma, eğitsel oyun gibi öğrenme materyallerinin kod yazmadan, herhangi bir yardıma ihtiyaç duyulmadan, nitelikli bir şekilde üretilmesi için tasarlanmıştır (URL-2). VFabrika alt sayfasına tıkladığında <http://vitaminfabrika.eba.gov.tr/> url adresine sahip ayrı bir web sayfası açılmaktadır (Şekil 28).

Şekil 28. VFabrika uygulama indirme ekranı

Bu sayfada öğretmen ve okul yöneticileri kullanıcı sözleşmesini onayladıktan sonra VFabrika uygulamasını bilgisayarlarına indirebilmektedir. Bu sayfada VFabrika programının kullanım kılavuzu da mevcuttur. VFabrika uygulamasının kendi web sitesinde programın kullanımı ile ilgili yardım videoları da mevcuttur. Öğretmen ve okul yöneticileri herhangi bir lisans ücreti ödmeden bu uygulamayı kurup içerik üretme çalışmalarına başlayabilmektedir. Öğretmenler ürettiği bu içerikleri “İçerik Üretimi” bölümünden “İçerikler” alt sayfasına ekleyebilmekte ve bu içerikleri gurupları ile paylaşabilmekte ve çalışma olarak gönderilebilmektedir.

2.3.2.14. Soru ve Sınav Sistemi Bölümü

"Soru ve Sınav Sistemi", EBA soru havuzunda yer alan soru ve sınavların yer aldığı alandır. Sayfada yer alan filtreleri kullanarak istenilen sınıf seviyesine ve derse ait içeriklere ulaşılabilir (URL-1). Bu bölüm “Sorular” ve “Sınavlar” olmak üzere iki alt sayfadan oluşmaktadır. Soru ve Sınav Sistemi sayfası öğretmen giriş ekranı Şekil 29’da gösterilmiştir.

Şekil 29. Soru ve sınav sistemi sayfası öğretmen ekranı

“Sorular” alt sayfasında “Sorularım” ve “EBA Soruları” olmak üzere iki bölüm bulunmaktadır. Sorularım bölümünde öğretmenin EBA’ya eklediği sorular listelenmektedir. Soru Ekle butonuna tıklanarak çoktan seçmeli, eşleştirme ve açık uçlu olmak üzere üç tipte soru eklenebilmektedir. Öğretmenler oluşturdukları soruları kontrole göndererek alanında uzman kişilerin kontrolü sonrasında EBA soru havuzunda yayınlanmasını sağlayabilmektedir. EBA Soruları bölümünde ise uzman kontrolünden

geçmiş hazır sorular bulunmaktadır. Öğretmen EBA soru havuzunda bulunan bir soru üzerinde değişiklik yaparak tekrardan kaydedebilmektedir. Bu sorular öğretmenlerin “Sorularım” sayfasında görüntülenmektedir.

“Sınavlar” alt sayfası ise “Sınavlarım” ve “EBA Sınavları” olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Sınavlarım bölümünde öğretmenin daha önce oluşturduğu sınavlar görüntülenmektedir. Öğretmenler bu sayfada bulunan Sınav Oluştur butonunu tıklayarak ister kendi havuzundaki ister EBA havuzundaki soruları kullanarak bir sınav oluşturabilmektedir. Bu sayfada bulunan “EBA Sınavları” sayfasında ise uzman kontrolünden geçmiş hazır sınav örnekleri bulunmaktadır. Öğretmenle dilerse bu havuzdan bir sınav seçerek EBA’da oluşturduğu gruplar ile paylaşabilmektedir. Aynı zamanda seçtiği sınav üzerinde değişiklik yaparak kendi sınav havuzuna kaydedebilmektedir.

2.4. İlgili Çalışmalar

Bu alandaki literatür incelendiğinde; yapılan çalışmaların sadece yurt içinde yapıldığı ve çalışmaların son 5 yılda yoğunlaştığı görülmektedir. Bu alandaki çalışmaların başlangıçta FATİH Projesi ekseninde yapıldığı görülürken özellikle son yıllarda sadece EBA özelinde çalışmaların sayısının arttığı gözlenmektedir. Yapılan araştırmalar kronolojik olarak aşağıda özetlenmiştir.

Dinçer (2012), FATİH Projesi kullanacak öğretmenleri yetiştirecek öğretim elemanlarının, proje hakkındaki görüşlerini belirlemek için çeşitli üniversitelerden 20 eğitim fakültesinden 315 öğretim elemanının katıldığı bir çalışma yapmıştır. Online anket yoluyla açık uçlu ve beşli likert tipi sorularla öğretim elemanlarının görüşleri toplanmıştır. Çalışmaya katılan katılımcılar projenin genel olarak yararlı olacağı konusunda görüş birliğine varmıştır. Ancak projenin bir araç olarak görülmesi gerektiğini, proje donanımları kadar yöntemlere de yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Katılımcıların projenin alt yapısının okullara kurulmasının maliyetli olacağını ve projenin yarım kalma tehlikesi durumunda çözümün nasıl bulunacağı konusunu tahmin edemediklerini belirtmişlerdir. Proje kapsamında öğrencilere tablet dağıtımından önce bu tabletlerde kullanılacak içeriklerin zenginleştirilmesi çalışmalarının yararlı olacağını belirtmişlerdir.

Çiftçi, Taşkaya ve Alemdar (2013), Türkiye’de 2011-2012 öğretim yılında 17 ildeki 51 okulda pilot uygulaması yapılan FATİH Projesi hakkındaki sınıf

öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek için bir çalışma yapmıştır. Çalışmaya 80 sınıf öğretmeni katılmış ve açık uçlu sorulara yanıt vermişlerdir. Çalışmaya katılan öğretmenler FATİH Projesinin rahatlıkla uygulanabilecek bir proje olmadığını düşündüklerini, öğrencilere tablet bilgisayar dağıtımının problemlere yol açabileceğini, öğretmenlerin proje ile gelecek teknolojiyi kullanmakta zorluk yaşayacaklarını ve eğitim almaları gerekeceğini, proje ile birlikte teknolojik alt yapı sayesinde eğitim ortamlarının zenginleşeceğini ifade etmişlerdir.

Güvendi (2014), öğretmenlerin EBA web sitesinden ne derece faydalandıklarını ve bu web sitesinde hangi ölçüde paylaşım yaptıklarını belirlemek için bir çalışma yapmıştır. Çalışma sonuçlarına göre öğretmenlerin EBA'da en çok haber okudukları ve en az dosya paylaşımında buldukları görülmüştür. Öğretmenlerin EBA'yı kullanım sıklığı olması gerekenin çok altında bulunmuştur.

Altın (2014), Ankara ilinde lise düzeyinde FATİH Projesi uygulanan okullardan 520 öğrenci, 65 öğretmen ve 11 okul yöneticisi ve 5 velinin katıldığı bir çalışma yapmıştır. Araştırma verileri öğretmen ve öğrencilerden anket yoluyla, yönetici ve velilerden ise yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Öğrenciler, etkileşimli tahta ve tabletlerde internet kısıtlamalarının olduğunu, etkileşimli tahta ve tabletlerin dersin işlenişini engellediğini, EBA web sitesinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler, FATİH Projesinin eğitime katkısı olmadığını, tabletlerin eğitim amaçlı kullanılmadığını ve EBA web sitesi ile öğretim programı arasında bir paralellik bulunmadığını belirtmişlerdir. Yöneticiler, etkileşimli tahta ile tabletler arasında etkileşimin sağlanmadığını, proje ile ilgili hizmetiçi eğitimlerin sürekli hale gelmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Veliler ise tabletlerin öğrenciye faydası olmadığını, projenin öğrenci başarısını düşürdüğünü ifade etmişlerdir.

Alabay (2015), ortaöğretim öğrenci ve öğretmenlerinin EBA kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek için bir araştırma yapmıştır. Çalışmaya İstanbul ilinde bulunan 5 ortaöğretim okulunda çalışan 12 farklı branştan 208 öğretmen ve bu okullardan 211 öğrenci katılmıştır. Öğretmen ve öğrencilerden veri toplamak için anketler hazırlanmıştır. Araştırmada EBA'nın öğretmenler tarafından ders işleme sürecinde yeterince kullanılmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin branşlarına göre EBA kullanım oranları arasında anlamlı farklılıklara rastlanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenler EBA'da bulunan içeriklerin ihtiyaçlarını giderme konusunda yetersiz kaldığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin EBA hakkında görüşleri incelendiğinde "öğrendiğimi uygulama imkanı

buluyorum" ve "öğrenmenin kendi kontrolümde olduğunu düşünüyorum" maddelerine "Katılıyorum" aralığına denk gelen cevabı vermişlerdir.

Tutar (2015), Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin EBA hakkındaki görüşlerini ve kullanım durumlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma için hazırlanan anket çevrimiçi ortamda farklı illerde görev yapan 203 öğretmen tarafından doldurulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin EBA ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülmüştür. Öğretmenler EBA'nın kullanışlı, etkili ve verimli bir kaynak olduğunu belirmesine rağmen EBA'yı sıklıkla kullanmadıklarını ifade etmişlerdir.

Türker ve Güven (2016), lise öğretmenlerinin EBA'dan yararlanma düzeylerini ve proje ile ilgili görüşlerini araştırmıştır. Bu amaçla 10 farklı ilde görev yapan lise öğretmenlerinden anket yoluyla veriler toplanmıştır. Bununla birlikte her okuldan bir öğretmen seçilerek yüz yüze, telefon veya internet aracılığıyla görüşmeler yapılmıştır. Katılımcıların yarısından çoğu EBA'yı kullanmadığını belirtmiş ve bunun nedeni olarak da okullardaki internet problemini göstermiştir. EBA kullanan öğretmenlerin içerikleri derslerinde 10-15 dakika kullandıkları, bu içeriklerle de pekiştirme ya da görselleştirme amaçladıkları görülmüştür.

Arslan, Ekici ve Tüzün (2016), EBA'nın kullanılabilirliğinin göz izleme yöntemi ile değerlendirilmesi ve kullanılabilirliğinin belirlenmesini amaçlamıştır. Araştırmaya 9 öğretmen katılmıştır. Çalışma, öğretmenlerin EBA'da otantik görevlerini gerçekleştirme performansları ile ilgili verilerin kaydedilmesi ve göz izleme hareketlerinin izlenmesi şeklinde yapılmıştır. Verilerin analizinde görevlerin tamamlanması sürecinde göz izleme yöntemine ilişkin kayıtlar incelenmiş, gözlemcilerin notları ile karşılaştırılarak katılımcıların görevlerde zorlandığı ve tereddütte kaldığı hususlar, her bir görevde harcanan süre, tekrar edilen görevler, başarı ile tamamlanan görevler ve başarısızlıkla sonuçlanan görevler gruplar altında toplanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda kullanılabilirlik sorunları belirlenmiş ve bunların çözümüne yönelik öneriler getirilmiştir.

Kalemkuş (2016), ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin ve 12.sınıf öğrencilerinin EBA'ya ilişkin görüşlerini ve kullanım amaçlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya Kars ilinde görev yapan 195 öğretmen ve aynı ilde öğrenim görev 452 öğrenci katılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin ve öğrencilerin EBA'ya ilişkin görüşleri kararsızım şeklinde olmuştur. Öğretmenlerin EBA'yı, öğrencileri araştırma yapmak için EBA'ya yönlendirmek, EBA'daki video, animasyon, simülasyon ve diğer görsel materyallerden yararlanmak için kullandığı görülmüştür. Öğrencilerin EBA'yı

zorlanılan derslerde, öğrenme güçlüklerini gidermede ve bilgi paylaşımı amacıyla kullandıkları görülmüştür.

Aktay ve Keskin (2016), Eğitim Bilişim Ağı'nın incelenmesini amaçlamıştır. Araştırmada nitel araştırma modeli benimsenmiştir. EBA sisteminde yer alan özellikler doküman analizi tekniği ile incelenmiştir. EBA içerisinde yer alan özellik ve içeriklere bakıldığında, ders, içerik, yarışma, uygulamalar, EBA dosya, e-kurs gibi eğitsel içeriklerin yer aldığı görülmüştür. EBA üzerindeki içerikler genel olarak herkes tarafından ulaşılabilirken EBA ders gibi bazı bölümlere kullanıcı adı ve şifre ile giriş yapılabilmektedir. EBA'nın içerisinde yazı, resim, ses ve video gibi farklı türdeki bilgi kaynaklarını barındırdığı görülmektedir. Öğretmenler EBA'ya giriş yaptıklarında öğretmenlere özgü bazı özelliklerin de geldiği görülmektedir. Örneğin, EBA öğretmen alanı paylaşım kısmında öğretmenler; diğer kullanıcılarla haber, video, ses, görsel, doküman, kitap ve dergi paylaşabilmektedirler.

Fidan, Erbasan ve Kolsuz (2016), sınıf öğretmenlerinin EBA kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya Afyonkarahisar ilinden 240 sınıf öğretmeni katılmıştır. Ayrıca nitel verilerin belirlenmesi için 12 sınıf öğretmeni ile de görüşme yapılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin EBA ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülmüştür. Aynı zamanda sınıf öğretmenlerinin EBA'yı sıklıkla kullanmadıkları ancak EBA'yı etkili, verimli ve kullanışlı bir site olarak düşündükleri görülmüştür.

Tüysüz ve Çümen (2016), EBA ders web sitesine ilişkin ortaokul öğrencilerinin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma modeli ile yapılmıştır. Uşak ili Karahanlı ilçesinden 181 ortaokul öğrencisinden veriler toplanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara Öğrenciler EBA web sitesinin konuları pekiştirmede, sınavlara hazırlık ve konu tekrarı yapmada faydalı bir site olduğunu, konu anlatımı, eğitici oyun/etkinlikler, testler ve videolar bakımından sitenin ilgi çekici olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca sitenin başarılarını artırma, konu tekrarı yapma ve test çözmelerine katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Bunun yanında siteye girişte çoğunlukla sıkıntı yaşanmamasına rağmen bazen şifre kabul etmeme ve hata verme gibi sorunlarla karşılaştıklarını, siteyi kullanırken ise videoların yavaş açılması yada hiç açılmaması, ödevlerin açılmaması, siteden atma ve puanların sıfırlanması gibi sıkıntıları belirtmişlerdir. Öğrenciler ayrıca siteye daha çok oyun/eğlence, test ve konu içeriğinin eklenmesi gerektiğini düşünmektedir.

Bertiz (2017), FATİH Projesi kapsamında geliştirilen EBA'nın kullanılabilirliğinin değerlendirilmesini ve kullanılabilirlik sorunlarının belirlenerek çözüm önerileri getirilmesini amaçlamıştır. Bu kapsamda 5.sınıf öğrencilerinin EBA'yı ne kadar kullanılabilir bulduğu incelenmiştir. Çalışmaya Konya ilinde bir okuldan 60 tane 5.sınıf öğrencisi katılmıştır. Nicel yöntemlerden genel tarama modeli kullanılan çalışma sonunda sistemin kullanılabilir olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgulara göre kullanımda yaşanan sorunlar belirlenmiş ve çözüm önerileri getirilmiştir.

Timur, Yılmaz ve İşseven (2017), ortaokul öğrencilerinin EBA'ya ilişkin görüşlerini hazırlanan görüşme soruları kapsamında belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya bir ortaokuldan 10 öğrenci katılmış ve araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin EBA'ya giriş sıklıkları, EBA'yı kullanım amaçları, EBA'nın geliştirilmesini istedikleri yönleri, sistemin öğrencilerin gözünde yararları ve hangi süreçlerde kullandıkları belirlenmiştir.

Durmuşçelebi, Temircan (2017), öğrencilerin EBA'daki eğitim materyalleri ve ders içeriklerine ilişkin görüşlerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırma mevcut bir durumu ortaya koyduğu için tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmaya matematik dersi alan 552 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin EBA hakkındaki görüşlerinin cinsiyete, okul türüne, ekonomik durumlarına, internet imkanı olup olmamasına ve bilgisayar kullanım sıklığına göre farklılık gösterdiği görülmüştür.

Kartal (2017), sosyal bilgiler öğretmenlerinin EBA'nın kullanımına ve içeriğine yönelik görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Çalışma nitel araştırma desenlerinden betimsel araştırma tekniğine göre yapılmıştır. Araştırmaya Tokat ilinde görev yapan 33 sosyal bilgiler öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin genelinin EBA hakkında bilgi sahibi oldukları, teknolojiyi kullanma konusunda kendilerini donanımlı hissettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen görüşlerine göre okulların fiziki alt yapılarının EBA'yı kullanmak için yeterli olmadığı ve öğretmenlerin bu nedenle EBA'yı yeterince kullanmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada EBA'nın kullanıldığı derslerde öğrencilerin derse olan ilgisinin ve katılımının arttığı, derste EBA'nın kullanılmasıyla öğretme-öğrenme sürecinin kısaldığı ve öğretmenin işinin kolaylaştığı araştırmaya katılan öğretmenler tarafından ifade edilmiştir.

Aksoy (2017), ortaokul öğretmenlerinin EBA'yı kullanım amacını, karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya Kahramanmaraş ilinde görev yapan 164 öğretmen katılmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden

olgubilim tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, ortaokul retmenleri EBA hakkında bilgi sahibi olduğu konuları videolar, sunular ve kazanım testleri olarak belirtmişlerdir. retmenler, EBA' yı kullanım amaçlarının üretim, sınavlara hazırlık, içeriklerden faydalanma ve etkileşimeğence olduğunu ve EBA' yı sık kullanmadıklarını belirtmişlerdir. retmenler, EBA kullanımında donanım-altyapı eksikliği ve içeriklerin yetersiz olması gibi sorunlarla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. Görüşmeciler, renci ve renci velilerinin EBA hakkında yeterli bilgilerinin olmadığını ifade ederken meslektaşlarının EBA hakkında yeterli bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Özgümüş (2018), retmen, renci ve velilerin EBA kullanım sıklığını ölçmeyi ve EBA'ya bakış açılarını görebilmeyi amaçlamıştır. Araştırmaya Bursa ilinden 321 retmen, 376 renci ve 193 veli katılmıştır. Katılımcılara EBA kullanım sıklığının belirlenmesi için anket uygulanmıştır. Elde edilen verilerin betimsel ve içerik analizi yapılarak retmen, renci ve velilerin EBA kullanım sıklığı ölçülmüş ve EBA'ya bakış açılarının görölmesi sağlanmıştır.

Ayan (2018), retmenlerin EBA içeriğini kullanma ve içerik geliştirme durumlarını betimlemeyi ve farklı değişkenlere göre karşılaştırma yapmayı amaçlamıştır. Çalışmaya 268 retmen katılmış ve veriler anket yoluyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda retmenlerin e-içeriği kullanma ve geliştirme durumlarının düşük düzeyde olduğu görölmüşür. Araştırmaya katılan retmenlerin e-içerik kullanma ve geliştirme süreçlerinde kendi branşları bazında daha çok hizmet öncesi ve HİE almaya ihtiyaçları olduğu, sunulan e-içeriğin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi gerektiği, EBA'nın kullanıcılar için kullanım kolaylığı sağlaması gerektiği, EBA konusunda daha fazla tanıtıma ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır.

Çalışkan (2018), EBA'nın yayılımında retmenlerin yenilik-karar sürecinde buldukları aşamaların ve bu süreçte kullandıkları iletişim kanallarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 489 retmen katılmış ve çalışma tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın sonucunda, EBA'ya yönelik yenilik-karar sürecinde retmenlerin büyük bir çoğunluğunun uygulama ve onay aşamasında buldukları sonucuna ulaşılmıştır. retmenlerin araştırma kapsamında kendilerine sunulan bütün iletişim kanallarını EBA hakkında bilgi, tutum ve karar geliştirirken yenilik-karar sürecinin bütün aşamalarında kullandığı görölmüşür. Bununla birlikte, EBA'ya yönelik yenilik-karar sürecinin her aşamasında retmenlerin bireylerarası iletişim kanallarını ve etkileşimli internet araçlarını işlevsel olarak kullandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kuloğlu (2018), İngilizce öğretmenlerinin EBA'yı kullanım durumlarını incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada nicel araştırma desenlerinden betimsel tarama deseni ile yapılmıştır. Araştırmaya Karabük ili Safranbolu ilçesinden 105 İngilizce öğretmeni katılmıştır. Ayrıca bu öğretmenlerde 8'i ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre İngilizce öğretmenleri etkileşimli tahtayı belirli sıklıklarla kullanırken EBA'yı kullanma sıklıkları istenen düzeyin altındadır. EBA'yı en çok içerik sağlamak için kullanan İngilizce öğretmenleri, EBA'da içerik geliştirmemekte ve paylaşmamaktadır. İngilizce öğretmenlerinin EBA'ya karşı olumlu tutum geliştirdikleri ve EBA kullanım öz-yeterliklerinin de iyi düzeyde olduğu çalışmada ulaşılan sonuçlar arasındadır. Öğretmenler EBA'da bulunan ders içeriklerini ise sayıca yeterli fakat verimsiz olarak değerlendirmekte ve EBA'da daha kaliteli içeriklerin bulunmasını beklemektedirler.

Demir, Özdiñç ve Ünal (2018), Siirt ilinde EBA'ya katılım istatistiklerini incelemeyi ve EBA'yı en çok kullanan öğretmen ve öğrencilerin EBA hakkındaki görüşlerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışma grubu olarak Siirt ilinde EBA'yı en çok kullanan üç öğretmen ve üç öğrenci seçilmiştir. Öğretimin her kademesine ait öğretmen ve öğrenci katılım istatistikleri incelendiğinde, anaokullarında öğretmen ve öğrenci katılımın çok az olduğu, ilkokullarda kullanım düzeyinin düşük olduğu, ortaokul ve liselerde ise kullanım oranının daha fazla olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin tamamının EBA'yı derse hazırlık, soru sorma ve konu anlatmak için kullandığı sonucu ortaya çıkmıştır. EBA'nın sosyal medya hesaplarının takip edilmediği, öğretmen ve öğrencilerin paylaşım konusunda yetersiz oldukları ve içerik üretimine katkı sunmadıkları tespit edilmiştir. EBA'yı en çok kullanan öğrencinin yabancı uyruklu ve 5. sınıf öğrencisi olması dikkat çekicidir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda EBA'nın daha etkin kullanımına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Karasu (2018), İmam Hatip Meslek dersleri ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri öğretmenlerinin EBA'ya yönelik düşüncelerini belirleyerek EBA'nın geliştirilmesine katkı sunmayı amaçlamıştır. Araştırmaya 18 öğretmen katılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formları ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların EBA'yı bildikleri, verimli ve kullanışlı gördükleri ancak fiziksel, alt yapı, internet yokluğu ve içerik hazırlama konusunda bilgi yetersizliği gibi nedenlerden az kullandıkları tespit edilmiştir.

Elçiçek (2019), öğretmenlerin EBA'yı kullanım sıklığını ölçmeyi böylelikle Milli Eğitim Bakanlığı'nın EBA'ya yönelik gelecekteki planlamalarına katkı sunmayı

amaçlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin EBA sitesinde en çok e- içeriklerden faydalandıkları en az okulları ile ilgili haber yükledikleri görülmüştür. Öğretmenlerin EBA sitesini daha çok tek yönlü bilgi ve belge alma amaçlı kullandığı belirlenmiştir.

Yeşilyurt (2019), Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin EBA kullanımına ilişkin görüşleri hakkında bir durum tespiti yapmayı amaçlamıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği ile yapılmıştır. Çalışmaya 30 öğretmen katılmıştır. Çalışma 7 alt probleme ayrılmıştır. Bu alt problemler ile ilgili yarı yapılandırılmış görüşme formları ile katılımcılardan veriler toplanarak analiz edilmiştir.

Arslan (2019), EBA'nın yenilenen ve zenginleştirilen içeriği ile ilgili öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmaya Hatay ilinde bulunan ortaokullardan 180 öğretmen ve 1219 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin EBA'yı sık kullanmadığı, EBA'da içerik üretme, paylaşmadan ziyade var olan içeriği kullandığı, EBA'yı bilgisayar, akıllı tahtada en çok kullandığı, EBA kullanım süresi, eğitim türü, cinsiyetin EBA kullanımını pek etkilemediği, özellikle ders içeriği olan branşların EBA'yı kullandığı, EBA'da içerik, ders, kurs bölümlerinin en sık kullanıldığı EBA'nın yararlı, gerekli ancak yetersiz olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin EBA'yı bilgisayarda daha çok kullandığı, EBA Ders, İçerik, E-Kurs bölümlerinin en sık kullanıldığı, sınıflar arasında kullanımda belirgin fark varken, cinsiyetler arasında farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Atalay (2019), EBA'nın ortaokul Sosyal Bilgiler dersinde kullanımını incelemeyi amaçlamıştır. Bu incelemeyi nitelik, kullanışlılık ve öğrenci başarısına etkisi olmak üzere üç başlık altında toplamıştır. Araştırmaya Konya ilinde bir ortaokulun 7.sınıfında bulunan öğrenciler ve bu sınıfın dersine giren öğretmenler katılmıştır. Araştırma sonuçlarından elde edilen verilere göre EBA'nın ders içeriklerinin genel olarak yeterli olduğu sonucuna varılmıştır. Öğrenciler konuların EBA'dan anlatılmasını daha çok sevdiklerini ve ilgi çekici bulduklarını ifade etmişlerdir. Eba'da video, animasyon, resim gibi görsel materyallerin olması öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmıştır. Öğretmenlerden elde edilen verilere göre EBA'da yer alan videolar ve etkinliklerin öğrencilerin kalıcı öğrenmesine avantaj sağladığı düşünülmektedir. Ayrıca öğretmen ve öğrencilere göre EBA'nın kullanımı kolaydır.

Keskin Yorgancı (2019), ortaokul Matematik öğretmenlerinin EBA kullanım düzeylerini araştırmayı ve EBA yeterlilikleri hakkında öğretmen görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu kapsamda Kayseri ilinde görev yapan 312 öğretmen üzerinde karma

araştırma yapılmıştır. Araştırma sonucunda, ortaokul matematik öğretmenlerinin genel olarak EBA'yı eğitim öğretim süreçlerinde faydalı bulmakla beraber içerik yönünden yetersiz ya da kısmen yeterli buldukları ve hali hazırda çok fazla tercih etmedikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Arslan (2019), okul öncesi öğretmenlerinin EBA'ya yönelik algılarını, kullanım sıklığını ve inançlarını çeşitli değişkenler açısından incelemeyi, tespit etmeyi ve bu platformun gelişmesine katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Araştırmaya Rize ve Trabzon illerinde görev yapan 301 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre okul öncesi öğretmenlerinin EBA'ya yönelik algıları, kullanım sıklıkları ve inançları; öğretmenlerin yaş, mesleki deneyim ve Fatih Projesi hakkında bilgi sahibi olma değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Cinsiyet değişkenine göre ise anlamlı farklılık göstermemektedir. Kurum türü ve sınıfta etkileşimli tahta bulunma değişkenleri sadece EBA kullanma sıklığı boyutunda anlamlı fark göstermektedir. Görev yeri değişkeni ise EBA'ya yönelik algı boyutunda anlamlı farklılık göstermektedir.

Kuyubaşoğlu (2019), ortaokul öğretmenlerinin EBA kullanım düzeylerini belirlemeyi ve çeşitli değişkenler açısından incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada tarama deseni türlerinden kesitsel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre, EBA (Eğitimde Bilişim Ağı) kullanımı düzeyinin yüksek seviyede olduğu sonucu elde edilmiştir. Çeşitli değişkenler açısından değerlendirilen bulgular açısından bakıldığında ise, cinsiyet açısından 4 maddede kadınlar lehine 1 maddede ise erkekler lehine görüşlerde farklılık olduğu; kıdem açısından bakıldığında ilk 14 maddede 6-10 yıl arası kıdeme sahip öğretmenler arasında farklılık olduğu ve branş açısından 14. Madde hariç farklılık olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Varışoğlu (2019), öğretmenlerin EBA kullanımına ilişkin tutumlarının yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet yılı değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli deseni kullanılmıştır. Veriler, uygun örnekleme yöntemi ile seçilen ve Tokat il merkezinde devlet okullarında görev yapan farklı branşlardaki öğretmenlerden anket yoluyla toplanmıştır. Çalışma sonunda öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağı tutumlarının orta düzeyde ve pozitif olduğu; yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet yılı değişkenlerine göre EBA tutumlarında anlamlı bir farklılığın olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Gökdemir (2020), öğretmenlerin EBA hakkındaki bilgi düzeylerini ve görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya 254 Sosyal Bilgiler öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin EBA'dan yeterli düzeyde

faydalanmadıkları ve EBA'nın sadece belli bölümlerini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Aztekin (2020), öğretmenlerin EBA'ya ilişkin farkındalık düzeyleri ve tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlamıştır. Araştırmaya Ankara ilinden 423 öğretmen katılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin EBA farkındalık düzeyleri ve tutumları arasında yüksek düzeyde pozitif yönlü korelasyon olduğu görülmüştür. Genel anlamda öğretmenlerin EBA'ya yönelik farkındalık düzeylerinin ve tutumlarının iyi düzeyde olduğu görülmüştür. Genç ve mesleki kıdemi daha düşük olan öğretmenlerin EBA farkındalık düzeylerinin nispeten daha yüksek olduğu ve EBA'ya karşı daha olumlu tutumlar geliştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Türker ve Dündar (2020), COVID-19 salgını sürecinde EBA üzerinden yürütülen uzaktan eğitim faaliyetlerinin lise öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesini amaçlamıştır. Araştırma sonucunda uzaktan eğitim sürecinde EBA'nın etkin ve verimli kullanılabilmesinin önündeki en büyük engel internet sorunları, donanım yetersizlikleri ve öğretmenlerin sistemi kullanma noktasındaki deneyimsizlikleri ile teknoloji kullanma becerilerinin zayıflığı olarak ifade edilmiştir. EBA'nın en güçlü yönleri ise zengin içerik yapısı, öğrencilerle canlı ders yapılabilmesi, soru paylaşımı yapılabilmesi ve öğrenci kontrolünün sağlanabilmesi olarak vurgulanmıştır.

Doğrudan EBA veya FATİH Projesi ile ilgili yurt dışında yapılmış herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Ancak yurt dışındaki EBA benzeri çevrimiçi eğitim platformları incelendiğinde bu platformların daha çok gelişmekte olan ülkelerin öğretmen ve öğrencilerine yardım etmek amacıyla tasarlandıkları görülmektedir (Trucano, 2017). Uluslararası olarak hazırlanan platformlar daha çok MOOC (Massive Online Open Courses) kavramı içerisinde değerlendirilmektedir. Türkçe karşılığı "Kitlesel Çevrimiçi Açık Dersler" olan MOOC kavramı, içeriği kullanıcılara ücretsiz sunulan derslerden oluşan çevrimiçi platformları ifade etmek için kullanılmaktadır. MIT, Harvard, Berkeley, Texas, CalTech gibi dünyanın pek çok önde gelen üniversitesi Coursera, Udacity, edX ve Khan Academy gibi MOOC açık kaynak sunucu kuruluşlar aracılığıyla dersler vermektedir (Ergüney, 2015). "Kitlesel Çevrimiçi Açık Dersler" in özellikleri: katılımcı sayısının sınırlandırılmamış olması, kayıtların tamamen açık olması, çevrimiçi olması ve devam gerektirmemesi, derslerin pedagojik olarak tasarlanmış öğrenme yolculuğu olmasıdır (Gore, 2014).

EBA ile ilgili literatürdeki çalışmalar incelendiğinde başlangıçta FATİH Projesi ile ilgili yapılan çalışmalarda bir bölüm olarak yer aldığı görülmektedir. Ancak yıllar

geçtikçe EBA ile ilgili yapılan çalışmaların arttığı görülmektedir. İlk yıllarda EBA ile ilgili yapılan çalışmalar genel olarak öğretmen, öğrenci ve veliler tarafından ne kadar tanındığı ve ne olarak algılandığı şeklindedir. Daha sonraki yıllarda yapılan çalışmalara bakıldığında EBA'nın okul ve öğrenme ortamlarına etkisinin incelendiği çalışmalara rastlanmaktadır. Son yıllarda EBA'nın farklı derslerdeki öğretim süreçleri üzerindeki etkisi üzerine fazla sayıda çalışmaya rastlanılmaktadır. COVID-19 salgını ile birlikte EBA'nın bir uzaktan eğitim aracı olarak kullanılması ile ilgili birkaç araştırmaya rastlanmıştır. Zira salgınla birlikte EBA, öğretim süreçlerini destekleyici ve öğrenme ortamlarını zenginleştirici işlevinden daha önemli bir işlev kazanmıştır. Uzaktan eğitimle birlikte EBA öğretim süreçlerinin merkezi haline gelmiştir. Bu çalışma ile EBA'nın uzaktan eğitim süreçlerinde kullanımının öğretmenler gözünden değerlendirilmesinin literatüre önemli katkılar sağlaması beklenmektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada ortaokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanım durumları ve uzaktan eğitimde EBA kullanımını hakkındaki görüşleri çevrimiçi anket yoluyla toplanmıştır. Araştırmada var olan durum ortaya konulmaya çalışıldığından bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeliyle yapılmıştır. Tarama modelleri geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2005, s.77). Bu araştırmada ortaokul öğretmenlerinin EBA ile ilgili bir eğitime katılma durumları, EBA'yı kullanma süreleri, uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımını ile ilgili görüşleri ve uzaktan eğitimde EBA kullanım durumları tarama modeline dayalı olarak incelenmiştir.

Ayrıca bu çalışmada ortaokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımını ile ilgili görüşleri ve uzaktan eğitimde EBA kullanım durumları cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu, branş ve hizmet süresi değişkenleri açısından da karşılaştırıldığından araştırmada nedensel karşılaştırma modeli de kullanılmıştır. Nedensel karşılaştırma araştırmaları bir şekilde ortaya çıkan/var olan bir durumun/olayın nedenlerini, bu nedenler üzerinde etkili olabileceği düşünülen değişkenleri veya bir etkinin sonuçlarını belirlemeye yönelik olarak yürütülen bir araştırma türüdür (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2008, s.185). Nedensel karşılaştırma araştırmaları yöntem olarak neden - sonuç ilişkisini açıklamaya çalışması bağlamında ele alındığında deneysel araştırmalara benzetilebilir. Buna rağmen nedensel karşılaştırma araştırmalarında deneysel araştırmalardan farklı olarak gruplar oluşturmaz; çünkü olaydan etkilenenler ya da etkilenmeyenler olayın kendi seyri içinde kendiliğinden oluşmuştur. Araştırmacı, olayın nedenine müdahale etmez. Bu değişken zaten vardır ve bir sonuca yol açıp açmadığının ortaya konması beklenir. Araştırmacının bu bağlamdaki görevi meydana gelen bu durumun olası nedenlerini ve nedenle ilişkili olabilecek etkenleri belirleme çabasıdır (Can, 2014; Cohen & Manion, 1994; Büyüköztürk vd., 2008).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini Adana Kozan ilçesinde görev yapan 595 ortaokul öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme basit yansız örnekleme yöntemiyle seçilen 200 ortaokul öğretmeninden oluşmaktadır. Mevcut şartlarda araştırma evreninde bulunan tüm öğretmenlere ulaşmanın zorluğu nedeniyle evreni temsilen örnekleme yolu tercih edilmiştir. Yansız olarak belirlenen öğretmenlere ayrıca gönüllü olup olmadıkları da sorulmuş ve gönüllü 200 öğretmen araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

Öğretmenlerin çevrimiçi anket formlarını doldurmaları sürecinde Kozan İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve ilgili okul müdürlükleri ile işbirliği yapılmış ve öğretmenlerin anket formlarını doldurmaları sağlanmıştır.

Tablo 2’de araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyete göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 2

Öğretmenlerin Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Erkek	109	54,5
Kadın	91	45,5
Toplam	200	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin 109’u (%45,5) erkek, 91’i (%45,5) kadındır. Öğretmenlerin eğitim durumlarına göre dağılımı ise Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3

Öğretmenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	f	%
Lisans	190	95
Yüksek Lisans	10	5
Toplam	200	100

Tablo 3’te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin 190’ı (%95) Lisans mezunu, 10’u (%5) ise Yüksek Lisans mezunudur. Tablo 4’te araştırmaya katılan öğretmenlerin branşlarına göre dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 4

Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	f	%
Türkçe	38	19
Matematik	30	15
İngilizce	21	10,5
Fen Bilimleri	24	12
Sosyal Bilgiler	21	10,5
Beden Eğitimi	14	7
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	6,5
Teknoloji ve Tasarım	10	5
Görsel Sanatlar	9	4,5
Müzik	9	4,5
Bilişim teknolojileri	11	5,5
Toplam	200	100

Tablo 4'te görüldüğü gibi araştırmaya 38 (%19) Türkçe, 30 (%15) Matematik, 21 (%10,5) İngilizce, 24 (%12) Fen Bilimleri, 21 (%10,5) Sosyal Bilgiler, 14 (%7) Beden Eğitimi, 13 (%6,5) Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, 10 (%5) Teknoloji ve Tasarım, 9 (%4,5) Görsel Sanatlar, 9 (%4,5) Müzik, 11 (%5,5) Bilişim Teknolojileri Öğretmeni katılmıştır.

Tablo 5'te araştırmaya katılan öğretmenlerin EBA veya FATİH Projesi ile ilgili bir eğitime katılıp katılmadıklarına ilişkin dağılım verilmiştir.

Tablo 5

Öğretmenlerin EBA veya FATİH Projesi İle İlgili Eğitime Katılma Durumu

Eğitime Katılma Durumu	f	%
Eğitime Katılan	141	70,5
Eğitime Katılmayan	59	29,5
Toplam	200	100

Tablo 5'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin 141'i (%70,5) daha önce EBA veya FATİH Projesi ile ilgili bir eğitime katılmış, 59'u (%29,5) daha önce EBA veya FATİH Projesi ile ilgili bir eğitime katılmamıştır.

Tablo 6'da COVID-19 süreci ile başlayan uzaktan eğitim süreçlerinden önce öğretmenlerin EBA kullanım durumlarına ilişkin dağılım gösterilmiştir.

Tablo 6

Uzaktan Eğitim'den Önce Öğretmenlerin EBA Kullanma Durumları

EBA Kullanma Durumu	f	%
EBA Kullanan	157	78,5
EBA Kullanmayan	43	21,5
Toplam	200	100

Tablo 6'da görüldüğü gibi COVID-19 salgını ile başlayan uzaktan eğitim süreçlerinden önce öğretmenlerin 157'sinin (%78,5) EBA'yı kullandığı, 43'ünün (%21,5) ise EBA'yı kullanmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 7'de öğretmenlerin hizmet sürelerine göre dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 7

Öğretmenlerin Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

Hizmet Süreleri	f	%
1-5 Yıl	12	6
6-10 Yıl	65	32,5
11-15 Yıl	48	24
16-20 Yıl	37	18,5
21 Yıl ve Üzeri	38	19
Toplam	200	100

Tablo 7'de görüldüğü gibi öğretmenlerin 12'si (%6) 1-5 yıl arası, 65'i (%32,5) 6-10 yıl arası, 48'i (%24) 11-15 yıl arası, 37'si (%18,5) 16-20 yıl arası, 38'i (%19) 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahiptir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada, COVID-19 salgını ile birlikte başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanım durumunun değerlendirilmesi amacıyla bir anket geliştirilmiştir. Bu anketle, ortaokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımını hakkındaki görüşleri ve EBA kullanım durumları değerlendirilmiştir. Anket geliştirmeden önce detaylı olarak literatür taraması yapılmıştır. Ancak salgın ile başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde EBA'nın kullanımını yeni bir durum olduğundan, bu alanda yeterli çalışmanın olmadığı görülmüştür. Anket hazırlanırken EBA ve FATİH Projesi ile ilgili daha önce yapılmış çalışmalar incelenmiş fakat bu çalışmalarda kullanılan veri toplama araçlarından doğrudan alıntı yapılmamıştır.

Literatür taraması sonucunda oluşturulan “Eğitim Bilişim Ağı’nın (EBA) Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Kullanımının Değerlendirilmesi Anketi” ile birlikte bir de anket maddelerinin alan uzmanları tarafından değerlendirilmesi için “Uzman Değerlendirme Formu” hazırlanmıştır. Her bir anket maddesinin “Yeterli”, “Geliştirilebilir” ve “Yetersiz” olarak değerlendirilmesine imkân tanıyan uzman değerlendirme formu 7 farklı uzmanın değerlendirilmesine sunulmuştur. Uzman değerlendirme formundan alınan dönütler sonucunda, ölçmek istediği şeyi kapsama durumu bakımından birbirine benzer, 5 anket maddesi anketten çıkarılmış ve 3 anket maddesi ankete eklenmiştir. Böylece anketteki madde sayısı 33 olmuştur. Uzman değerlendirmesi sonucunda 2 anket maddesinde ise metin düzeltilmesi yapılmak suretiyle iyileştirme yapılmıştır. Uzman değerlendirmesi sonucunda yeniden düzenlenen ve 33 maddeden oluşan anket 5 öğretmenle pilot çalışması yapılmıştır. Pilot çalışması sonucunda öğretmenlerden alınan dönütler neticesinde ankete herhangi bir madde ekleme veya anketten madde çıkarma işlemi yapılmamıştır. Sadece 2 anket maddesi üzerinde metin düzeltilmesi yapılmak suretiyle iyileştirmeye gidilmiştir. Anket geliştirme sürecinden kullanılan uzman değerlendirme formu EK-1’de, araştırmada kullanılan anketin son hali ise EK-2’de gösterilmiştir.

“Eğitim Bilişim Ağı’nın (EBA) Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Kullanımının Değerlendirilmesi Anketi” üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, katılımcıların cinsiyet, eğitim durumu, hizmet süresi, branşı, EBA veya FATİH Projesi ile ilgili bir eğitime katılma durumu, COVID-19 salgını ile başlayan uzaktan eğitim süreçlerinden önce EBA’yı kullanma durumları gibi bilgilerin öğrenilmesi için hazırlanan maddeler bulunmaktadır.

İkinci bölümde, katılımcıların salgın ile başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımı ile ilgili görüşlerini belirlemek için hazırlanan 9 madde bulunmaktadır. Bu bölümde katılımcıların ankette bulunan her bir maddeyi (1) “Kesinlikle Katılmıyorum”, (2) “Katılmıyorum”, (3) “Kararsızım”, (4) “Katılıyorum”, (5) “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde 1’den 5’e kadar derecelendirmeleri istenmektedir. Üçüncü bölümde, katılımcıların uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanım durumlarını belirlemek için hazırlanan 24 madde bulunmaktadır. Bu bölümde katılımcıların ankette bulunan her bir maddeyi (1) “Asla”, (2) “Nadiren”, (3) “Bazen”, (4) “Sık Sık”, (5) “Her Zaman” şeklinde 1’den 5’e kadar derecelendirmeleri istenmektedir. Anketin sonunda katılımcıların uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımı ile ilgili görüş, düşünce ve önerilerini belirtmelerini isteyen bir madde de bulunmaktadır.

Anketin güvenilirlik çalışması kapsamında ankette yer alan her iki boyut için de Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Alfa (α) katsayısına bağlı güvenilirlik değerleri şöyledir;

$0,00 \leq \alpha < 0,40$ ise anket/boyut güvenilir değildir,

$0,40 \leq \alpha < 0,60$ ise anketin/boyutun güvenilirliği düşük,

$0,60 \leq \alpha < 0,80$ ise anket/boyut oldukça güvenilir,

$0,80 \leq \alpha < 1,00$ ise anket/boyut yüksek derecede güvenilirdir (Kalaycı, 2006).

Bu durumda anketin birinci boyutuna ilişkin hesaplanan Cronbach Alpha değeri 0,805 olup, ikinci boyuta ilişkin hesaplanan Cronbach Alpha değeri ise 0,916'dır. Bu değerlere göre araştırmada anketle yapılan ölçümün güvenilirlik değerinin yüksek olduğu görülmektedir.

3.3. Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı geliştirildikten sonra anket maddeleri çevrimiçi ortama aktarılmış ve katılımcıların ankete çevrimiçi katılabilmeleri için gerekli hazırlıklar yapılmıştır. Hazırlanan çevrimiçi anket formu Kozan ilçesinde bulunan 29 ortaokulda görev yapan toplamda 200 öğretmene çevrimiçi olarak uygulanmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Araştırmada uygulanan anketin bulgularına yönelik analizler Statistical Package for the Social Sciences - SPSS (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı) kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde bu programın SPSS-22 versiyonu kullanılmıştır.

Anketin birinci bölümünde katılımcıların demografik bilgilerini, EBA veya FATİH Projesi ile ilgili bir eğitime katılma durumlarını, uzaktan eğitim süreçlerinden önce EBA kullanma durumlarını öğrenmek için frekans ve yüzde değerlerini gösteren istatistiksel hesaplamalar yapılmıştır.

Anketin ikinci ve üçüncü bölümündeki maddeler, "5'li Likert Tipi Ölçek" formatında hazırlanmış ve aralıklar eşit seçilmiştir ($4/5=0.80$) (Karasar, 2009; Köseoğlu ve Soran, 2005; Yıldırım ve Şimşek, 2008). Katılımcıların anketin ikinci ve üçüncü bölümünde vermiş olduğu yanıtların yüzde ve frekans dağılımları ile ortalama ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Ayrıca katılımcıların cinsiyet, eğitim durumu, hizmet süresi,

branşı, EBA veya FATİH Projesi ile ilgili bir eğitime katılma durumu, uzaktan eğitim süreçlerinden önce EBA'yı kullanma durumları gibi değişkenlerle anketin ikinci ve üçüncü bölümlerinde elde edilen verilerin anlamlı bir ilişki içinde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü ANOVA gibi analizler yapılarak çeşitli bulgular elde edilmiştir. Bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü ANOVA kullanmadan önce dağılımların normal olup olmadığı test edilmiş ve normal olduğu belirlendikten sonra bu testler kullanılmıştır. Tek yönlü ANOVA analizinde anlamlı farklılaşma tespit edildiği durumlarda bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu durumlarda Scheffe testi, varyanslar homojen olmadığı durumlarda Tamhane T2 testi uygulanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde veri toplama aracından sağlanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular sunulmuştur.

4.1. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA'nın kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek üzere EK 2'de sunulan anketin ikinci bölümünde 9 maddeye yer verilmiştir. Bu kapsamda katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde EBA kullanımına ilişkin görüşlerinin aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8

Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Yönelik Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	SS
1. Uzaktan eğitim süreçlerinde konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasında EBA yeterlidir	200	2,89	1,09
2. Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden yapılan çevrimiçi sınav ve testler, kazanımların değerlendirilmesi için uygundur	200	3,02	1,02
3. Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden öğrencilere gönderilen ödev ve çalışmalar etkili öğrenmeyi sağlıyor	200	3,08	1,03
4. EBA'da bulunan video, sunum, uygulama ve testlerle öğrenci kendi kendine öğrenebilir	200	2,74	1,05
5. EBA üzerinden yapılan canlı dersler etkili ve kalıcı öğrenme için yeterlidir	200	2,54	1,01
6. EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilir	200	2,88	1,11
7. EBA öğrenci ve öğretmenlerin güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği platformdur	200	3,67	0,97
8. Tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrenciler uzaktan eğitimde EBA'dan yararlanamıyor	200	4,05	0,96
9. Uzaktan eğitim için EBA içerikleri yeterlidir	200	3,01	0,99
Toplam	200	27,88	9,23

Tablo 8’de anketin ikinci bölümünde bulunan maddelerin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri görülmektedir. Katılımcıların uzaktan eğitim süreçlerinde EBA’nın kullanımına dönük görüşlerinin değerlendirilmesi açısından en yüksek ortalamaya sahip maddenin “8. Tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrenciler uzaktan eğitimde EBA’dan yararlanamıyor” ($\bar{X}=4,05$) olduğu görülmektedir. Daha sonra sırayla en yüksek ortalamaya sahip maddelerin ise “7. EBA öğrenci ve öğretmenlerin güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği platformdur” ($\bar{X}=3,67$), “3. Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden öğrencilere gönderilen ödev ve çalışmalar etkili öğrenmeyi sağlıyor” ($\bar{X}=3,08$), “2. Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden yapılan çevrimiçi sınav ve testler, kazanımların değerlendirilmesi için uygundur” ($\bar{X}=3,02$), “9. Uzaktan eğitim için EBA içerikleri yeterlidir” ($\bar{X}=3,01$), “1. Uzaktan eğitim süreçlerinde konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasında EBA yeterlidir” ($\bar{X}=2,89$), “6. EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilir” ($\bar{X}=2,88$), “4. EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilir” ($\bar{X}=2,74$) olduğu görülmektedir. En düşük ortalamaya sahip maddenin ise “5. EBA üzerinden yapılan canlı dersler etkili ve kalıcı öğrenme için yeterlidir” ($\bar{X}=2,54$) olduğu görülmektedir.

Katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde EBA kullanımına ilişkin görüşlerine ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9

Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Yönelik Frekans (f) ve Yüzde (%) Değerleri

Anket Maddeleri		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
1.Uzaktan eğitim süreçlerinde konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasında EBA yeterlidir	f	13	81	30	66	10	200
	%	6,5	40,5	15	33	55	100
2.Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden yapılan çevrimiçi sınav ve testler, kazanımların değerlendirilmesi için uygundur	f	8	70	39	75	8	200
	%	4	35	19,5	37,5	4	100
3.Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden öğrencilere gönderilen ödev ve çalışmalar etkili öğrenmeyi sağlıyor	f	7	68	35	81	9	200
	%	3,5	34	17,5	40,5	4,5	100
4.EBA'da bulunan video, sunum, uygulama ve testlerle öğrenci kendi kendine öğrenebilir	f	17	84	39	53	7	200
	%	8,5	42	19,5	26,5	3,5	100
5.EBA üzerinden yapılan canlı dersler etkili ve kalıcı öğrenme için yeterlidir	f	22	98	36	38	6	200
	%	11	49	18	19	3	100
6.EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilir	f	23	62	38	70	7	200
	%	11,5	31	19	35	3,5	100
7.EBA öğrenci ve öğretmenlerin güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği platformdur	f	6	24	31	108	31	200
	%	3	12	15,5	54	15,5	100
8.Tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrenciler uzaktan eğitimde EBA'dan yararlanamıyor	f	4	16	15	96	69	200
	%	2	8	7,5	48	34,5	100
9.Uzaktan eğitim için EBA içerikleri yeterlidir	f	7	69	46	71	7	200
	%	3,5	34,5	23	35,5	3,5	100

Tablo 9'da görüldüğü gibi, öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA'nın kullanımına ilişkin görüşleri incelendiğinde; "1.Uzaktan eğitim süreçlerinde konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasında EBA yeterlidir" maddesine öğretmenlerin 13'ü (%6,5) kesinlikle katılmıyorum, 81'i (%40,5) katılmıyorum, 30'u (%15) kararsızım, 66'sı (%33) katılıyorum, 10'u (%5) kesinlikle katılıyorum şeklinde, "2.Uzaktan eğitim

süreçlerinde EBA üzerinden yapılan çevrimiçi sınav ve testler, kazanımların değerlendirilmesi için uygundur” maddesine öğretmenlerin 8’i (%4) kesinlikle katılmıyorum, 70’i (%35) katılmıyorum, 39’u (%19,5) kararsızım, 75’i (%37,5) katılıyorum, 8’i (%4) kesinlikle katılıyorum şeklinde, “3.Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden öğrencilere gönderilen ödev ve çalışmalar etkili öğrenmeyi sağlıyor” maddesine öğretmenlerin 7’si (%3,5) kesinlikle katılmıyorum, 68’i (%34) katılmıyorum, 35’i (%17,5) kararsızım, 81’i (%40,5) katılıyorum, 9’u (%4,5) kesinlikle katılıyorum şeklinde, “4.EBA’da bulunan video, sunum, uygulama ve testlerle öğrenci kendi kendine öğrenebilir” maddesine öğretmenlerin 17’si (%8,5) kesinlikle katılmıyorum, 84’ü (%42) katılmıyorum, 39’u (%19,5) kararsızım, 53’ü (%26,5) katılıyorum, 7’si (%3,5) kesinlikle katılıyorum şeklinde, “5.EBA üzerinden yapılan canlı dersler etkili ve kalıcı öğrenme için yeterlidir” maddesine öğretmenlerin 22’si (%11) kesinlikle katılmıyorum, 98’i (%49) katılmıyorum, 36’sı (%18) kararsızım, 38’i (%19) katılıyorum, 6’sı (%3) kesinlikle katılıyorum şeklinde, “6.EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilir” maddesine öğretmenlerin 23’ü (%11,5) kesinlikle katılmıyorum, 62’si (%31) katılmıyorum, 38’i (%19) kararsızım, 70’i (%35) katılıyorum, 7’si (%3,5) kesinlikle katılıyorum şeklinde, “7.EBA öğrenci ve öğretmenlerin güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği platformdur” maddesine öğretmenlerin 6’sı (%3) kesinlikle katılmıyorum, 24’ü (%12) katılmıyorum, 31’i (%15,5) kararsızım, 108’i (%54) katılıyorum, 31’i (%15,5) kesinlikle katılıyorum şeklinde, “8.Tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrenciler uzaktan eğitimde EBA’dan yararlanamıyor” maddesine öğretmenlerin 4’ü (%2) kesinlikle katılmıyorum, 16’sı (%8) katılmıyorum, 15’i (%7,5) kararsızım, 96’sı (%48) katılıyorum, 69’u (%34,5) kesinlikle katılıyorum şeklinde, “9.Uzaktan eğitim için EBA içerikleri yeterlidir” maddesine öğretmenlerin 7’si (%3,5) kesinlikle katılmıyorum, 69’u (%64,5) katılmıyorum, 46’sı (%2) kararsızım, 71’ (%35,5) katılıyorum, 7’si (%3,5) kesinlikle katılıyorum şeklinde yanıtlar vermiştir.

4.2. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Veri toplama aracı olan anketin ikinci bölümünde öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımı ile ilgili görüşlerini belirlemek için 9 madde bulunmaktadır.

Bu 9 madde ayrı ayrı ankete katılanların cinsiyet, eğitim durumu, branş, hizmet süresi, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenleri açısından karşılaştırılmıştır.

4.2.1. Cinsiyet, Eğitim Durumu ve EBA İle İlgili Eğitime Katılma Durumuna Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanımı ile ilgili görüşlerini yansıtan 9 madde ile cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu bağımsız gruplar t-testi ile analiz edilmiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında bu değişkenlere göre anlamlı bir farkın olup olmadığına bakılmıştır. Yapılan analiz sonucunda bu değişkenlere göre “1.Uzaktan eğitim süreçlerinde konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasında EBA yeterlidir”, “2. Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden yapılan çevrimiçi sınav ve testler, kazanımların değerlendirilmesi için uygundur”, “3. Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden öğrencilere gönderilen ödev ve çalışmalar etkili öğrenmeyi sağlıyor”, “4. EBA’da bulunan video, sunum, uygulama ve testlerle öğrenci kendi kendine öğrenebilir”, “5.EBA üzerinden yapılan canlı dersler etkili ve kalıcı öğrenme için yeterlidir”, “6. EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilir”, “7.EBA öğrenci ve öğretmenlerin güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği platformdur”, “8.Tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrenciler uzaktan eğitimde EBA’dan yararlanamıyor”, “9. Uzaktan eğitim için EBA içerikleri yeterlidir” görüşleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($p>0,05$). Bu bölümdeki maddelerin hiç birinin cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenleri açısından anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmüştür.

4.2.2. Branşa Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanımı ile ilgili görüşlerini yansıtan maddeler ile branşları tek yönlü ANOVA testi ile analiz edilmiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında bu değişkenlere göre anlamlı bir farkın olup olmadığına bakılmıştır.Branş değişkenine göre “1.Uzaktan eğitim süreçlerinde konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasında EBA yeterlidir”, “2. Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden yapılan çevrimiçi sınav ve testler, kazanımların değerlendirilmesi için uygundur”, “5.EBA üzerinden yapılan canlı dersler etkili ve kalıcı öğrenme için

yeterlidir”, “6. EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilir”, “7.EBA öğrenci ve öğretmenlerin güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği platformdur”, “8.Tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrenciler uzaktan eğitimde EBA’dan yararlanamıyor”, “9. Uzaktan eğitim için EBA içerikleri yeterlidir” görüşleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Branş değişkenine göre yapılan analizde sadece “3.Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden öğrencilere gönderilen ödev ve çalışmalar etkili öğrenmeyi sağlıyor” ve “4.EBA’da bulunan video, sunum, uygulama ve testlerle öğrenci kendi kendine öğrenebilir” görüşleri arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmüş ve analiz sonuçları Tablo 10 ve Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 10

Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA Üzerinden Öğrencilere Gönderilen Ödev ve Çalışmalar Etkili Öğrenmeyi Sağlıyor Maddesinin Branşlara Göre Farklılık Durumlarını Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
Türkçe	38	2,86	,16	2,461	,009	Türkçe < Beden Eğitimi
Matematik	30	2,83	,17			Türkçe < Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
İngilizce	21	3,00	,20			Türkçe < Müzik
Fen Bilimleri	24	2,95	,21			Matematik < Beden Eğitimi
Sosyal Bilgiler	21	3,42	,22			Matematik < Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Beden Eğitimi	14	3,71	,24			Matematik < Müzik
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	3,53	,26			
Teknoloji ve Tasarım	10	3,08	,37			
Görsel Sanatlar	9	3,12	,30			
Müzik	9	3,77	,22			
Bilişim teknolojileri	11	3,18	,32			

Tablo 10 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “3.Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden öğrencilere gönderilen ödev ve çalışmalar etkili öğrenmeyi sağlıyor” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için

Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda Türkçe öğretmenlerinin yanıtlarının Beden Eğitimi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Müzik öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Türkçe öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu; Matematik öğretmenlerinin yanıtlarının Beden Eğitimi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Müzik öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Matematik öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 11

EBA'da Bulunan Video, Sunum, Uygulama ve Testlerle Öğrenci Kendi Kendine Öğrenebilir Maddesinin Branşlara Göre Farklılık Durumlarını Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
Türkçe	38	2,76	,17	2,143	,023	İngilizce < Beden Eğitimi
Matematik	30	2,60	,19			İngilizce < Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
İngilizce	21	2,38	,20			Sosyal Bilgiler < Beden Eğitimi
Fen Bilimleri	24	3,00	,20			Sosyal Bilgiler < Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Sosyal Bilgiler	21	2,38	,22			
Beden Eğitimi	14	3,50	,31			
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	3,30	,28			
Teknoloji ve Tasarım	10	2,40	,30			
Görsel Sanatlar	9	3,00	,28			
Müzik	9	2,55	,24			
Bilişim teknolojileri	11	2,54	,31			

Tablo 11 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “4.EBA’da bulunan video, sunum, uygulama ve testlerle öğrenci kendi kendine öğrenebilir” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda İngilizce öğretmenlerinin yanıtlarının Beden Eğitimi ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve İngilizce öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu; Sosyal Bilgiler

öğretmenlerinin yanıtlarının Beden Eğitimi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir.

4.2.3. Hizmet Süresine Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanımı ile ilgili görüşlerini yansıtan maddeler ile hizmet süreleri tek yönlü ANOVA testi ile analiz edilmiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında bu değişkenlere göre anlamlı bir farkın olup olmadığına bakılmıştır. Hizmet süresi değişkenine göre “1.Uzaktan eğitim süreçlerinde konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasında EBA yeterlidir”, “2. Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden yapılan çevrimiçi sınav ve testler, kazanımların değerlendirilmesi için uygundur”, “3. Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden öğrencilere gönderilen ödev ve çalışmalar etkili öğrenmeyi sağlıyor”, “4. EBA’da bulunan video, sunum, uygulama ve testlerle öğrenci kendi kendine öğrenebilir”, “5.EBA üzerinden yapılan canlı dersler etkili ve kalıcı öğrenme için yeterlidir”, “6. EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilir”, “7.EBA öğrenci ve öğretmenlerin güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği platformdur”, “9. Uzaktan eğitim için EBA içerikleri yeterlidir” görüşleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).Hizmet süresi değişkenine göre yapılan tek yönlü ANOVA analizde ise sadece “8.Tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrenciler uzaktan eğitimde EBA’dan yararlanamıyor” görüşü arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmüş ve analiz sonuçları Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12

Tablet, Bilgisayar, İnternet Gibi Donanım Eksiklikleri Nedeniyle Öğrenciler Uzaktan Eğitimde EBA'dan Yararlanamıyor Maddesinin Hizmet Süresine Göre Farklılık Durumlarını Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Hizmet Süresi	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
1-5 Yıl	12	4,08	,37	2,827	,026	6-10 Yıl > 16-20 Yıl
6-10 Yıl	65	4,27	,10			6-10 Yıl > 21 Yıl ve Üzeri
11-15 Yıl	48	4,16	,13			11-15 Yıl > 16-20 Yıl
16-20 Yıl	37	3,83	,16			11-15 Yıl > 21 Yıl ve Üzeri
21 Yıl ve Üzeri	38	3,71	,15			

Tablo 12 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “8.Tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrenciler uzaktan eğitimde EBA'dan yararlanamıyor” maddesine verdiği yanıtlar arasında hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda 6-10 yıl hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarının 16-20 yıl ile 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarına göre farklılaştığı ve 6-10 yıl hizmet süresi olan öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca 11-15 yıl hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarının 16-20 yıl ile 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarına göre farklılaştığı ve 16-20 yıl hizmet süresi olan öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

4.3. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanım Durumlarına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA'nın kullanım durumlarını belirlemek üzere EK 2'de sunulan anketin üçüncü bölümünde 24 maddeye yer verilmiştir. Bu kapsamda katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde EBA kullanım durumlarına ilişkin aritmetik ortalamalar ve standart sapmalar Tablo 13'te gösterilmiştir.

Tablo 13

Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA Kullanım Durumlarına Yönelik Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	SS
1. EBA "Sayfam" bölümünde öğrencilerle ve meslektaşlarımla iletişim kurmak için ileti, tartışma, oylama, etkinlik paylaşım	200	2,58	0,83
2. EBA "Ders" bölümünde yer alan Konu Anlatımı sekmesi altındaki videoları, doküman ve sunumları kullanırım	200	3,18	0,93
3. EBA "Ders" bölümünde yer alan Alıştırma sekmesi altındaki uygulamaları, oyunları ve testleri kullanırım	200	3,19	0,95
4. EBA "Ders" bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanırım	200	3,38	1,11
5. EBA "Ders" bölümünde seçilen konuya ait tüm alt konuların içeriklerinin öğrenciler tarafından tamamlanma oranını kontrol ederek öğrencilerin EBA kullanım performanslarını analiz ederim	200	3,23	0,99
6. EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm	200	3,65	0,92
7. EBA Canlı Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanırım	200	3,51	0,80
8. EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanırım	200	3,89	0,86
9. EBA'da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını "Öğrenci Bazlı Raporlar" dan incelerim	200	3,43	0,97
10. EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım	200	3,58	1,09
11. Kendi oluşturduğum testleri EBA'da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum	200	2,29	1,05
12. Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA'da Yaprak Testlerim sayfasına kaydedirim	200	2,07	0,98
13. EBA'da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım	200	3,17	1,16
14. EBA Kütüphane bölümünde yer alan video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi içerikleri öğrencilerimle paylaşırım	200	3,07	0,95

(Tablo 14'ün devamı)

15. EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum	200	2,56	0,95
16. EBA Dersler bölümünde yer alan konu anlatım videolarını, sunum, uygulama ve testleri öğrencilerime çalışma olarak gönderirim	200	3,18	1,03
17. EBA Raporlar bölümünden öğrencilere gönderdiğim çalışma raporlarını analiz ederim	200	3,18	1,16
18. EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendimi mesleki olarak geliştirmek için kullanırım	200	3,13	1,11
19. EBA'da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum	200	2,25	1,06
20. Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo sayfasını kullanırım	200	2,47	1,07
21. EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için kullanırım	200	2,46	1,06
22. EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanırım	200	2,29	1,03
23. EBA'da kendi dersime ait ders akışları oluştururum	200	2,53	1,14
24. EBA'da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim	200	2,14	1,02
Toplam	200	70,41	24,22

Tablo 13'te anketin üçüncü bölümünde bulunan maddelerin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri görülmektedir. Katılımcıların uzaktan eğitim süreçlerinde EBA'nın kullanım durumlarının belirlenmesi açısından en yüksek ortalamaya sahip maddenin "8. EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanırım" ($\bar{X}=3,89$) olduğu görülmektedir. Daha sonra sırayla en yüksek ortalamaya sahip maddelerin ise "6. EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm" ($\bar{X}=3,65$), "10. EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım" ($\bar{X}=3,58$), "7. EBA Canlı Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanırım" ($\bar{X}=3,51$), "9. EBA'da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını "Öğrenci Bazlı Raporlar" dan incelerim" ($\bar{X}=3,43$), olduğu görülmektedir. En düşük ortalamaya sahip maddelerin ise sırayla "12. Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA'da Yaprak

Testlerim sayfasına kaydederim” ($\bar{X}=2,07$), “24. EBA’da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim” ($\bar{X}=2,14$), “19. EBA’da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum” ($\bar{X}=2,25$), “22. EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanırım” ($\bar{X}=2,29$), “11. Kendi oluşturduğum testleri EBA’da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum” ($\bar{X}=2,29$) olduğu görülmektedir.

Katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde EBA kullanım durumlarına ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 14’te gösterilmiştir.

Tablo 15

Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Öğretmenlerin EBA Kullanım Durumlarına Yönelik Frekans (f) ve Yüzde (%) Değerleri

Anket Maddeleri		Asla	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her Zaman	Toplam
1.EBA “Sayfam” bölümünde öğrencilerle ve meslektaşlarımla iletişim kurmak için ileti, tartışma, oylama, etkinlik paylaşım	f	14	82	81	19	4	200
	%	7	41	40,5	9,5	2	100
2.EBA “Ders” bölümünde yer alan Konu Anlatımı sekmesi altındaki videoları, doküman ve sunumları kullanırım	f	5	40	85	53	17	200
	%	2,5	20	42,5	26,5	8,5	100
3.EBA “Ders” bölümünde yer alan Alıştırma sekmesi altındaki uygulamaları, oyunları ve testleri kullanırım	f	5	40	85	53	17	200
	%	2,5	20	42,5	26,5	8,5	100
4.EBA “Ders” bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanırım	f	13	28	62	63	34	200
	%	6,5	14	31	31,5	17	100
5.EBA “Ders” bölümünde seçilen konuya ait tüm alt konuların içeriklerinin öğrenciler tarafından tamamlanma oranını kontrol ederek öğrencilerin EBA kullanım performanslarını analiz ederim	f	8	35	81	54	22	200
	%	4	17,5	40,5	27	11	100
6.EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm	f	3	19	56	88	34	200
	%	1,5	9,5	28	44	17	100
7.EBA Canlı Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanırım	f	0	19	80	80	21	200
	%	0	9,5	40	40	10,5	100

(Tablo 16 ‘ün devamı)

8.EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanırım	f	2	12	38	102	46	200
	%	1	6	19	51	23	100
9.EBA’da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını “Öğrenci Bazlı Raporlar” dan incelerim	f	2	34	71	62	31	200
	%	1	17	35,5	31	15,5	100
10.EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım	f	8	26	53	68	45	200
	%	4	13	26,5	34	22,5	100
11.Kendi oluşturduğum testleri EBA’da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum	f	54	63	58	20	5	200
	%	27	31,5	29	10	2,5	100
12.Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA’da Yaprak Testlerim sayfasına kaydederim	f	71	62	51	14	2	200
	%	35,5	31	25,5	7	1	100
13.EBA’da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım	f	23	29	60	66	22	200
	%	11,5	14,5	30	33	11	100
14.EBA Kütüphane bölümünde yer alan video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi içerikleri öğrencilerimle paylaşıyorum	f	10	42	83	53	12	200
	%	5	21	41,5	26,5	6	100
15.EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum	f	31	60	79	25	5	200
	%	15,5	30	39,5	12,5	2,5	100
16.EBA Dersler bölümünde yer alan konu anlatım videolarını, sunum, uygulama ve testleri öğrencilerime çalışma olarak gönderirim	f	11	40	68	63	18	200
	%	5,5	20	34	31,5	9	100
17.EBA Raporlar bölümünden öğrencilere gönderdiğim çalışma raporlarımı analiz ederim	f	20	35	58	62	25	200
	%	10	17,5	29	31	12,5	100
18.EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendimi mesleki olarak geliştirmek için kullanırım	f	13	45	74	39	28	200
	%	6,5	22,5	37	19,5	14,5	100
19.EBA’da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum	f	60	58	60	16	6	200
	%	30	29	30	8	3	100
20.Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo sayfasını kullanırım	f	44	58	62	31	5	200
	%	22	29	31	15,5	2,5	100

(Tablo 17 'ün devamı)

21.EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için kullanım	f	42	63	62	27	6	200
	%	21	31,5	31	13,5	3	100
22.EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanım	f	53	65	57	21	4	200
	%	26,5	32,5	28,5	10,5	2	100
23.EBA'da kendi dersime ait ders akışları oluştururum	f	42	62	54	31	11	200
	%	21	31	27	15,5	5,5	100
24.EBA'da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim	f	67	59	56	14	4	200
	%	33,5	29,5	28	7	2	100

Tablo 14'te görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin 1. anket maddesine 14'ü (%7) asla, 82'si (%41) nadiren, 81'i (%40,5) bazen, 19'u (%9,5) sık sık, 4'ü (%2) her zaman şeklinde, 2. anket maddesine 5'i (%2,5) asla, 40'ı (%20) nadiren, 85'i (%42,5) bazen, 53'ü (%26,5) sık sık, 17'si (%8,5) her zaman şeklinde, 3. anket maddesine 6'sı (%3) asla, 42'si (%21) nadiren, 75'i (%37,5) bazen, 61'i (%30,5) sık sık, 16'sı (%8) her zaman şeklinde, 4. anket maddesine 13'ü (%6,5) asla, 28'i (%14) nadiren, 62'si (%31) bazen, 63'ü (%31,5) sık sık, 34'ü (%17) her zaman şeklinde, 5. anket maddesine 8'i (%4) asla, 35'i (%17,5) nadiren, 81'i (%40,5) bazen, 54'ü (%27) sık sık, 22'si (%11) her zaman şeklinde, 6. anket maddesine 3'ü (%1,5) asla, 19'u (%9,5) nadiren, 56'sı (%28) bazen, 88'i (%44) sık sık, 34'ü (%17) her zaman şeklinde, 7. anket maddesine 19'u (%9,5) nadiren, 80'i (%40) bazen, 80'i (%40) sık sık, 21'i (%10,5) her zaman şeklinde, 8. anket maddesine 2'si (%1) asla, 12'si (%6) nadiren, 38'i (%19) bazen, 102'si (%51) sık sık, 16'sı (%23) her zaman şeklinde, 9. anket maddesine 2'si (%1) asla, 34'ü (%17) nadiren, 71'i (%35,5) bazen, 62'si (%31) sık sık, 31'i (%15,5) her zaman şeklinde, 10. anket maddesine 8'i (%4) asla, 26'sı (%13) nadiren, 53'ü (%26,5) bazen, 68'i (%34) sık sık, 45'i (%22,5) her zaman şeklinde, 11. anket maddesine 54'ü (%27) asla, 63'ü (%31,5) nadiren, 58'i (%29) bazen, 20'si (%10) sık sık, 5'i (%2,5) her zaman şeklinde, 12. anket maddesine 71'i (%35,5) asla, 62'si (%31) nadiren, 51'i (%25,5) bazen, 14'ü (%7) sık sık, 2'si (%1) her zaman şeklinde, 13. anket maddesine 23'ü (%11,5) asla, 29'u (%14,5) nadiren, 60'ı (%30) bazen, 66'sı (%33) sık sık, 22'si (%11) her zaman şeklinde, 14. anket maddesine 10'u (%5) asla, 42'si (%21) nadiren, 83'ü (%41,5) bazen, 53'ü (%26,5) sık sık, 12'si (%6) her zaman şeklinde, 15. anket maddesine 31'i (%15,5) asla, 60'ı (%30) nadiren, 79'u (%39,5) bazen, 25'i (%12,5) sık sık, 5'i (%2,5) her zaman şeklinde, 16.

anket maddesine 11'i (%5,5) asla, 40'ı (%20) nadiren, 68'i (%34) bazen, 63'ü (%31,5) sık sık, 18'i (%9) her zaman şeklinde, 17. anket maddesine 20'si (%10) asla, 35'i (%17,5) nadiren, 58'i (%29) bazen, 62'si (%31) sık sık, 25'i (%12,5) her zaman şeklinde, 18. anket maddesine 13'ü (%6,5) asla, 45'i (%22,5) nadiren, 74'ü (%37) bazen, 39'u (%19,5) sık sık, 29'u (%14,5) her zaman şeklinde, 19. anket maddesine 60'ı (%30) asla, 58'i (%29) nadiren, 60'ı (%30) bazen, 16'sı (%8) sık sık, 6'sı (%3) her zaman şeklinde, 20. anket maddesine 44'ü (%22) asla, 58'i (%29) nadiren, 62'si (%31) bazen, 31'i (%15,5) sık sık, 5'i (%2,5) her zaman şeklinde, 21. anket maddesine 42'si (%21) asla, 63'ü (%31,5) nadiren, 62'si (%31) bazen, 27'si (%13,5) sık sık, 6'sı (%3) her zaman şeklinde, 22. anket maddesine 53'ü (%26,5) asla, 65'i (%32,5) nadiren, 67'si (%28,5) bazen, 21'i (%10,5) sık sık, 4'ü (%2) her zaman şeklinde, 23. anket maddesine 42'si (%21) asla, 62'si (%31) nadiren, 54'ü (%27) bazen, 31'i (%15,5) sık sık, 11'i (%5,5) her zaman şeklinde, 24. anket maddesine 67'si (%33,5) asla, 59'u (%29,5) nadiren, 56'sı (%28) bazen, 14'ü (%7) sık sık, 4'ü (%2) her zaman şeklinde yanıtlar vermiştir.

4.4. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Veri toplama aracı olan anketin üçüncü bölümünde öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımı durumlarını belirlemek için 24 madde bulunmaktadır. Bu 24 madde ayrı ayrı ankete katılanların cinsiyet, eğitim durumları, branşları, hizmet süreleri, EBA ile ilgili eğitime katılma durumları değişkenleri açısından karşılaştırılmıştır.

4.4.1. Cinsiyete Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanım durumlarını yansıtan maddeler ile cinsiyet değişkeni bağımsız gruplar t-testi ile analiz edilmiş ve öğretmenlerin EBA kullanım durumları arasında bu değişkene göre anlamlı bir farkın olup olmadığına bakılmıştır. Cinsiyet değişkenine göre “1.EBA “Sayfam” bölümünde öğrencilerle ve meslektaşlarıyla iletişim kurmak için ileti, tartışma, oylama, etkinlik paylaşım”, “2.EBA “Ders” bölümünde yer alan Konu Anlatımı sekmesi altındaki videoları, doküman ve sunumları kullanırım”, “3.EBA “Ders” bölümünde yer alan Alıştırma sekmesi altındaki uygulamaları, oyunları ve testleri kullanırım”, “4.EBA “Ders” bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanırım”, “5.EBA “Ders”

bölümünde seçilen konuya ait tüm alt konuların içeriklerinin öğrenciler tarafından tamamlanma oranını kontrol ederek öğrencilerin EBA kullanım performanslarını analiz ederim”, “6.EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm”, “7.EBA Canlı Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanırım”, “8.EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanırım”, “9.EBA’da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını “Öğrenci Bazlı Raporlar” dan incelerim”, “10.EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım”, “13.EBA’da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım”, “14.EBA Kütüphane bölümünde yer alan video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi içerikleri öğrencilerimle paylaşırım”, “15.EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum”, “16.EBA Dersler bölümünde yer alan konu anlatım videolarını, sunum, uygulama ve testleri öğrencilerime çalışma olarak gönderirim”, “17.EBA Raporlar bölümünden öğrencilere gönderdiğim çalışma raporlarını analiz ederim”, “18.EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendimi mesleki olarak geliştirmek için kullanırım”, “19.EBA’da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum”, “20.Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo sayfasını kullanırım”, “23.EBA’da kendi dersime ait ders akışları oluştururum” maddeleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Cinsiyet değişkenine göre yapılan analizde sadece “11. Kendi oluşturduğum testleri EBA’da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum”, “12. Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA’da Yaprak Testlerim sayfasına kaydederim”, “21. EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için kullanırım”, “22. EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanırım”, “24. EBA’da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim” maddelerinde anlamlı bir farkın olduğu görülmüş ve analiz sonuçları sırayla Tablo 15, Tablo 16, Tablo 17, Tablo 18 ve Tablo 19’da gösterilmiştir.

Tablo 18

Kendi Oluşturduğum Testleri EBA'da Sınavlarım Sayfasına Kaydederek Çevrimiçi Testler Oluştururum Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Erkek	109	2,44	1,00	198	2,301	,022
Kadın	91	2,10	1,07			

Tablo 15 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “11.Kendi oluşturduğum testleri EBA'da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum” maddesine verdiği yanıtlar arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 19

Resim Formatında Yaprak Testler Hazırlayarak EBA'da Yaprak Testlerim Sayfasına Kaydedirim Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Erkek	109	2,22	1,01	198	2,375	,018
Kadın	91	1,89	0,93			

Tablo 16 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “12.Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA'da Yaprak Testlerim sayfasına kaydedirim” maddesine verdiği yanıtlar arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 20

EBA Dosyalar Bölümünü Kendime Ait Eğitsel Dosyaları Depolamak Ve Bu Dosyaları Öğrencilere Çalışma Olarak Göndermek İçin Kullanırım Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Erkek	109	2,65	1,00	198	2,843	,005
Kadın	91	2,23	1,08			

Tablo 17 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “21.EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için kullanırım” maddesine verdiği yanıtlar arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 21

EBA İçerik Üretim Sistemini Özgün Ders İçerikleri Üretmek İçin Kullanırım Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Erkek	109	2,55	1,03	198	4,197	,000
Kadın	91	1,96	0,94			

Tablo 18 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “22.EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanırım” maddesine verdiği yanıtlar arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 22

EBA’da Dersimle İlgili Çevrimiçi Sınavlar Organize Ederim Maddesinin Cinsiyete Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Erkek	109	2,32	1,01	198	2,689	,008
Kadın	91	1,93	1,00			

Tablo 19 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “24.EBA’da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim” maddesine verdiği yanıtlar arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

4.4.2. Eğitim Durumlarına Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanım durumlarını yansıtan maddeler ile eğitim durumu değişkeni bağımsız gruplar t-testi ile analiz edilmiş ve öğretmenlerin EBA

kullanım durumları arasında bu değişkene göre anlamlı bir farkın olup olmadığına bakılmıştır. Eğitim durumuna göre “1.EBA “Sayfam” bölümünde öğrencilerle ve meslektaşlarımla iletişim kurmak için ileti, tartışma, oylama, etkinlik paylaşım”, “2.EBA “Ders” bölümünde yer alan Konu Anlatımı sekmesi altındaki videoları, doküman ve sunumları kullanırım”, “3.EBA “Ders” bölümünde yer alan Alıştırma sekmesi altındaki uygulamaları, oyunları ve testleri kullanırım”, “4.EBA “Ders” bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanırım”, “5.EBA “Ders” bölümünde seçilen konuya ait tüm alt konuların içeriklerinin öğrenciler tarafından tamamlanma oranını kontrol ederek öğrencilerin EBA kullanım performanslarını analiz ederim”, “6.EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm”, “7.EBA Canlı Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanırım”, “8.EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanırım”, “9.EBA’da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını “Öğrenci Bazlı Raporlar” dan incelerim”, “11.Kendi oluşturduğum testleri EBA’da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum”, “12.Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA’da Yaprak Testlerim sayfasına kaydederim”, “13.EBA’da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım”, “14.EBA Kütüphane bölümünde yer alan video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi içerikleri öğrencilerimle paylaşırım”, “16.EBA Dersler bölümünde yer alan konu anlatım videolarını, sunum, uygulama ve testleri öğrencilerime çalışma olarak gönderirim”, “17.EBA Raporlar bölümünden öğrencilere gönderdiğim çalışma raporlarını analiz ederim”, “20.Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo sayfasını kullanırım”, “22.EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanırım”, “23.EBA’da kendi dersime ait ders akışları oluştururum”, “24.EBA’da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim” maddelerinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Eğitim durumu değişkenine göre yapılan analizde sadece “10. EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım”, “15. EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum”, “18. EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendimi mesleki olarak geliştirmek için kullanırım”, “19. EBA’da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum”, “21. EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için

kullanırım” maddelerinde anlamlı bir farkın olduğu görülmüş ve analiz sonuçları sırayla Tablo 20, Tablo 21, Tablo 22, Tablo 23 ve Tablo 24’te gösterilmiştir.

Tablo 23

EBA Haricinde Zoom, Google Meet ve Skype Gibi Çevrimiçi Toplantı ve Ders Uygulamaları İle Canlı Dersler Yaparım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Lisans	190	3,53	1,09	198	-2,771	,006
Yüksek Lisans	10	4,50	,70			

Tablo 20 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “10.EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım” maddesine verdiği yanıtlar arasında eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 24

EBA Ders Bölümünde Yer Alan Video, Görsel, Kitap, Doküman, Uygulama ve Testlerden Listeler Oluştururum Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Lisans	190	2,52	,96	198	-2,812	,005
Yüksek Lisans	10	3,40	,96			

Tablo 21 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “15.EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum” maddesine verdiği yanıtlar arasında eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 25

EBA Mesleki Gelişim Bölümünü Kendimi Mesleki Olarak Geliştirmek İçin Kullanırım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Lisans	190	3,08	1,10	198	-2,258	,025
Yüksek Lisans	10	3,90	1,10			

Tablo 22 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “18.EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendimi mesleki olarak geliştirmek için kullanırım” maddesine verdiği yanıtlar arasında eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 26

EBA’da Herkese Açık Sosyal Kulüp, Proje ve Çalışma Grupları Oluştururum Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Lisans	190	2,21	1,03	198	-2,311	,022
Yüksek Lisans	10	3,00	1,33			

Tablo 23 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “19.EBA’da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum” maddesine verdiği yanıtlar arasında eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 27

EBA Dosyalar Bölümünü Kendime Ait Eğitsel Dosyaları Depolamak ve Bu Dosyaları Öğrencilere Çalışma Olarak Göndermek İçin Kullanırım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Lisans	190	2,40	1,03	198	-3,259	,001
Yüksek Lisans	10	3,50	1,08			

Tablo 24 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “21.EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için kullanım” maddesine verdiği yanıtlar arasında eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

4.4.3. EBA İle İlgili Eğitime Katılma Durumuna Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanım durumlarını yansıtan maddeler ile EBA ile ilgili bir eğitime katılma durumları değişkeni bağımsız gruplar t-testi ile analiz edilmiş ve öğretmenlerin EBA kullanım durumları arasında bu değişkene göre anlamlı bir farkın olup olmadığına bakılmıştır. Bu değişkene göre “1.EBA Sayfam bölümünde öğrencilerle ve meslektaşlarımla iletişim kurmak için ileti, tartışma, oylama, etkinlik paylaşım”, “2.EBA “Ders” bölümünde yer alan Konu Anlatımı sekmesi altındaki videoları, doküman ve sunumları kullanım”, “3.EBA “Ders” bölümünde yer alan Alıştırma sekmesi altındaki uygulamaları, oyunları ve testleri kullanım”, “5.EBA “Ders” bölümünde seçilen konuya ait tüm alt konuların içeriklerinin öğrenciler tarafından tamamlanma oranını kontrol ederek öğrencilerin EBA kullanım performanslarını analiz ederim”, “6.EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm”, “7.EBA Canlı Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanım”, “8.EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanım”, “9.EBA’da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını “Öğrenci Bazlı Raporlar” dan incelerim”, “10.EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım”, “12.Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA’da Yaprak Testlerim sayfasına kaydedirim”,

“14.EBA Kütüphane bölümünde yer alan video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi içerikleri öğrencilerimle paylaşırım”, “16.EBA Dersler bölümünde yer alan konu anlatım videolarını, sunum, uygulama ve testleri öğrencilerime çalışma olarak gönderirim”, “17.EBA Raporlar bölümünden öğrencilere gönderdiğim çalışma raporlarımı analiz ederim”, “18.EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendimi mesleki olarak geliştirmek için kullanırım”, “19.EBA’da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum”, “20.Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo sayfasını kullanırım”, “21.EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için kullanırım”, “22.EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanırım”, “23.EBA’da kendi dersime ait ders akışları oluştururum”, “24.EBA’da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim” maddelerinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenine göre yapılan analizde sadece öğretmenlerin “4.EBA “Ders” bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanırım”, “11.Kendi oluşturduğum testleri EBA’da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum”, “13.EBA’da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım”, “15.EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum” maddelerinde anlamlı bir farkın olduğu görülmüş ve analiz sonuçları sırayla Tablo 25, Tablo 26, Tablo 27 ve Tablo 28’de gösterilmiştir.

Tablo 28

EBA “Ders” Bölümünde Yer Alan Tarama Testlerini Bir Konuyu Pekiştirmek İçin Kullanırım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Eğitime Katılma Durumu	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Eğitime Katılan	141	3,50	1,07	198	2,341	,020
Eğitime Katılmayan	59	3,10	1,16			

Tablo 25 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “4.EBA “Ders” bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanırım” maddesine verdiği yanıtlar arasında EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). EBA ile ilgili eğitime katılan öğretmenlerin EBA

ile ilgili eğitime katılmayan öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 29

Kendi Oluşturduğum Testleri EBA'da Sınavlarım Sayfasına Kaydederek Çevrimiçi Testler Oluştururum Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Eğitime Katılma Durumu	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Eğitime Katılan	141	2,41	1,04	198	2,452	,015
Eğitime Katılmayan	59	2,01	1,02			

Tablo 26 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “11.Kendi oluşturduğum testleri EBA'da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum” maddesine verdiği yanıtlar arasında EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). EBA ile ilgili eğitime katılan öğretmenlerin EBA ile ilgili eğitime katılmayan öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 30

EBA'da Sınavlar Bölümünde Yer Alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini Derslerimde Kullanırım Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Eğitime Katılma Durumu	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Eğitime Katılan	141	3,28	1,14	198	2,061	,041
Eğitime Katılmayan	59	2,91	1,16			

Tablo 27 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “13.EBA'da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım” maddesine verdiği yanıtlar arasında EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). EBA ile ilgili eğitime katılan öğretmenlerin EBA ile ilgili eğitime katılmayan öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 31

EBA Ders Bölümünde Yer Alan Video, Görsel, Kitap, Doküman, Uygulama ve Testlerden Listeler Oluştururum Maddesinin Eğitim Durumuna Göre Analizini Gösteren Bağımsız Gruplar T-Testi Sonuçları

Eğitime Katılma Durumu	N	$\bar{X}$	SS	Sd	t	p
Eğitime Katılan	141	2,65	1,00	198	2,128	,035
Eğitime Katılmayan	59	2,33	0,88			

Tablo 28 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “15.EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum” maddesine verdiği yanıtlar arasında EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). EBA ile ilgili eğitime katılan öğretmenlerin EBA ile ilgili eğitime katılmayan öğretmenlere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

4.4.4. Branşlarına Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanım durumlarını yansıtan maddeler ile branş değişkeni tek yönlü ANOVA testi ile analiz edilmiş ve öğretmenlerin EBA kullanım durumları arasında bu değişkene göre anlamlı bir farkın olup olmadığına bakılmıştır. Branş değişkenine göre “1.EBA “Sayfam” bölümünde öğrencilerle ve meslektaşlarımla iletişim kurmak için ileti, tartışma, oylama, etkinlik paylaşırım”, “5.EBA “Ders” bölümünde seçilen konuya ait tüm alt konuların içeriklerinin öğrenciler tarafından tamamlanma oranını kontrol ederek öğrencilerin EBA kullanım performanslarını analiz ederim”, “6.EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm”, “7.EBA Canlı Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanırım”, “9.EBA’da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını “Öğrenci Bazlı Raporlar” dan incelerim”, “10.EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım”, “12.Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA’da Yaprak Testlerim sayfasına kaydedirim”, “14.EBA Kütüphane bölümünde yer alan video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi içerikleri öğrencilerimle paylaşırım”, “15.EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum”, “17.EBA Raporlar bölümünden öğrencilere gönderdiğim çalışma raporlarını analiz ederim”,

“18.EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendimi mesleki olarak geliştirmek için kullanırım”, “19.EBA’da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum”, “20.Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo sayfasını kullanırım”, “21.EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için kullanırım”, “22.EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanırım”, “23.EBA’da kendi dersime ait ders akışları oluştururum” maddelerinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Branş değişkenine göre yapılan analizde sadece “2.EBA “Ders” bölümünde yer alan Konu Anlatımı sekmesi altındaki videoları, doküman ve sunumları kullanırım”, “3.EBA “Ders” bölümünde yer alan Alıştırma sekmesi altındaki uygulamaları, oyunları ve testleri kullanırım”, “4.EBA “Ders” bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanırım”, “8.EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanırım”, “11.Kendi oluşturduğum testleri EBA’da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum”, “13.EBA’da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım”, “16.EBA Dersler bölümünde yer alan konu anlatım videolarını, sunum, uygulama ve testleri öğrencilerime çalışma olarak gönderirim”, “24.EBA’da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim” maddelerinde anlamlı bir farkın olduğu görülmüş ve analiz sonuçları sırayla Tablo 29, Tablo 30, Tablo 31 ve Tablo 32, Tablo 33, Tablo 34, Tablo 35 ve Tablo 36’da gösterilmiştir.

Tablo 32

EBA “Ders” Bölümünde Yer Alan Konu Anlatımı Sekmesi Altındaki Videoları, Doküman ve Sunumları Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
Türkçe	38	3,18	,11	2,933	,002	Fen Bilimleri > Beden Eğitimi
Matematik	30	3,06	,16			Fen Bilimleri > Görsel Sanatlar
İngilizce	21	3,38	,20			Fen Bilimleri > Müzik
Fen Bilimleri	24	3,79	,18			Fen Bilimleri > Bilişim Teknolojileri
Sosyal Bilgiler	21	3,57	,18			Sosyal Bilgiler > Beden Eğitimi
Beden Eğitimi	14	2,78	,35			Sosyal Bilgiler > Görsel Sanatlar
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	3,15	,24			Sosyal Bilgiler > Müzik
Teknoloji ve Tasarım	10	2,90	,27			Sosyal Bilgiler > Bilişim Teknolojileri
Görsel Sanatlar	9	2,66	,33			
Müzik	9	2,66	,23			
Bilişim teknolojileri	11	2,72	,23			

Tablo 29 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “2.EBA “Ders” bölümünde yer alan Konu Anlatımı sekmesi altındaki videoları, doküman ve sunumları kullanım” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda Fen Bilimleri öğretmenlerinin yanıtlarının Beden Eğitimi, Görsel Sanatlar, Müzik, Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Fen Bilimleri öğretmenlerinin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yanıtlarının Beden Eğitimi, Görsel Sanatlar, Müzik, Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 33

EBA “Ders” Bölümünde Yer Alan Alıştırma Sekmesi Altındaki Uygulamaları, Oyunları ve Testleri Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Tamhane T2)
Türkçe	38	3,28	,13	4,504	,000	Görsel Sanatlar < Türkçe
Matematik	30	3,30	,15			Görsel Sanatlar < Matematik
İngilizce	21	3,42	,21			Görsel Sanatlar < İngilizce
Fen Bilimleri	24	3,91	,15			Görsel Sanatlar < Fen Bilimleri
Sosyal Bilgiler	21	3,19	,16			Müzik < Türkçe
Beden Eğitimi	14	2,78	,35			Müzik < Matematik
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	2,92	,23			Müzik < İngilizce
Teknoloji ve Tasarım	10	3,10	,20			Müzik < Fen Bilimleri
Görsel Sanatlar	9	2,33	,23			Beden Eğitimi < Fen Bilimleri
Müzik	9	2,11	,26			
Bilişim teknolojileri	11	3,00	,35			

Tablo 30 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “3.EBA “Ders” bölümünde yer alan Alıştırma sekmesi altındaki uygulamaları, oyunları ve testleri kullanım” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olmadığı için Tamhane T2 testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda Fen Bilimleri öğretmenlerinin yanıtlarının Beden Eğitimi öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Fen Bilimleri öğretmenlerinin ortalamalarının daha yüksek olduğu; Görsel Sanatlar öğretmenlerinin yanıtlarının Türkçe, Matematik, İngilizce, Fen Bilimleri öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Görsel Sanatlar öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca Müzik öğretmenlerinin yanıtlarının Türkçe, Matematik, İngilizce, Fen Bilimleri öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Müzik öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 34

EBA “Ders” Bölümünde Yer Alan Tarama Testlerini Bir Konuyu Pekiştirmek İçin Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamli Fark (Scheffe)
Türkçe	38	3,65	,14	8,259	,000	Beden Eğitimi < Türkçe
Matematik	30	3,60	,17			Beden Eğitimi < Matematik Beden Eğitimi < İngilizce
İngilizce	21	3,66	,19			Beden Eğitimi < Fen Bilimleri Beden Eğitimi < Sosyal Bilgiler
Fen Bilimleri	24	4,04	,15			Görsel Sanatlar < Türkçe
Sosyal Bilgiler	21	3,85	,19			Görsel Sanatlar < Matematik Görsel Sanatlar < İngilizce
Beden Eğitimi	14	2,64	,35			Görsel Sanatlar < Fen Bilimleri
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	3,30	,28			Görsel Sanatlar < Sos. Bilgiler
Teknoloji ve Tasarım	10	2,96	,33			Müzik < Türkçe Müzik < Matematik
Görsel Sanatlar	9	2,00	,44			Müzik < İngilizce Müzik < Fen Bilimleri
Müzik	9	1,77	,27			Müzik < Sosyal Bilgiler
Bilişim teknolojileri	11	3,18	,26			

Tablo 31 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “4.EBA “Ders” bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanım” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda Beden Eğitimi öğretmenlerinin yanıtlarının Türkçe, Matematik, İngilizce, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Beden Eğitimi öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir. Görsel Sanatlar öğretmenlerinin yanıtlarının Türkçe, Matematik, İngilizce, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Görsel Sanatlar öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin yanıtlarının Türkçe, Matematik, İngilizce, Fen Bilimleri, Sosyal

Bilgiler öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Müzik öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 35

EBA Canlı Derslerde Video, Görsel, Ses, Sunum, Etkileşimli Kitap vb. Öğretim Materyallerini Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
Türkçe	38	3,89	,12	2,507	,008	Beden Eğitimi < İngilizce
Matematik	30	3,70	,18			Beden Eğitimi < Fen Bilimleri
İngilizce	21	4,47	,14			
Fen Bilimleri	24	4,08	,13			
Sosyal Bilgiler	21	3,76	,16			
Beden Eğitimi	14	3,28	,30			
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	3,61	,18			
Teknoloji ve Tasarım	10	4,20	,20			
Görsel Sanatlar	9	4,00	,33			
Müzik	9	3,66	,23			
Bilişim teknolojileri	11	4,00	,26			

Tablo 32 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “8.EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanırım” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda Beden Eğitimi öğretmenlerinin yanıtlarının İngilizce ve Fen Bilimleri öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Beden Eğitimi öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 36

Kendi Oluşturduğum Testleri EBA'da Sınavlarım Sayfasına Kaydederek Çevrimiçi Testler Oluştururum Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
Türkçe	38	2,31	,15	2,033	,032	Görsel Sanatlar < Fen Bilimleri
Matematik	30	2,16	,18			Müzik < Fen Bilimleri
İngilizce	21	2,19	,25			
Fen Bilimleri	24	2,87	,21			
Sosyal Bilgiler	21	2,47	,16			
Beden Eğitimi	14	2,21	,35			
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	2,30	,30			
Teknoloji ve Tasarım	10	2,10	,31			
Görsel Sanatlar	9	1,44	,24			
Müzik	9	1,66	,28			
Bilişim teknolojileri	11	2,63	,36			

Tablo 33 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “11.Kendi oluşturduğum testleri EBA'da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda Fen Bilimleri öğretmenlerinin yanıtlarının Görsel Sanatlar ve Müzik öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Fen Bilimleri öğretmenlerinin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 37

EBA’da Sınavlar Bölümünde Yer Alan Tarama Testleri, Alıştırılmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini Derslerimde Kullanırım Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
Türkçe	38	3,52	,14	8,967	,000	Beden Eğitimi < Türkçe
Matematik	30	3,36	,18			Beden Eğitimi < Matematik
İngilizce	21	3,23	,22			Beden Eğitimi < Fen Bilimleri
Fen Bilimleri	24	4,00	,18			Beden Eğitimi < Sosyal Bilgiler
Sosyal Bilgiler	21	3,71	,15			Görsel Sanatlar < Türkçe
Beden Eğitimi	14	2,07	,33			Görsel Sanatlar < Matematik
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	3,23	,32			Görsel Sanatlar < Fen Bilimleri
Teknoloji ve Tasarım	10	2,40	,30			Görsel Sanatlar < Sosyal Bilgiler
Görsel Sanatlar	9	2,00	,37			Müzik < Türkçe
Müzik	9	1,66	,28			Müzik < Matematik
Bilişim teknolojileri	11	2,72	,27			Müzik < Fen Bilimleri Müzik < Sosyal Bilgiler

Tablo 34 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “13.EBA’da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırılmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda Beden Eğitimi öğretmenlerinin yanıtlarının Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Beden Eğitimi öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir. Görsel Sanatlar öğretmenlerinin yanıtlarının Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Görsel Sanatlar öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin yanıtlarının

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Müzik öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 38

EBA Dersler Bölümünde Yer Alan Konu Anlatım Videolarını, Sunum, Uygulama ve Testleri Öğrencilerime Çalışma Olarak Gönderirim Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
Türkçe	38	3,28	,15	3,919	,000	Fen Bilimleri > Beden Eğitimi
Matematik	30	3,30	,16			Fen Bilimleri > Görsel Sanatlar
İngilizce	21	3,28	,25			Fen Bilimleri > Müzik
Fen Bilimleri	24	3,70	,20			Sosyal Bilgiler > Beden Eğitimi
Sosyal Bilgiler	21	3,61	,18			Sosyal Bilgiler > Görsel Sanatlar
Beden Eğitimi	14	2,57	,30			Sosyal Bilgiler > Müzik
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	3,30	,28			
Teknoloji ve Tasarım	10	2,70	,30			
Görsel Sanatlar	9	2,22	,32			
Müzik	9	2,22	,27			
Bilişim teknolojileri	11	3,00	,19			

Tablo 35 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “16.EBA Dersler bölümünde yer alan konu anlatım videolarını, sunum, uygulama ve testleri öğrencilerime çalışma olarak gönderirim” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda Fen Bilimleri öğretmenlerinin yanıtlarının Beden Eğitimi, Görsel Sanatlar, Müzik öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Fen Bilimleri öğretmenlerinin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yanıtlarının Beden

Eğitimi, Görsel Sanatlar, Müzik ğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Sosyal Bilgiler ğretmenlerinin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 39

EBA’da Dersimle İlgili evrimii Sınavlar Organize Ederim Maddesinin Branşa Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Branş	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
Türkçe	38	2,05	,13	2,101	,026	Görsel Sanatlar < Fen Bilimleri
Matematik	30	2,06	,19			Görsel Sanatlar < Sosyal Bilgiler
İngilizce	21	1,96	,19			Görsel Sanatlar < Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Fen Bilimleri	24	2,41	,23			Müzik < Fen Bilimleri
Sosyal Bilgiler	21	2,42	,25			Müzik < Sosyal Bilgiler
Beden Eğitimi	14	1,65	,25			Müzik < Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	13	2,38	,31			Beden Eğitimi < Fen Bilimleri
Teknoloji ve Tasarım	10	1,86	,38			Beden Eğitimi < Sosyal Bilgiler
Görsel Sanatlar	9	1,66	,23			Beden Eğitimi < Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Müzik	9	1,55	,29			
Bilişim teknolojileri	11	2,63	,27			

Tablo 36 incelendiğinde ankete katılan ğretmenlerin “24.EBA’da dersimle ilgili evrimii sınavlar organize ederim” maddesine verdiği yanıtlar arasında branş değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda Görsel Sanatlar ğretmenlerinin yanıtlarının Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Görsel Sanatlar ğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir. Müzik ğretmenlerinin yanıtlarının Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Müzik ğretmenlerinin ortalamalarının

daha düşük olduğu görülmektedir. Beden Eğitimi öğretmenlerinin yanıtlarının Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin yanıtlarına göre farklılaştığı ve Beden Eğitimi öğretmenlerinin ortalamalarının daha düşük olduğu görülmektedir.

4.4.5. Hizmet Sürelerine Göre Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanım durumlarını yansıtan maddeler ile hizmet süresi değişkeni tek yönlü ANOVA testi ile analiz edilmiş ve öğretmenlerin EBA kullanım durumları arasında bu değişkene göre anlamlı bir farkın olup olmadığına bakılmıştır. Bu değişkene göre “1.EBA “Sayfam” bölümünde öğrencilerle ve meslektaşlarımla iletişim kurmak için ileti, tartışma, oylama, etkinlik paylaşım”, “2.EBA “Ders” bölümünde yer alan Konu Anlatımı sekmesi altındaki videoları, doküman ve sunumları kullanırım”, “3.EBA “Ders” bölümünde yer alan Alıştırma sekmesi altındaki uygulamaları, oyunları ve testleri kullanırım”, “4.EBA “Ders” bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanırım”, “5.EBA “Ders” bölümünde seçilen konuya ait tüm alt konuların içeriklerinin öğrenciler tarafından tamamlanma oranını kontrol ederek öğrencilerin EBA kullanım performanslarını analiz ederim”, “7.EBA Canlı Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanırım”, “8.EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanırım”, “10.EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım”, “11.Kendi oluşturduğum testleri EBA’da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum”, “12.Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA’da Yaprak Testlerim sayfasına kaydederim”, “13.EBA’da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım”, “14.EBA Kütüphane bölümünde yer alan video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi içerikleri öğrencilerimle paylaşırım”, “15.EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum”, “16.EBA Dersler bölümünde yer alan konu anlatım videolarını, sunum, uygulama ve testleri öğrencilerime çalışma olarak gönderirim”, “17.EBA Raporlar bölümünden öğrencilere gönderdiğim çalışma raporlarını analiz ederim”, “18.EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendimi mesleki olarak geliştirmek için

kullanırım”, “19.EBA’da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum”, “20.Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo sayfasını kullanırım”, “21.EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için kullanırım”, “22.EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanırım” maddelerinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Hizmet süresi değişkenine göre yapılan analizde sadece “6.EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm”, “9.EBA’da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını Öğrenci Bazlı Raporlardan incelerim”, “23.EBA’da kendi dersime ait ders akışları oluştururum”, “24.EBA’da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim” maddelerinde anlamlı bir farkın olduğu görülmüş ve analiz sonuçları sırayla Tablo 37, Tablo 38, Tablo 39 ve Tablo 40’ta gösterilmiştir.

Tablo 40

EBA Üzerinden Yapılan Canlı Derslerde Öğrencilere Geri Bildirim Veririm Maddesinin Hizmet Süresine Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Hizmet Süresi	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
1-5 Yıl	12	4,41	,22	2,512	,043	1-5 Yıl > 16-20 Yıl
6-10 Yıl	65	3,69	,11			1-5 Yıl > 21 Yıl ve Üzeri
11-15 Yıl	48	3,60	,13			
16-20 Yıl	37	3,54	,14			
21 Yıl ve Üzeri	38	3,52	,13			

Tablo 37 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “6.EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm” maddesine verdiği yanıtlar arasında hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda 1-5 yıl hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarının 16-20 yıl ile 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarına göre farklılaştığı ve 1-5 yıl hizmet süresi olan öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 41

EBA'da Yapılan Canlı Derslere İlişkin Öğrenci Katılım Durumlarını Öğrenci Bazlı Raporlardan İncelerim Maddesinin Hizmet Süresine Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Hizmet Süresi	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
1-5 Yıl	12	4,16	,20	2,975	,021	1-5 Yıl > 6-10 Yıl
6-10 Yıl	65	3,23	,12			1-5 Yıl > 21 Yıl ve Üzeri
11-15 Yıl	48	3,45	,14			
16-20 Yıl	37	3,62	,15			
21 Yıl ve Üzeri	38	3,31	,15			

Tablo 38 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “9.EBA’da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını Öğrenci Bazlı Raporlardan incelerim” maddesine verdiği yanıtlar arasında hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda 1-5 yıl hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarının 6-10 yıl ile 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarına göre farklılaştığı ve 1-5 yıl hizmet süresi olan öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 42

EBA'da Kendi Dersime Ait Ders Akışları Oluştururum Maddesinin Hizmet Süresine Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Hizmet Süresi	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Tamhane T2)
1-5 Yıl	12	3,58	,46	3,686	,006	1-5 Yıl > 6-10 Yıl
6-10 Yıl	65	2,26	,12			1-5 Yıl > 11-15 Yıl
11-15 Yıl	48	2,54	,16			1-5 Yıl > 16-20 Yıl
16-20 Yıl	37	2,62	,17			1-5 Yıl > 21 Yıl ve Üzeri
21 Yıl ve Üzeri	38	2,57	,17			

Tablo 39 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “23.EBA’da kendi dersime ait ders akışları oluştururum” maddesine verdiği yanıtlar arasında hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olmadığı için Tamhane T2 testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda 1-5 yıl hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarının 6-10 yıl, 11-15 Yıl, 16-20 yıl, 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarına göre farklılaştığı ve 1-5 yıl hizmet süresi olan öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 43

EBA’da Dersimle İlgili Çevrimiçi Sınavlar Organize Ederim Maddesinin Hizmet Süresine Göre Analizini Gösteren Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Hizmet Süresi	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Anlamlı Fark (Scheffe)
1-5 Yıl	12	1,58	,22	3,469	,009	1-5 Yıl < 11-15 Yıl
6-10 Yıl	65	1,90	,12			6-10 Yıl < 11-15 Yıl
11-15 Yıl	48	2,47	,14			
16-20 Yıl	37	2,32	,17			
21 Yıl ve Üzeri	38	2,13	,16			

Tablo 40 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerin “24.EBA’da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim” maddesine verdiği yanıtlar arasında hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc ikili karşılaştırma analizi de yapılmış ve varyanslar homojen olduğu için Scheffe testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda 11-15 yıl hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarının 1-5 yıl ve 6-10 yıl hizmet süresine sahip öğretmenlerin yanıtlarına göre farklılaştığı ve 11-15 yıl hizmet süresi olan öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Bu bölümde araştırma sonucu elde edilen bulgulara dair tartışma ve yorumlara yer verilmiştir.

5.1. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgularla İlgili Tartışma

Araştırmaya katılan öğretmenler EBA'da bulunan video, doküman, sunum, uygulama, oyun ve testler aracılığıyla konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasının yeterliliği konusunda kararsız kalmıştır. Aynı zamanda öğretmenler uzaktan eğitim için EBA içeriklerinin yeterli olmadığını düşünmektedir. Bu araştırmayla benzer şekilde Keskin Yorgancı (2019) yaptığı bir çalışmada öğretmenlerin EBA'yı eğitim öğretim süreçlerinde faydalı bulmakla beraber içerik yönünden yetersiz ya da kısmen yeterli buldukları ve hali hazırda çok fazla tercih etmedikleri sonucuna ulaşmıştır. Yine Arslan (2019) yapmış olduğu çalışmada EBA'da içerik, ders, kurs bölümlerinin en sık kullanıldığı EBA'nın yararlı, gerekli ancak yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Araştırma sonucuna göre öğretmenler; tablet, bilgisayar, telefon, internet vb. donanım eksikleri nedeniyle öğrencilerin EBA'dan yeterince yararlanamadığını düşünmektedir. Aksoy (2017) ortaokul öğretmenleri ile yapmış olduğu bir çalışmada bu araştırmada elde edilen bulgularla benzer şekilde öğretmenlerin EBA kullanımında donanım-altyapı eksikliği ve içeriklerin yetersiz olması gibi sorunlarla karşılaştıkları sonucuna ulaşmıştır. Karasu (2018) ise yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin EBA'yı bildikleri, verimli ve kullanışlı gördükleri ancak fiziksel, alt yapı, internet yokluğu ve içerik hazırlama konusunda bilgi yetersizliği gibi nedenlerden dolayı EBA'nın kullanımında sıkıntıların yaşandığı sonucuna ulaşmıştır. Türker ve Dündar (2020), COVID-19 salgını sürecinde EBA üzerinden yürütülen uzaktan eğitim faaliyetlerinin lise öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesini amaçlamıştır. Araştırma sonucunda uzaktan eğitim sürecinde EBA'nın etkin ve verimli kullanılabilmesinin önündeki en büyük engel internet sorunları, donanım yetersizlikleri ve öğretmenlerin sistemi kullanma noktasındaki deneyimsizlikleri ile teknoloji kullanma becerilerinin zayıflığı olarak ifade edilmiştir.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin görüşlerine göre etkili ve kalıcı bir öğrenme için EBA ve EBA içeriklerinin tek başına yeterli olmadığı yönünde bulgular elde edilmiştir. Yine öğretmenlerin EBA üzerinden yapılan canlı derslerin etkili ve verimli olmadığı kanaatinde olduğu görülmüştür. Bunun nedenleri arasında donanım eksiklikleri, öğrencilerin ilgisizliği, canlı derslere katılımın zorunlu olmaması gibi etkenler olabilir. Yine araştırmada, öğretmenlerin çevrimiçi ortamda yapılan canlı derslere öğrenci aktif katılımının sağlanabileceği görüşüne de olumsuz baktığı bulguları elde edilmiştir. Öğrencilerin çevrimiçi derslere aktif katılımında sıkıntılar olması, öğrencinin canlı derse katılım oranını düşürebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenler EBA’da bulunan tarama testleri, alıştırmalar, kazanım kavrama testleri, beceri temelli testler ve tekrar testleri gibi ölçme değerlendirme araçları ile EBA üzerinden yapılan çevrimiçi sınavların kazanımların değerlendirilmesi için uygun olup olmadığı konusunda kararsız kalmışlardır. Yine EBA üzerinden öğrencilere ödev olarak gönderilen video, görsel, sunum, uygulama ve oyunlar gibi öğretim materyalleri ile birlikte tarama testleri, alıştırmalar, kazanım kavrama testleri, beceri temelli testler ve tekrar testleri gibi ölçme değerlendirme araçlarının etkili öğrenmeyi sağladığı görüşüne araştırmaya katılan öğretmenler kararsız kalmışlardır. Bunun nedenleri arasında EBA’da bulunan bu içeriklerin zenginlik derecesinin derslere göre farklılık göstermesi olabilir. Örneğin Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler gibi derslere ait EBA’da yer alan ölçme ve değerlendirme araçları Müzik, Görsel, Sanatlar, Beden Eğitimi gibi derslere göre daha zengindir. Araştırmada EBA’da bulunan ölçme ve değerlendirme araçlarının uzaktan eğitim süreçlerinde kullanımında branş değişkenine göre farklılaşmanın olduğu görülmüştür. Bu farklılaşmanın nedenlerinden de olan özellikle bazı derslere ait ölçme ve değerlendirme araçlarının EBA’da yeterince bulunmaması, öğretmenlerin bu yöndeki maddelerine ilişkin ortalama puanlarının düşmesinin nedenleri arasında olabilir.

5.2. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgularla İlgili Tartışma

Öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımı hakkındaki görüşlerinin cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu gibi değişkenleri açısından anlamlı olarak farklılaşmadığı bulguları elde edilmiştir. Varışoğlu

(2019) yaptığı bir çalışmada bu çalışmayla benzer olarak yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet yılı değişkenlerine göre EBA tutumlarında anlamlı bir farklılığın olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Benzer şekilde Arslan (2019) yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin EBA'ya ilişkin algılarında ve tutumlarında cinsiyet değişkenine göre bir farklılığın olmadığı sonucuna varmıştır.

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanımını ile ilgili görüşlerinin genel olarak branş ve hizmet süresi gibi değişkenleri açısından anlamlı olarak farklılaşmadığı bulguları elde edilmiştir. Bu anlamda çalışmanın ilk alt boyutunda yer alan 9 madde branş değişkeni açısından analiz edildiğinde sadece 2 maddede branş değişkenine göre anlamlı farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yine ilk alt boyutta yer alan ve öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanımını ile ilgili görüşlerini yansıtan 9 madde hizmet süresi değişkenine göre analiz edildiğinde sadece 1 maddede hizmet süresi değişkeninin göre anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür. Literatürde yer alan çalışmalarda yüz yüze eğitim süreçlerinde EBA'nın kullanımını ile ilgili öğretmen görüşlerinin söz konusu değişkenlerden etkilenmediği sonuçlarına benzer olarak uzaktan eğitim süreçlerinde EBA'nın kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerinin de bu değişkenlerden etkilenmediği görülmektedir.

5.3. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA Kullanım Durumlarına Yönelik Bulgularla İlgili Tartışma

Araştırmaya katılan öğretmenler, EBA'yı öğretmen ve öğrencilerin güvenli bir şekilde iletişim kurabileceği bir platform olarak görmektedir. Ancak öğretmenlerin çoğu meslektaşları ve öğrencileri ile iletişim kurmak için EBA'da ileti, oylama, etkinlik, tartışma gibi paylaşımlar yapmamaktadır. EBA'nın bir sosyal medya gibi kullanılmasına imkân tanıyan bu özelliklerin öğretmenler tarafından kullanılmamasının nedenleri arasında EBA'da bu paylaşımları yapmanın öğretmenlerin sıklıkla kullandığı sosyal medya araçlarına göre daha zor ve zaman alıcı olması olabilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin EBA'da hazır olarak bulunan video, görsel, sunum, uygulama ve oyunlar gibi öğretim materyalleri ile birlikte tarama testleri, alıştırmalar, kazanım kavrama testleri, beceri temelli testler ve tekrar testleri gibi ölçme değerlendirme araçlarını kullanımının orta düzeyde olduğu ancak kendi hazırladıkları öğretim materyallerini ve ölçme değerlendirme araçlarını EBA'da paylaşmadığı bulguları elde edilmiştir. Yine bu sonucu destekler nitelikte öğretmenlerin büyük bir kısmının

EBA’da bulunan içerik üretim sistemini kullanmadıkları bulguları elde edilmiştir. Ayrıca öğretmenler kendi oluşturdukları öğretim materyallerini EBA’ya aktarabileceği EBA Dosyalarım bölümünü de yeterince kullanmadığı bulguları elde edilmiştir. Bu durumun nedenleri arasında öğretmenlerin video, görsel, sunum, uygulama ve oyun gibi dijital öğretim materyalleri tasarlama konusunda yetersiz olması olabilir. Yine öğretmenler ölçme ve değerlendirme araçları hazırlama, bunları çevrimiçi ortama transfer etme, çevrimiçi sınavlar organize etmek gibi becerilerini geliştirmek için eğitime ihtiyaç duyuyor olabilir. Nitekim bu görüşü destekler nitelikte Ayan (2018) yapmış olduğu bir çalışmada; öğretmenlerin e-içerik kullanma ve geliştirme süreçlerinde kendi branşları bazında daha çok hizmet öncesi ve hizmetiçi eğitim almaya ihtiyaçları olduğu, sunulan e-içeriğin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi gerektiği, EBA'nın kullanıcılar için kullanım kolaylığı sağlaması gerektiği, EBA konusunda daha fazla tanıtıma ihtiyaç olduğu sonucuna varmıştır. Kuloğlu (2018) ise yapmış olduğu bir araştırmada öğretmenlerin EBA'yı en çok içerik sağlamak için kullandıkları, EBA’da içerik geliştirme ve bu içerikleri paylaşma konusunda ise yetersiz kaldıkları sonucuna ulaşmıştır. Demir, Özdiç ve Ünal (2018) ise yapmış olduğu çalışmada, öğretmenlerin tamamının EBA’yı derse hazırlık, soru sorma ve konu anlatmak için kullandığı sonucu ortaya çıkmıştır. Bunun yanında EBA’nın sosyal medya hesaplarının takip edilmediği, öğretmen ve öğrencilerin paylaşım konusunda yetersiz oldukları ve içerik üretimine katkı sunmadıkları tespit edilmiştir. Arslan (2019) yapmış olduğu çalışmada ise öğretmenlerin EBA'yı sık kullanmadığı, EBA’da içerik üretme, paylaşmadan ziyade var olan içeriği kullandığı bulgularını elde etmiştir. Kalemkuş (2016) yaptığı araştırmada öğretmenlerin EBA’daki video, animasyon, simülasyon ve diğer görsel materyallerden yararlanmak için EBA’yı kullandığı sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışma ve literatürdeki diğer çalışmalar öğretmenlerin EBA’da var olan içerikleri kullanmakla yetindiğini, kendilerinin içerik üreterek EBA’da paylaşma konusunda yetersiz kaldıklarını göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin EBA üzerinden canlı ders faaliyetlerini aktif olarak yaptıkları, canlı derslerin verimliliğini arttırmak için derslerde farklı öğretim yöntem ve tekniklerine başvurdukları görülmektedir. Öğretmenlerin canlı derslerde video, görsel, ses dosyası, etkileşimli kitap gibi dokümanlarla çevrimiçi derslerde farklı öğretim materyallerini kullandıkları ve çevrimiçi derslerde öğrencilere sık sık geri bildirim verdikleri bulgularına ulaşılmıştır. Yine araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun uzaktan eğitim süreçlerinde EBA platformu haricinde Zoom, Google Meet, Skype gibi platformlarda canlı dersler yaptığı bulguları elde edilmiştir. Bunun

sebebi EBA'nın canlı ders alt yapısının aynı anda tüm öğrenci ve öğretmenlerin çevrimiçi ders yapmasına imkân tanımaması olabilir. Ayrıca farklı platformlarda yapılan canlı derslerde öğretmenlerin video, görsel, sunum, etkileşimli kitap, grafik tablet gibi farklı öğretim materyallerini ve araçlarını daha efektif kullanması, öğretmenleri EBA harici platformlarda çevrimiçi dersler organize etmeye zorluyor olabilir. EBA'da canlı ders yapma özelliği salgın süreci ile başlayan uzaktan eğitim süreçleri ile birlikte EBA'ya dahil edilen bir özelliktir. Canlı ders özelliğinin salgın sürecinde zorunlu olarak kullanılması öğretmenlerin EBA kullanma durumları üzerinde pozitif bir etki yarattığı düşünülebilir. Salgından önceki süreçte kendini EBA kullanmak zorunda hissetmeyen öğretmenler, uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin başlaması ile birlikte zorunlu olarak EBA kullanmaya başlamıştır. Bu nedenlerle canlı ders özelliğinin EBA'nın tanınırlığını arttırdığı göz önüne alındığında EBA alt yapısının güçlendirilmesi ve canlı ders bölümünde öğretmenlerin kullanabildiği özelliklerin zenginleştirilmesi, öğretmenlerin EBA kullanım durumlarının daha da iyileşmesini sağlayabilir.

Araştırmada öğretmenlerin EBA üzerinde yer alan mesleki gelişim araçlarını orta düzeyde kullandıkları bulguları elde edilmiştir. Öğretmenlerin ders dışı sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluşturma ve EBA üzerinden bu grupları yönetme konusunda yetersiz kaldıkları, öğrencilerin ders dışı aktiviteleri ile ilgili bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo bölümünü kullanma konusunda da yetersiz kaldıkları bulguları elde edilmiştir. Öğretmenlerin EBA Portfolyo bölümünü az kullanma nedenleri arasında öğretmenlerin bu bölümü yeterince tanımamasıyla birlikte öğrenci bilgilerini bu bölüme işlemenin mevzuat açısından zorunlu olmaması olabilir.

5.4. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgularla İlgili Tartışma

Bu çalışmanın ikinci alt boyutunda yer alan öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanım durumları ile ilgili 24 madde cinsiyet, eğitim durumu, branş, hizmet süresi, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu gibi değişkenler açısından karşılaştırılmıştır.

Araştırmada genel olarak öğretmenlerin cinsiyetlerine göre EBA kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Cinsiyete göre yapılan karşılaştırmada öğretmenlerin EBA kullanım durumu ile ilgili maddelerden 5 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak farklılaştığı, 19 tanesinin ise anlamlı olarak farklılaşmadığı bulguları elde edilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre anlamlı farkın olduğu

maddelere bakıldığında, bu maddelerin EBA’da yer alan ölçme değerlendirme araçlarını kullanma, EBA’da çevrimiçi sınavlar organize etme ve özgün ders materyalleri tasarlayarak bunları EBA’da paylaşma ile ilgili maddeler olduğu görülmektedir. Anlamlı farkın olduğu maddelerde erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha yüksek madde ortalamasına sahip olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Araştırmada genel olarak öğretmenlerin eğitim durumlarına göre EBA kullanım durumları arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Eğitim durumu değişkenine göre yapılan karşılaştırmada EBA kullanım durumları ile ilgili maddelerden 5 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak farklılaştığı, 19 tanesinin ise anlamlı olarak farklılaşmadığı bulguları elde edilmiştir. Anlamlı farkların olduğu maddelere incelendiğinde bu maddelerin EBA’daki mesleki gelişim fırsatlarından yararlanma, EBA’da canlı dersler organize etme, EBA’da ders akışı ve listeler gibi ders planı yapma, EBA’yı ders dışı sosyal kulüp ve çalışmalar için kullanma ve kendi oluşturduğu özgün ders materyallerini EBA’da paylaşma gibi maddeler olduğu görülmektedir. Anlamlı farkın olduğu bu maddelerde yüksek lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek madde ortalamasına sahip olduğu bulguları elde edilmiştir.

Araştırmada EBA ile ilgili eğitime katılma değişkenine göre yapılan karşılaştırmada EBA kullanım durumları ile ilgili maddelerden 4 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak farklılaştığı, 20 tanesinin ise anlamlı olarak farklılaşmadığı bulguları elde edilmiştir. Bu maddelerin EBA’da yer alan ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanımı ve EBA’da çevrimiçi sınavlar organize etmeyle ilgili olduğu görülmektedir. EBA ile ilgili bir eğitime katılanların bu maddelerle ilgili ortalama puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Araştırma bulguları aynı zamanda öğretmenlerin EBA’da bulunan mesleki gelişim fırsatlarından yeterince yararlanmadığını göstermektedir. EBA ile ilgili eğitimlere katılma konusunda öğretmenlerin gönüllülük durumu bu eğitimlerin verimliliğini etkileyebilir. EBA ile ilgili eğitimlerin verimlilik sorunu öğretmenlerin EBA eğitimlerine katılan öğretmenlerin EBA kullanım performanslarını artırmıyor olabilir.

Araştırmada branş değişkenine göre yapılan karşılaştırmada EBA kullanım durumları ile ilgili maddelerden 8 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak farklılaştığı, 16 tanesinin ise anlamlı olarak farklılaşmadığı bulguları elde edilmiştir. Branş değişkenine göre öğretmenlerin EBA kullanma durumları arasında anlamlı bir farklılığın olmasının nedenlerinde biri, EBA’da bulunan video, görsel, sunum, uygulama

ve oyunlar gibi öğretim materyalleri ile birlikte tarama testleri, alıştırmalar, kazanım kavrama testleri, beceri temelli testler ve tekrar testleri gibi ölçme değerlendirme araçlarının derslere göre farklılık göstermesi olabilir. Örneğin, Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler gibi derslere ait öğretim materyali ve ölçme değerlendirme araçları EBA’da daha zengin olarak bulunurken; Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Bilişim Teknolojileri gibi derslere ait öğretim materyalleri ve ölçme değerlendirme araçları EBA’da yeterince bulunmamaktadır. Bu durum öğretmenlerin branşlarına göre EBA kullanım durumları arasındaki farkın ana nedenlerinden birini teşkil ediyor olabilir. Yine öğretmenler EBA içeriklerinin uzaktan eğitim süreçlerinde etkili ve kalıcı öğrenmeyi sağlamada yetersiz kaldığı görüşündedirler. Bu nedenlerle öğretmenler EBA’da bulunan öğretim materyalleri ile birlikte ölçme değerlendirme araçlarını yetersiz oldukları gerekçesiyle kullanmıyor olabilirler. Kuloğlu (2018) yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin EBA’da bulunan ders içeriklerini sayıca yeterli fakat verimsiz olarak değerlendirdiğini ve EBA’da daha kaliteli içeriklerin bulunmasını beklediklerini belirtmiştir. Yine Alabay (2015) yapmış olduğu çalışmada, bu çalışma ile benzer bir şekilde, öğretmenlerin branşlarına göre EBA kullanım oranları arasında anlamlı farklılıklara rastlandığı sonucuna varmıştır.

Araştırmada hizmet süresi değişkenine göre yapılan karşılaştırmada EBA kullanım durumları ile ilgili maddelerden 4 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak farklılaştığı, 20 tanesinin ise anlamlı olarak farklılaşmadığı bulguları elde edilmiştir. Bu durumda araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki deneyimleri ile EBA kullanım durumları arasında genel olarak anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Ancak Arslan (2019) yapmış olduğu bir çalışmada öğretmenlerinin EBA’ya yönelik algıları, kullanım sıklıkları ve inançları; öğretmenlerin yaş, mesleki deneyim ve Fatih Projesi hakkında bilgi sahibi olma değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna varmıştır. Yine Aztekin (2020) yapmış olduğu bir çalışmada Genç ve mesleki kıdemi daha düşük olan öğretmenlerin EBA farkındalık düzeylerinin nispeten daha yüksek olduğu ve EBA’ya karşı daha olumlu tutumlar geliştirdikleri böylece EBA kullanım durumlarının mesleki deneyime göre değiştiği sonuçlarına varmıştır. COVID-19 salgını ile başlayan uzaktan eğitim süreçleri öncesinde EBA, okul öğrenmelerini destekleyen ve kullanımı zorunlu olmaktan ziyade isteğe bağlı bir platform olarak karşımıza çıkmaktadır. Salgın süreci ile başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde ise EBA eğitim öğretim faaliyetlerinin merkezine oturmuş ve öğretim faaliyetlerinin çoğunun gerçekleştirildiği bir platform hüviyetine evrilmiştir. Bu çalışma ile söz konusu

çalışmalar arasında mesleki deneyime göre EBA kullanım durumları arasında farklı sonuçlar ortaya çıkmasının nedeni EBA'nın yaşadığı bu dönüşüm olabilir. Hizmet süresi değişkeninden etkilenen maddelerin EBA üzerinden yapılan canlı derslerle ilgili olduğu görülmektedir. Mesleki deneyimi 1-5 yıl arası olan öğretmenlerin EBA üzerinden yapılan canlı derslerle ilgili maddelerde ortalama puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Mesleki deneyim arttıkça EBA canlı ders ortalamalarının azaldığı bulgularına ulaşılmıştır. Hizmet süresi değişkeninde etkilenen bir diğer maddelerden olan EBA üzerinden çevrimiçi sınavlar organize etmede ise tam tersi bulgular elde edilmiştir. Bu maddelerde ise 1-5 yıl arası mesleki deneyime sahip öğretmenler daha az ortalamaya ulaşırken, 11-15 yıl arası mesleki deneyime sahip öğretmenler en yüksek ortalamaya ulaştığı görülmektedir.

BÖLÜM VI

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir. Yine bu sonuçlar doğrultusunda bundan sonra yapılacak çalışmalara ve uygulamalara dönük öneriler sunulmuştur.

6.1. Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlar aşağıda alt başlıklara bağlı olarak sunulmuştur.

6.1.1. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA'nın Kullanımına İlişkin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımına ilişkin görüşleri ile ilgili çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır. Bu yöndeki sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

- Katılımcılar uzaktan eğitim süreçlerinde EBA'da bulunan video, doküman, sunum, uygulama, oyun ve testler aracılığıyla konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasının yeterliliği konusunda kararsız kalmıştır.
- Katılımcılar uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden gönderilen ödevlerin etkili öğrenmeyi sağlaması konusunda kararsız kalmıştır.
- Katılımcılar uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden yapılan canlı derslerin etkili ve kalıcı öğrenmeyi sağlamadığını düşünmektedir.
- Katılımcılar uzaktan eğitim süreçlerinde tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrencilerin EBA'dan yeterince yararlanamadığını düşünmektedir.
- Katılımcılar EBA'nın öğretmen ve öğrencilerin birbirleri ile güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği bir platform olduğunu düşünmektedir.
- Katılımcılar uzaktan eğitim süreçlerinde öğrencilerin EBA üzerinden kendi kendilerine öğrenebileceği fikrine olumsuz bakmaktadır.

6.1.2. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanımına Yönelik Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanımına ilişkin görüşleri cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu, branş ve hizmet süresi gibi değişkenler açısından karşılaştırılmıştır. Bu yöndeki sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

- Katılımcıların uzaktan eğitimde EBA kullanımına ilişkin görüşlerinin cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenlerinden etkilenmediği sonucuna ulaşılmıştır. EBA kullanımı ile ilgili öğretmen görüşlerini yansıtan 9 madde ayrı ayrı cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenine göre karşılaştırılmış ve tüm maddeler için öğretmen görüşleri arasında bu değişkenlere göre anlamlı farkın olmadığı görülmüştür.
- Katılımcıların uzaktan eğitimde EBA kullanımına ilişkin görüşlerinin branş ve hizmet süresi değişkenlerinden genel olarak etkilenmediği sonucuna ulaşılmıştır. EBA kullanımı ile ilgili öğretmen görüşlerini yansıtan 9 maddeden 2'sinin branş değişkeni açısından, 1'inin ise hizmet süresi değişkeni açısından anlamlı olarak farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

6.1.3. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreçlerinde EBA Kullanım Durumlarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanım durumlarına ilişkin çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır. Bu yöndeki sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

- Araştırmaya katılan öğretmenler, EBA'yı öğretmen ve öğrencilerin güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği bir platform olarak düşünmesine rağmen, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu EBA'yı öğrencilerle ve meslektaşları ile iletişim kurmak için kullanmamaktadır.
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden aktif olarak canlı ders yapmaktadır.. Öğretmenlerin canlı derslerde farklı öğretim yöntem ve tekniklerini; video, görsel, sunum, etkileşimli kitap

vb. çeşitli materyallerini kullandıkları görülmektedir. Yine öğretmenlerin canlı derslerde öğrencilere geri bildirim verdiği ve öğrencilerin canlı derse katılım istatistiklerini EBA üzerinden analiz ettiği görülmektedir.

- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu uzaktan eğitim süreçlerinde EBA platformu haricinde Zoom, Google Meet, Skype gibi platformlarda canlı dersler yapmaktadır.
- Öğretmenler EBA'da yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testleri gibi değerlendirme araçlarını derslerinde kullanmaktadır. Ancak kendi oluşturdukları değerlendirme araçlarını EBA'ya yükleyip bunları derslerinde kullanma anlamında EBA'nın sunduğu imkânlardan yeterince yararlanmamaktadır. EBA'da yer alan ölçme değerlendirme araçlarını Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, İngilizce gibi branşlar daha fazla kullanırken, Teknoloji Tasarım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi, Bilişim Teknolojileri gibi merkezi sınavlarda soru çıkmayan derslere ait branşların çok az kullandığı görülmektedir.
- Öğretmenler EBA'da bulunan video, görsel, sunum, uygulama ve oyunlar gibi öğretim materyallerini derslerinde kullanmaktadır. Ancak ölçme değerlendirme araçlarının kullanımında olduğu gibi Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, İngilizce gibi branşlar bu materyalleri daha fazla kullanırken, Teknoloji Tasarım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi, Bilişim Teknolojileri gibi branşların çok az kullandığı görülmektedir. Aynı durum bu öğretim materyallerinin öğrencilere EBA üzerinden çalışma veya ödev olarak gönderilmesi için de geçerlidir.
- Öğretmenler EBA'da bulunan video, görsel, sunum, uygulama ve oyunlar gibi öğretim materyallerini ayrı ayrı derslerinde kullanırken, bu materyallerden liste oluşturup bu listeyi derslerinde kullanmamakta ve bu listeleri öğrencilere ödev veya çalışma olarak göndermemektedir.
- Öğretmenler EBA'yı sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluşturmak gibi ders dışı faaliyetler amacıyla yeterince kullanmamaktadır.
- Öğretmenlerin EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendilerini geliştirmek için kullanma düzeyleri orta düzeydedir.

- Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo bölümü öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu tarafından yeterince kullanılmamaktadır.
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, video, görsel, sunum, uygulama ve oyunlar gibi özgün ders materyalleri üretmeleri için kendilerine çeşitli imkanlar sunan EBA İçerik Üretim Sistemini yeterince kullanmamaktadır.
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu kendine ait eğitim öğretim materyallerini depolamak ve bunları öğrencileri ile paylaşmak için EBA'yı yeterince kullanmamaktadır.
- Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu EBA üzerinden çevrimiçi sınav organize etmemektedir.

6.1.4. Çeşitli Değişkenler Açısından Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde EBA Kullanım Durumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanım durumları cinsiyet, eğitim durumu, EBA ile ilgili eğitime katılma durumu, branş ve hizmet süresi gibi değişkenler açısından karşılaştırılmıştır. Bu yöndeki sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

- Cinsiyet değişkenine göre yapılan karşılaştırmada öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanım durumlarını yansıtan 24 maddeden sadece 5 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak farklılaştığı, cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farkların görüldüğü bu maddelerde erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha yüksek madde ortalamalarına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Eğitim durumu değişkenine göre yapılan karşılaştırmada öğretmenlerin uzaktan eğitimde EBA kullanım durumlarını yansıtan 24 maddeden sadece 5 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak farklılaştığı, eğitim durumu değişkeni açısından anlamlı farkların görüldüğü bu maddelerde yüksek lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek madde ortalamalarına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- EBA ile ilgili eğitime katılma durumu değişkenine göre yapılan karşılaştırmada öğretmenlerin EBA kullanım durumlarını yansıtan 24 maddeden sadece 4 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak

farklılaştığı, bu değişken açısından anlamlı farkların görüldüğü bu maddelerde EBA ile ilgili eğitime katılanların katılmayanlara göre daha yüksek madde ortalamalarına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Branş değişkenine göre yapılan karşılaştırmada öğretmenlerin EBA kullanım durumlarını yansıtan 24 maddeden sadece 8 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler branşların EBA'yı daha çok kullandığı görülürken, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi gibi branşların ise EBA'yı daha az kullandıkları görülmüştür.
- Hizmet süresi değişkenine göre yapılan karşılaştırmada öğretmenlerin EBA kullanım durumlarını yansıtan 24 maddeden sadece 4 tanesinin bu değişken açısından anlamlı olarak farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu maddelerden EBA üzerinden yapılan canlı derslerle ilgili maddelerde mesleki kıdemi daha düşük öğretmenlerin daha yüksek madde ortalamasına sahip olduğu görülürken, EBA'daki ölçme ve değerlendirme materyallerinin kullanımı ile ilgili maddelerde ise mesleki kıdemi yüksek öğretmenlerin daha yüksek madde ortalamasına sahip olduğu görülmüştür.

6.2. Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında, gelecekte yapılacak çalışmalara ve uygulamalara dönük öneriler aşağıda sunulmuştur.

6.2.1. Uygulamaya Dönük Öneriler

- Öğretmenler EBA üzerinden yapılan canlı derslerin etkili öğrenmeyi sağlamada yetersiz kaldığını düşünmektedir. Ayrıca EBA harici platformlarda canlı dersler organize ettiklerini belirtmektedirler. EBA'da yapılan canlı derslerin etkili ve verimliliğini arttırmak için öğretmenlerin farklı yöntem, teknik ve materyal kullanmalarını sağlayacak şekilde EBA Canlı Ders Sistemi geliştirilebilir. Ayrıca EBA üzerinden daha fazla sayıda ve sürede canlı ders yapılacak şekilde sistem alt yapısı iyileştirilebilir.
- Öğrencilerin EBA'ya erişimini kolaylaştırmak için internet ve donanım eksikliklerinin giderilmesi gerekmektedir. Uzaktan eğitim sona erip yüz yüze eğitim başlasa bile öğrencilerin okul öğrenmelerini desteklemesi için

EBA'ya erişimi için öğrencilerin donanım ve internet eksiklikleri giderilebilir.

- Öğretmenler kendi oluşturdukları ölçme ve değerlendirme araçlarını EBA'ya yükleme, bunları öğrencileri ve meslektaşları ile paylaşma konusunda yetersiz kalmaktadır. Bu kapsamda öğretmenlere ölçme ve değerlendirme araçları geliştirme konusunda eğitim verilebilir. Ayrıca geliştirdikleri ölçme değerlendirme araçlarını EBA aracılığıyla öğrencileri ve meslektaşları ile paylaşması konusunda farkındalık yaratılabilir.
- EBA'da bulunan video, görsel, sunum, uygulama ve oyunlar gibi öğretim materyallerinden daha fazla yararlanabilmeleri için Teknoloji Tasarım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi, Bilişim Teknolojileri gibi derslere ait eğitim öğretim materyalleri ile EBA'nın zenginleştirilmesi gerekmektedir.
- EBA'nın sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları gibi ders dışı sosyal ve kültürel faaliyetlerde daha efektif kullanılabilmesi için EBA'da gerekli güncellemeler yapılabilir.
- Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo bölümünün daha efektif kullanımı için gerekli mevzuat düzenlemesi yapılabilir.
- Öğretmenlerin kendilerine özgün ders materyalleri geliştirebilmesi, bunları öğrencileri ve meslektaşları ile paylaşabilmesi için EBA İçerik Üretim Sistemi daha kullanışlı hale getirilebilir. Ayrıca öğretmenlere içerik üretimi konusunda eğitim verilebilir.
- Öğretmenlerin EBA kullanımı ile ilgili genel performanslarının yükseltilmesi için EBA veya FATİH Projesi ile ilgili herhangi bir eğitime katılmayan öğretmenler için hizmetiçi eğitim faaliyetleri düzenlenebilir.

6.2.2. Araştırmacılara Dönük Öneriler

- Bu araştırma pandemi şartlarında katılımcılara ulaşmanın güçlüğü nedeniyle sadece öğretmenlerle sınırlı tutulmuştur. Gelecek araştırmalarda öğrenciler, veliler ve okul yöneticileri gibi eğitim ekosisteminin diğer paydaşları da araştırmalara dahil edilebilir.

- Bu araştırmada pandemi Şartlarında veri toplamanın g¼çlükleri nedeniyle anket yoluyla veriler toplanmıştır. Gelecekte yapılacak araştırmalarda veri toplama araçları çęitlendirilerek araştırma sonuçlarının daha da zenginleştirilmesi sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Abazaoğlu, İ. ve Umurhan, H. (2015). Uzaktan eğitim ve öğretim üyelerini uzaktan eğitime teşvik eden faktörler. *Journal of Research in Education and Teaching*, 4(4), 35.
- Adıyaman, Z. (2002). Uzaktan eğitimle yabancı dil eğitimi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 1, 92-97.
- Ağır, A. (2014). Etkileşimli tahtalar için ortaöğretim coğrafya videolarının değerlendirilmesi: öğretmen görüşleri. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 23-28.
- Aksoy N. (2017). EBA'nın kullanım amacı, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Aktay, S. ve Keskin, T. (2016). Eğitim bilişim ağı (EBA) incelemesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 27-44
- Alabay, A. (2015). Ortaöğretim öğretmenlerinin ve öğrencilerinin eğitimde bilişim ağı kullanımına ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Altın, H.M. (2014). Öğrenci öğretmen, yönetici ve veli bakış açısıyla FATİH projesinin incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Başkent Üniversitesi, Türkiye
- Arslan, E. (2019). Eğitim bilişim ağına ilişkin okulöncesi öğretmenlerinin görüşleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize.
- Arslan, E. (2019). Ortaokul öğretmenlerinin ve öğrencilerinin eğitim bilişim ağı platformu hakkındaki görüşleri: Hatay ili örneği. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Atalay, M. (2019). Ortaokullarda eğitim bilişim ağının incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Ayan, E. (2018). Öğretmenlerin eğitim bilişim ağı içeriğini kullanma ve e-içerik geliştirme durumlarının incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aziz, A. (1982). *Radyo ve televizyonla eğitim*. Ankara Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Merkezi (EFAM). Ankara: Sevinç Matbaası.

- Aztekin, B. (2020). Öğretmenlerin eğitim bilişim ağına yönelik farkındalık düzeyleri ve tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Bertiz, Y. (2017). Çevrimiçi sosyal eğitim platformlarının kullanılabilirliklerinin değerlendirilmesi: Eğitim bilişim ağı sistemi örneği. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi)*, 1(2), 63-76.
- Bircan, H., Eleroğlu, H., Arslan R. ve Ersoy, M. (2018). Cumhuriyet Üniversitesi öğrencilerinin uzaktan eğitimde sunulan derslere yönelik bakış açısı. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5(12), 91- 100.
- Birişçi, S. (2013). Video konferans tabanlı uzaktan eğitime ilişkin öğrenci tutumları ve görüşleri. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 2(1), 24-40.
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açık Öğretim Uygulamaları ve Araştırma Dergisi*. 2, 85-124
- Büyükerşen, Y. ve Özgü, T. (1980). *Açıköğretim fakültesi ve Türk eğitim sisteminin sorunlarına çözüm imkanları*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. , Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F.(2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*, Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (2014). *Spss ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi* (3. baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Cohen, L. & Manion, L. (1994). *Research methods in education* (fourth edition). USA: Routledge.
- Coşkunserçe, O. ve İşçitürk, G. B. (2019). Eğitim bilişim ağı (EBA) platformu hakkında öğrencilerin farkındalığının artırılmasına yönelik bir durum çalışması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research Education*, 7(1), 260-276.
- Çalışkan, G. (2018). Yeniliğin öğretim etkinliklerine yayılmasında öğretmenlerin karar verme sürecinde kullandıkları iletişim kanalları: Eğitim bilişim ağı platformu örneği. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Çallı, İ., İşman, A. ve Torkul, O. (2001). Sakarya Üniversitesinde uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve geleceği. *I. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu ve Fuarı*.
- Çiftçi, S., Taşkaya, S.M. & Alemdar, M. (2013). The opinions of classroom teachers about fatih project. *Elementary Education Online*, 12(1), 227-240.

- Çümen, V. ve Tüysüz, C. (2016). EBA ders web sitesine ilişkin ortaokul öğrencilerinin görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 278-296.
- Daniel, J.S. (1996). Mega-universities and knowledge media: Technology strategies for higher education. *Psychology Press*.
- Daugherty, M., & Funke, B.L. (1998). University faculty and student perceptions of web-based instruction. *Journal of Distance Education*,
- Demir, D. , Özdiç, F. ve Ünal, E . (2018). Eğitim bilişim ağı portalına katılımın incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20 (2) , 407-422.
- Dinçer, S. (2012). FATİH projesi hakkında öğretim elemanlarının görüşleri. 6. *International Computer & Instructional Technologies Symposium, October 4th - 6th 2012* Gaziantep University
- Durmuşçelebi, M ve Temircan, S. (2017). MEB eğitim bilişim ağındaki eğitim materyallerinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7 (13) , 632-652.
- Ekici, M., Arslan, İ., ve TÜZÜN, H., (2016). Eğitim bilişim ağı web portalı kullanılabilirliğinin göz izleme yöntemiyle değerlendirilmesi. *Eğitim Teknolojileri Okumaları 2016 (pp.273-297)*, Ankara: Salmat Basım Yayın.
- Elçiçek, A. (2019). Eğitim bilişim ağı web sitesinin öğretmenler tarafından kullanım sıklığının incelenmesi: Mardin ili Kızıltepe ilçesi örneği. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Emre, Y. (2004). “Kitle İletişim Araçlarının ve WWW Teknolojilerinin Uzaktan Eğitim Uygulamalarında Kullanılması”
- Ergüney, M. (2015). Uzaktan eğitimin geleceği: MOOC (massive open online course). *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(4), 15-22.
- Eygü H. ve Karaman, S. (2013). Uzaktan eğitim öğrencilerinin memnuniyet algıları üzerine bir araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 36-59.
- Gore, H. (2014). Massive open online courses (MOOCs) and their impact on academic library services: Exploring the issues and challenges. *New Review of Academic Librarianship*, 20(1), 4-28.
- Gökdemir, A. (2020). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin EBA'ya yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.

- Gürer, M. D., Tekinarslan, E. ve Yavuzalp, N. (2016). Çevrimiçi ders veren öğretim elemanlarının uzaktan eğitim hakkındaki görüşleri. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 7(1).
- Güven, C. ve Türker A. (2016). Lise öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı projesinden yararlanma düzeyleri ve proje ile ilgili görüşleri, *Eğitim-Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(1)
- Güvendi, G.M. (2014). Millî Eğitim Bakanlığı'nın öğretmenlere sunmuş olduğu çevrimiçi eğitim ve paylaşım sitelerinin öğretmenlerce kullanım sıklığının belirlenmesi: Eğitim bilişim ağı (EBA) örneği. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Holmberg, B. (1995). *Theory and practice of distance education*. London: Routledge.
- İçten, T. (2006). Uzaktan eğitim öğrencileri için çevrimiçi sınav sistemi uygulamasının geliştirilmesi. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İşman, A. (1998). *Uzaktan eğitim*. Sakarya: Değişim Yayınları.
- Kalaycı, Ş. (2006). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi* (15. baskı). Ankara: Nobel.
- Keser H. & Karahoca D. (2010). Designing a project management e-course by using project based learning. *Procedia Social And Behavioral Sciences*, 2, 5744-5754.
- Köseoğlu, P. ve Soran, H. (2005) Biyoloji dersinde araç-gereç kullanımını açısından öğretmen yeterlilikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 150-158.
- Kalaycı, Ş. (Ed.) (2006). *Spss uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil.
- Kalemkuş, F. (2016). Ortaöğretimdeki öğretmen ve öğrencilerin eğitim bilişim ağına ilişkin görüşleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Karasu, T. (2018). İmam hatip meslek ve dikap dersi öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı ile ilgili görüşleri. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 925-943.
- Kartal, M. (2017). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı hakkındaki görüşleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Kaysı, F., ve Aydın, H. (2014). FATİH projesi kapsamında tablet bilgisayar içeriklerinin değerlendirilmesi. *e-International Journal of Educational Research*, 5(3), 72-85.

- Keskin Yorgancı, F. (2019). Ortaokul matematik öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı projesinden yararlanma düzeyleri ve proje hakkındaki görüşleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Kınık, A.M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21, 73-94
- Kuloğlu, M. E. (2018). İngilizce öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı kullanım durumlarının incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Kurtdede Fidan, N, Erbasan, Ö. ve Kolsuz, S. (2016). Sınıf öğretmenlerinin eğitim bilişim ağından yararlanmaya ilişkin görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(45), 626-637.
- Kurtdede, N. F. (2008). İlköğretimde araç gereç kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri. *AKÜ Eğitim Fakültesi, Afyon*.
- Kuyubaşoğlu, R, Kılıç, F. (2019). Ortaokul öğretmenlerinin görüşlerine göre eğitim bilişim ağı kullanım düzeylerinin incelenmesi. *Journal of Advanced Education Studies*, 1 (1) , 32-52.
- Metin, A. E., Karaman A. ve Aksoy Şaştım, Y. (2017). Öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine bakış açısı ve uzaktan eğitim İngilizce dersinin verimliliğinin değerlendirilmesi: Banaz Meslek Yüksekokulu. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 640-652.
- Milli Eğitim Bakanlığı Fatih, (2021). Fatih Projesi. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/about.html> adresinden 02 Mayıs 2021 tarihinde alındı.
- Milli Eğitim Bakanlığı EBA, (2021). Eğitim Bilişim Ağı. <http://www.eba.gov.tr> adresinden 03 Mayıs 2021 tarihinde alındı.
- Moore, M. G., & Kearsley, G. (2011). Distance education: A systems view of online learning. (3rd ed.). *Belmont, CA: Wadsworth Cengage Learning*.
- Özarslan, Y (2008). Uzaktan eğitim uygulamaları için açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri. *Ankara: inet-tr'08 - XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildirileri Kitabı*, 55-60.
- Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye'de uzaktan eğitimin güncel durumu. *INESJOURNAL Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5, 376-394

- Özdemir, Ç., Çakıroğlu, M., Bayılmış, C. ve Ekiz, H. (2004). Teknolojik gelişme için eğitimin önemi ve internet destekli öğretimin eğitimdeki yeri. *The Turkish Journal of Educational Technology*, 3(3), 17.
- Özgümüş, Ö. (2018). Bursa ilinde öğrenci-veli-öğretmenlerin eğitim bilişim ağını kullanım sıklığının belirlenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Pamuk, S., Çakır, R., Ergun, M., Yılmaz, H. B. ve Ayas, C. (2013). Öğretmen ve öğrenci bakış açısıyla tablet pc ve etkileşimli tahta kullanımı: FATİH projesi değerlendirmesi. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 13(3), 1799-1822.
- Serçemeli, M. ve Kurnaz, E. (2020). Covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4 (1) , 40-53.
- Somuncuoğlu, D. (2005). Türkiye’de ve dünyada uzaktan eğitim uygulamaları. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(3), 85-100.
- Timur, Betül., Yılmaz, Şirin. ve İşseven, Ayfer. (2017). Ortaokul öğrencilerinin eğitim bilişim ağı sistemini kullanmalarına yönelik görüşleri. *Asian Journal of Instruction; Duzce* 5(1), 44-54.
- Trucano, M. (2017). 20 innovative edtech projects from around the world. 23.06.2021 tarihinde <http://blogs.worldbank.org/edutech/20-innovative-edtech-projects-around-world> adresinden alınmıştır
- Tutar, M. (2015). Eğitim bilişim ağı sitesine yönelik olarak öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Türker, A. , DüNDAR, E. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde eğitim bilişim ağı üzerinden yürütülen uzaktan eğitimlerle ilgili lise öğretmenlerinin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi, Salgın Sürecinde Türkiye’de Ve Dünyada Eğitim*, 323-342 .
- URL-1: <http://ders.eba.gov.tr/yardim-sss/> adresinden 3 Mayıs 2021 tarihinde alınmıştır.
- URL-2: <https://vfabrika.sebitvcloud.com> adresinden 3 Mayıs 2021 tarihinde alınmıştır.
- URL-3: <https://vfabrika.sebitvcloud.com> adresinden 3 Mayıs 2021 tarihinde alınmıştır.
- URL-4: https://tr.wikipedia.org/wiki/Uzaktan_e%C4%9Fitimin_tarihsel_geli%C5%9Fi_mi#Birinci_Evre:_Posta_ile_e%C4%9Fitim adresinden 4 Mayıs 2021 tarihinde alınmıştır.

- URL-5: https://tr.wikipedia.org/wiki/Uzaktan_e%C4%9Fitimin_tarihsel_geli%C5%9Fimi#%C4%B0kinci_Evre:_%C3%87oklu_Ortam_Modeli adresinden 4 Mayıs 2021 tarihinde alınmıştır.
- URL-6: https://tr.wikipedia.org/wiki/Uzaktan_e%C4%9Fitimin_tarihsel_geli%C5%9Fimi#%C3%9C%C3%A7%C3%BCnc%C3%BC_Evre:_Tele_%C3%96%C4%9Frenme_Modeli adresinden 4 Mayıs 2021 tarihinde alınmıştır.
- URL-7: https://tr.wikipedia.org/wiki/Uzaktan_e%C4%9Fitimin_tarihsel_geli%C5%9Fimi#%D%C3%B6rd%C3%BCnc%C3%BC_Evre:_Esnek_%C3%96%C4%9Frenme_Modeli adresinden 4 Mayıs 2021 tarihinde alınmıştır.
- Usluel, Y. ve Demiraslan, Y . (2005). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonunu incelemede bir çerçeve: etkinlik kuramı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (28) , 134-142.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim* (1.basım). Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Ünlükahraman, O. (2011). *Web tabanlı eğitimde web madenciliği uygulaması ile öğrenci davranışlarının analizi*. Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Elazığ.
- Varışoğlu, B. (2019). Öğretmenlerin eğitim bilişim ağı tutumlarının incelenmesi. *Turkish Studies Social Sciences* 14(6), 2019, p. 3511-3521 DOI: 10.29228/TurkishStudies.39294 ISSN: 2667-5617 Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY
- Vikipedi, (2020). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi. tr.wikipedia.org/wiki/Uzaktan_eğitimin_tarihsel_gelişimi adresinden 04 Mayıs 2021 tarihinde alındı
- Yeşilyurt, S. (2019). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim bilişim ağının kullanımına ilişkin görüşleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

EKLER

Ek: 1 Anket Geliştirme Sürecinde Kullanılan Uzman Değerlendirme Formu

UZMAN DEĞERLENDİRME FORMU

Saygıdeğer Hocam,

Yüksek lisans tez çalışmamda kullanmak üzere literatür taraması yaparak hazırlamış olduğum **Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Kullanımının Değerlendirilmesi Anketi**'ne son şeklini vermek için kıymetli görüşlerinize sunuyorum. İkinci ve üçüncü bölümde yer alan anket maddelerinin her birini “maddenin neyi ölçmek istediğini kapsama durumu” ve “madde ifadesinin uygun dile getirilme durumu” başlıkları altında “Yeterli”, “Geliştirilebilir” ve “Yetersiz” olarak (X) işareti ile değerlendirmeniz gerekmektedir. Kıymetli görüşleriniz için şimdiden teşekkür ederim.

BİRİNCİ BÖLÜM

Cinsiyet

Erkek Kadın

Eğitim Durumu

Lisans Yüksek Lisans Doktora Diğer

Hizmet Süresi (Yıl olarak yazınız)

.....

Branşınız

Türkçe Matematik Sosyal Bilgiler Fen Bilimleri İngilizce
 Din Kül.ve Ahlak Bilgisi Beden Eğitimi Teknoloji ve Tasarım Görsel Sanatlar Müzik
 Bilişim Teknolojileri Rehberlik

EBA veya FATİH Projesi ile ilgili bir eğitime katıldınız mı?

Evet Hayır

COVID-19 salgını ile başlayan uzaktan eğitim süreçlerinden önce eğitim-öğretim süreçlerinizde EBA kullanıyor muydunuz?

Evet Hayır

Ek: 2 Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Kullanımının Değerlendirilmesi Anketi Son Hali

Eğitim Bilişim Ağı'nın (EBA) Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Kullanımının Değerlendirilmesi Anketi

Değerli Öğretmenim,

Bu anket, COVID-19 salgını ile birlikte başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanım durumunun değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu çalışmada, ortaokul öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımını hakkındaki görüşleri ve EBA kullanım durumları değerlendirilecektir.

Anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgilerinizin öğrenilmesi için; ikinci bölüm EBA kullanımını hakkındaki görüşlerinizin belirlenmesi için; üçüncü bölüm EBA kullanım durumunuzun öğrenilmesi için hazırlanan maddelerden oluşmaktadır.

Araştırmadan elde edilen veriler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacak ve cevaplarınız saklı tutulacaktır. Araştırma sonuçlarının sağlıklı olabilmesi için cevaplarınızın samimi ve doğru olması hayati öneme sahiptir. Tüm soruları yanıtlamak yaklaşık 4 dakikanızı alacaktır.

İlgi ve yardımınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Erkan ALSANCAK
Çukurova Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Programları ve Öğretimi Bölümü
e-mail: erkankarinli@gmail.com

BİRİNCİ BÖLÜM**Cinsiyet**

Erkek Kadın

Eğitim Durumu

Lisans Yüksek Lisans Doktora Diğer

Hizmet Süresi (Yıl olarak yazınız)

.....

Branşınız

Türkçe Matematik Sosyal Bilgiler Fen Bilimleri İngilizce
 Din Kül.ve Ahlak Bilgisi Beden Eğitimi Teknoloji ve Tasarım Görsel Sanatlar Müzik
 Bilişim Teknolojileri Rehberlik

EBA veya FATİH Projesi ile ilgili bir eğitime katıldınız mı?

Evet Hayır

COVID-19 salgını ile başlayan uzaktan eğitim süreçlerinden önce eğitim-öğretim süreçlerinizde EBA kullanıyor muydunuz?

Evet Hayır

İKİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde, COVID-19 salgını ile birlikte başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde, EBA'nın kullanımı ile ilgili görüşlerinizi öğrenmek amacıyla çeşitli sorulara yer verilmiştir. Lütfen sorulara kendi görüşleriniz doğrultusunda;

1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kararsızım, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum seçeneklerinden birini (X) işareti ile cevaplayınız.

N O	MADDELER	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle
		1	2	3	4	5
1	Uzaktan eğitim süreçlerinde konu ve kazanımların öğrencilere aktarılmasında EBA yeterlidir.					
2	Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden yapılan çevrimiçi sınav ve testler, kazanımların değerlendirilmesi için uygundur.					
3	Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA üzerinden öğrencilere gönderilen ödev ve çalışmalar etkili öğrenmeyi sağlıyor.					
4	EBA'da bulunan video, sunum, uygulama ve testlerle öğrenci kendi kendine öğrenebilir.					
5	EBA üzerinden yapılan canlı dersler etkili ve kalıcı öğrenme için yeterlidir.					
6	EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilerin derse aktif katılımı sağlanabilir.					
7	EBA öğrenci ve öğretmenlerin güvenli bir ortamda iletişim kurabileceği platformdur.					
8	Tablet, bilgisayar, internet gibi donanım eksiklikleri nedeniyle öğrenciler uzaktan eğitimde EBA'dan yararlanamıyor.					
9	Uzaktan eğitim için EBA içerikleri yeterlidir.					

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bu bölümde, COVID-19 salgını ile birlikte başlayan uzaktan eğitim süreçlerinde, EBA kullanım durumunuzu öğrenmek amacıyla çeşitli sorulara yer verilmiştir. Lütfen sorulara kendi görüşleriniz doğrultusunda;

1-Asla, 2-Nadiren, 3-Bazen, 4-Sık Sık, 5-Her Zaman seçeneklerinden birini (X) işareti ile cevaplayınız.

N O	MADDELER	Asla	Nadiren	Bazen	Sık Sık	Her
		1	2	3	4	5
1	EBA "Sayfam" bölümünde öğrencilerle ve meslektaşarımla iletişim kurmak için ileti, tartışma, oylama, etkinlik paylaşırım.					
2	EBA "Ders" bölümünde yer alan Konu Anlatımı sekmesi altındaki videoları, doküman ve sunumları kullanırım.					
3	EBA "Ders" bölümünde yer alan Alıştırma sekmesi altındaki uygulamaları, oyunları ve testleri kullanırım.					
4	EBA "Ders" bölümünde yer alan Tarama Testlerini bir konuyu pekiştirmek için kullanırım.					
5	EBA "Ders" bölümünde seçilen konuya ait tüm alt konuların içeriklerinin öğrenciler tarafından tamamlanma oranını kontrol ederek öğrencilerin EBA kullanım performanslarını analiz ederim.					
6	EBA üzerinden yapılan canlı derslerde öğrencilere geri bildirim veririm.					
7	EBA Canlı Derslerde farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanırım.					
8	EBA Canlı Derslerde video, görsel, ses, sunum, etkileşimli kitap vb. öğretim materyallerini kullanırım.					
9	EBA'da yapılan canlı derslere ilişkin öğrenci katılım durumlarını "Öğrenci Bazlı Raporlar" dan incelerim.					
10	EBA haricinde Zoom, Google Meet ve Skype gibi çevrimiçi toplantı ve ders uygulamaları ile canlı dersler yaparım.					
11	Kendi oluşturduğum testleri EBA'da Sınavlarım sayfasına kaydederek çevrimiçi testler oluştururum.					
12	Resim formatında yaprak testler hazırlayarak EBA'da Yaprak Testlerim sayfasına kaydedirim.					
13	EBA'da Sınavlar bölümünde yer alan Tarama Testleri, Alıştırmalar, Kazanım Kavrama Testleri, Beceri Temelli Testler ve Tekrar Testlerini derslerimde kullanırım.					
14	EBA Kütüphane bölümünde yer alan video, ses dosyası, dergi, etkileşimli kitap ve uygulama gibi içerikleri öğrencilerimle paylaşırım.					
15	EBA Ders bölümünde yer alan video, görsel, kitap, doküman, uygulama ve testlerden Listeler oluştururum.					

16	EBA Dersler bölümünde yer alan konu anlatım videolarını, sunum, uygulama ve testleri öğrencilerime çalışma olarak gönderirim.					
17	EBA Raporlar bölümünden öğrencilere gönderdiğim çalışma raporlarını analiz ederim.					
18	EBA Mesleki Gelişim bölümünü kendimi mesleki olarak geliştirmek için kullanırım.					
19	EBA'da herkese açık sosyal kulüp, proje ve çalışma grupları oluştururum.					
20	Öğrenci gelişimini gösteren bilgi ve belgelerin işlendiği EBA Portfolyo sayfasını kullanırım.					
21	EBA Dosyalar bölümünü kendime ait eğitsel dosyaları depolamak ve bu dosyaları öğrencilere çalışma olarak göndermek için kullanırım.					
22	EBA İçerik Üretim Sistemini özgün ders içerikleri üretmek için kullanırım.					
23	EBA'da kendi dersime ait ders akışları oluştururum.					
24	EBA'da dersimle ilgili çevrimiçi sınavlar organize ederim.					

Uzaktan eğitim süreçlerinde EBA kullanımına ilişkin belirtmek istediğiniz başka bir şey varsa lütfen yazınız...

.....